

יועץ המס

חשבונאות, מיסים משק וכלכלה

הבטאון המקצועי של לשכת יועצי מס בישראל

שר האוצר ונשיא לשכת יועצי המס פועלים לרווחת המגזר העסקי והמייצגים

"אני מצריך את זה שאתה נותן לי את העוצות שאתה חושב שאני צריך, ולא את אלו שאתה חושב שאני רוצה לקבל." - תאודור רוזוולט

כנס אילת 2014

יועץ המס

חשבונאות, מיסים, משק וכלכלה

הבטאון המקצועי של לשכת יועצי מס בישראל

תוכן העניינים

דברי הנשיא..... 3

תוכנית הכנס..... 4

מי מגן על העצמאיים ובעלי העסקים הקטנים והבינוניים? • שמואל (סמי) מזון, יוע"מ, משנה לנשיא הלשכה..... 7

אירוע משפטי מס הכנסה "משחקי קלפים" • שחר אלון, יוע"מ, יו"ר סניף תל-אביב..... 8

אירוע משפטי מס ערך מוסף • ג'קי בלנגה, יוע"מ, עו"ד, ר"ח..... 9

לחשוב מחוץ לקופסה • דנה זטלאוו, יוע"מ..... 9

החלטות מיסוי חדשות במע"מ • גל גרינברג, ר"ח, משפטן, מנהל המחלקה המקצועית מע"מ..... 10

פאנל המראה מיסים והגינות • מנחם קירשבלום, יועץ מס, יו"ר ועדה מקצועית..... 13

מהי מטרת האתיקה המקצועית? • שמואל גני, יועץ מס, יו"ר ועדת אתיקה..... 14

רחחות משתנות ואי וודאות במשק העבודה הישראלי • בני קיזית, יוע"מ יו"ר ועדת מיתוג..... 15

מתושב ישראל בחו"ל בהיבט הביטוח הלאומי • חיים חיטמן..... 15

החוק להגברת האכיפה של דיני עבודה • עו"ד ליאת בהר כהן..... 17

חוק ההסדרים וחקיקה למען העצמאי • ראפע אמארה, יוע"מ, סגן נשיא..... 18

חוק ההסדרים וחקיקה למען העצמאי • חן ארצי, ר"ח..... 18

חוק ההסדרים וחקיקה לקראת 2015 • גיתית שלומי, יוע"מ..... 21

מה בין חוק ההסדרים לתקציב המדינה, ומה צופן בחוב • ליאת גרבר, עו"ד..... 22

הליך גילוי מרצון - הנוהל החדש • אלי דורון..... 24

הליך גילוי מרצון - "הלבנת הון חוקית" • רוזנברג אברהם עורך דין..... 27

פוטנציאל השתכרות והשפעתו על קביעת דמי המזונות • ד"ר שרון פרלינג עו"ד..... 28

הימורים בשוק ההון (בורסה) • ד"ר שרון פרלינג..... 29

אזרחים רבים נדרשים לשלם מס לחינם בגין השבח האינפלציוני במכירת דירה • דימין ניב עו"ד ר"ח..... 31

תאונת מס בדרך לרבנות • עו"ד ר"ח סימון ניב..... 32

החלטות • עדיית פליק MA כישורי חיים..... 33

המדריך לחייב כך תתמודד מול הבנק • עו"ד יסמין לוינבוק..... 35

חישוב נפרד לבני זוג בעסקים המשותף - האם סוף פסוק? • אייל אלון יוע"מ, סגן נשיא..... 36

לקחתם משכנתא כדאי שתדעו • עו"ד יסמין לוינבוק..... 37

תיקון 76 לחוק מיסוי מקרקעין - חיוב במס שבח במכר דירת מגורים • רונן גיא יוע"מ, עו"ד..... 38

משכנתאות בגין מס ערך מוסף אפס - האלטרנטיבה • ג'קי בלנגה יוע"מ, עו"ד, ר"ח..... 39

הערכה לקראת רפורמה מקיפה במיסוי חברות בית • ג'קי בלנגה יוע"מ, עו"ד, ר"ח..... 40

דירות - מע"מ אפס לראשונה פגיעה נואשת בבעלי יד שניה • ג'קי בלנגה יוע"מ, עו"ד, ר"ח..... 41

רואה החשבון איננו הזרוע הארוכה של רשות המיסים • אריאל פטל ר"ח..... 42

הבנק נעקץ - הלקוח ישלם • עו"ד אלמוג נוראל..... 45

משחקי קלפים..... 46

פסק דין: חברת הפניקס תחויב לשלם לבעל האלמן את ביטוח המשכנתא • עו"ד דוד פייל..... 48

תביעה: חשד לתרגיל עוקץ לעסקים קטנים באינטרנט • עו"ד אלונה קודנר..... 49

הכנס בחסות:

לשכת יועצי מס בישראל

רח' גולדברג 4 תל אביב

טל: 03-5661582, פקס: 03-5661573

נשיא: ירון גינדי

נשיאי כבוד:

דניאל אוסטשינסקי ז"ל, מנחם שומר ז"ל
משה ליבל, עדה פישמן, שמואל (סמי) מזון

נשיאים לשעבר:

יעקב וירז'בינסקי, ישראל רוזנפלד,
נעים בניטו (ז"ל)

נשיא שקדם:

נתן רוזנר

יו"ר המערכת: שמואל (סמי) מזון

עורך:

שמואל (סמי) מזון

ועדת מערכת: מנחם קירשבלום,
פרידמן מיכאל

מזכירת מערכת ומפיקה בפועל:

רינת דריקס

ניהול הפקה: פיני כהן אליה 052-2512357

עיצוב גרפי והכנה לדפוס

רני לביא פרי

מח' מנויים:

טל: 03-5661582, פקס: 03-5661573

מח' מודעות: ברית ענבריים - 052-2512357
לשכת יועצי מס בישראל, מערכת הבטאון,
העורך והמפיק אינם אחראים על הדעות
והמאמרים המתפרסמים בבטאון.

אין לראות את הכתוב כיעוץ ויש לבדוק כל
נושא לגופו ולהתייעץ עם מומחים.

המודעות על אחריות המפרסמים בלבד

להערות ולתגובות לבטאון:

info@ymas.org.il

אתר הלשכה:

www.ymas.org.il

דואר אלקטרוני של הלשכה:

info@ymas.org.il

משולחנו של הנשיא:

ועדת ההשתלמויות והכנסים הארצית השקיעה מחשבה רבה בתכנון המקצועי, והוועדה הארגונית פעלה רבות להפקת כנס איכותי ומהנה.

בכנס ייקחו חלק נושאי תפקידים מרכזיים בתחום המס בישראל. אנו ממשיכים את המסורת המוצלחת של שנה שעברה בהפעלת טרקלין עסקים ייעודי הפתוח במהלך שעות היום לכל באי הכנס.

שמנו דגש מיוחד גם על הפן החברתי, על השיח ועל מפגשים משותפים בין החברים, שייערכו במהלך השהייה המשותפת בטרקלין העסקי ובבר משקאות חופשי שיופעל בסיום כל אירועי הערב.

התוכנית האומנותית נבחרה בקפידה, אני בטוח שתופתעו לטובה מהאורחים והאומנים שינעימו את השהייה שלנו בערבים, ולשמחתנו, בשל מזג האוויר הנוח יותר בחודש אוקטובר, נכלל גם ליהנות מיתרונות המקום והסביבה.

אני מצפה לראותכם,

ירון גינדי, יוע"מ

נשיא לשכת יועצי המס

חברות וחברים יקרים,

יועצי המס ועמיתנו המכובדים, עובדי רשות המיסים,

אני שמח להזמין אתכם לכנס יועצי המס באילת, שהוא המפגש השנתי החשוב, המרכזי והמשמעותי ביותר של מקצוע יועצי המס ושל לשכת יועצי המס, ולכן השתתפותכם בו חשובה מאוד.

כידוע לכם הלשכה נמצאת בתנופת עשייה ארגונית ומקצועית, בעלת השפעה חסרת תקדים, במסגרת פעילות אינטנסיבית - יום יומית, בקרב הרשות המבצעת והמחוקקת, לטובת ציבור יועצי המס ובעיקר בעבור העסקים הקטנים והבינוניים אותם אנו מייצגים.

אנו ממשיכים לפעול במלוא המרץ לקדם את מעמדו המקצועי והתדמיתי של מקצוע יועצי המס שנמצא במקום הראוי לו - בחזית המקצועות החופשיים בישראל.

מפגן ההשתתפות של כולכם בכנס אילת מחזק מגמות אלו ומהווה כרטיס ביקור מכובד של המקצוע שלנו לכל גורמי החוץ המשתתפים והחשופים לכנס זה.

כבר בשנה שעברה דאגנו לשידרג משמעותית את הכנס והתגובות של החברים היו נלהבות, אנא דאגו להירשם במועד מאחר ומספר החדרים מוגבל.

לא הצניין בנושאים הנלמדים, ואף לא הרצון לדעת ולהבין מעריצים את בני האדם להרחיב השכלתם ולהצמיחה, אלא רק צורך החליטין הגבוה שהמידע מתנה אצלנו" (אריק פרוסט)

לשכת יועצי מס בישראל

(עמותה רשומה)

ההנהלה הארצית
 רחוב גולדברג 4 תל אביב, מיקוד 61369 ת"ד 37006
 טלפונים: 03-5608980, 03-5661582, 03-5661807, פקס: 03-5661573
 דוא"ל: info@ymas.org.il | אתר אינטרנט: www.ymas.org.il

בס"ד

התוכנית המקצועית

כנס אילת 26 באוקטובר עד 30 באוקטובר 2014

יום א' 26/10/14

קוקטיל פתיחה חגיגי- קפה ועוגה 16:45-17:30

מושב פתיחה: מדיניות ציבורית בתחום הכלכלה והמיסוי 17:30-18:45
מנחה: מר שמואל (סמי) מזון, יוע"מ- המשנה לנשיא הלשכה
ברכות: ח"כ יאיר לפיד- שר האוצר
 ח"כ ניסן סלומינסקי- יו"ר ועדת הכספים
פרופ' שלמה מור יוסף, מנכ"ל המוסד לביטוח לאומי
 מר ירון גינדי, יוע"מ- נשיא הלשכה

ארוחת ערב 19:00

יום ב' 27/10/14

התכנסות ופתיחת המושבים המקצועיים- אהוד דבורה יוע"מ יו"ר ועדת השתלמויות וכנסים ארציים 09:00

סצנה משפטית חלק ראשון 09:15-10:15

מנחה: מר שחר אלוני, יוע"מ- יו"ר מרחב תל אביב
נושא: מתי אי ניהול ספר הזמנות מהווה ליקוי מהותי המצדיק פסילת ספרים
בהשתתפות: כבוד השופטת שולמית ווסרקרוג- שופטת בכירה בית המשפט המחוזי בחיפה
 הטוען - מר איתן צחור, עו"ד- היועץ המשפטי של הלשכה
 המשיב - מר אילן עדני, רו"ח- פ"ש נתניה

סצנה משפטית חלק שני 10:15-11:15

מנחה: מר שמואל (סמי) מזון, יוע"מ- המשנה לנשיא הלשכה
נושא: עסקאות אקראי במקרקעין, קבוצות רכישה, מע"מ על דירות מגורים
בהשתתפות: כבוד השופטת שולמית ווסרקרוג- שופטת בכירה בית המשפט המחוזי בחיפה
 הטוען - מר ג'ק בלנגה, עו"ד, רו"ח, יוע"מ, משרד ג. בלנגה ושות'
 המשיב - מר שמעיה סלח- ממונה אזורי מע"מ ת"א 1

הפסקה 11:15-11:30

פאנל בנושא: החלטות מיסוי חדשות במע"מ, שמגלמות הקלות משמעותיות לענפים שלמים שחובה על כל יוע"מ לדעת! 11:30-12:45

מנחה: **גב' דנה זטלאווי, יוע"מ- יו"ר** מטה הצעירים
בהשתתפות: **מר גל גרינברג, רו"ח, משפטן- מנהל המחלקה המקצועית מע"מ**
מר ירון טיקוצקי, עו"ד, משרד דורון, טיקוצקי צדרבוים
מר אייל פיישבין, רו"ח, משרד BDO זיו האפט

פאנל "המראה" 12:45 14:15
מסים והגינות- ניתוח מקרים ותגובות- נישום-מייצג-רשות המיסים
בפאנל יוצגו מקרים מחיי היום וילובנו ע"י המשתתפים
מנחה: **מר מנחם קירשבלום, יוע"מ- יו"ר** ועדה מקצועית
בהשתתפות: **גב' מירב צדיקרון, רו"ח- פ"ש** רחובות
גב' יעל מירון, רו"ח- פ"ש חולון
ד"ר חיים גבאי, עו"ד, משרד ד"ר חיים גבאי ושות'
מר משה כדר, עו"ד, רו"ח

סדנה: פרקטיקה ואתיקה במיסים ופנסיה: 16:00-17:45
דיון בסוגיות ושאלות שיעלו מהקהל במהלך הסדנה + המותר והאסור ליוע"מ - כללי האתיקה בראי הפסיקה
מנחה: **מר ג'ק בלנגה, עו"ד, רו"ח, יוע"מ, משרד ג. בלנגה ושות'**
בהשתתפות: **מר אייל אלון, יוע"מ- סגן** נשיא הלשכה
מר רפי גבאי, רו"ח, משפטן, יוע"מ- ממונה אזורי מע"מ פ"ת
גב' נאוה ניר הנס, עו"ד- תובעת וחוקרת בבית הדין המשמעתי של מועצת יועצי מס
מר שמוליק גני, יוע"מ- יו"ר ועדת האתיקה
מר אוהד יגמן פייפר, WE סוכנות לביטוח
ערב בידור - שלישיית "מה קשור" 22:00

יום ג' 28/10/14

התכנסות 09:00
פאנל בנושא: **דיני עבודה וביקורות תמ"ת ביקורות התמ"ת מחייבות אותנו המייצגים למשנה זהירות בהפקת תלושי**
שכר ובניהול תיקי הניכויים של לקוחותינו, יוצגו דגשים ודוגמאות על מנת להימנע "מתאונות" מיותרות
מנחה: **מר בני קיויתי, יוע"מ- יו"ר** ועדת מיתוג
בהשתתפות: **גב' ליאת בהר כהן, עו"ד**
מר מאיר דוד, מנהל אגף האכיפה המנהלית במשרד הכלכלה

הפסקה 10:15-10:25

פאנל בנושא: **מדיניות האוצר - חקיקת מסים, לאן?** 10:25-12:00
לאור החקיקה המסיבית לאחרונה, למה עוד עלינו לצפות?
ההשפעה על תקציב 2015 - מקורות למימון הגירעון

מנחה: **מר ירון גינדי, יוע"מ - נשיא** הלשכה
בהשתתפות: **ח"כ מיקי לוי, סגן** שר האוצר
מר דודי גולדברג, רו"ח - נשיא לשכת רו"ח
מר דורון ברזילי, עו"ד - ראש לשכת עו"ד
מר אוהד רצאבי, רו"ח- נשיא לה"ב

הפסקה 12:00-12:15

פאנל בנושא: **חוק ההסדרים וחקיקה למען העצמאים** 12:15-13:45

מנחה: **מר ראפע אמארה, יוע"מ, סגן** נשיא הלשכה
בהשתתפות: **ח"כ מירב מיכאלי**
מר רן ארצי, רו"ח, משרד ארצי, חיבה, אלמקייס, כהן
גב' שלומי, יוע"מ- ממונה תחום חקיקה וכנסת בלשכה
גב' ליאת גרבר, עו"ד- ממונה על תחום החקיקה ברשות המסים
מר אוהד יגמן פייפר, WE סוכנות לביטוח

לינור אברג'יל - "סיפור חייו" 16:00
 ערב בידור- שמעון בוסקילה מארח את פבלו רוזנברג 22:00

יום ד' 29/10/14

	התכנסות	08:45
פאנל בנושא:	תכניות רשות המיסים בראי המייצגים:	09:00-10:30
מנחה:	הצגת תוכנית העבודה והחקיקה של הרשות, ע"י מנהל רשות המיסים והצגת התייחסותם של יועצי המס לתוכניות הנ"ל ע"י נשיא הלשכה	
בהשתתפות:	מר עמי אביטן, יוע"מ- מ"מ נשיא הלשכה	
הפסקה	מר משה אשר, עו"ד, ר"ח- מנהל רשות המיסים	10:30-10:40
	מר ירון גינדי, יוע"מ- נשיא הלשכה	
פאנל בנושא:	עולם המס בכלכלה הישראלית הצגת השילוב בין כלכלת ישראל למיסים המוטלים על הציבור	10:40-11:50
מנחה:	מר שמוליק גני, יוע"מ- יו"ר ועדת האתיקה	
בהשתתפות:	מר ערן יעקב, כלכלן, משפטן - סמונכ"ל תכנון וכלכלה רשות המיסים	
הפסקה	גב' עינת סקורניק, ראש מערך הייעוץ בהשקעות בבנק לאומי, חברת הנהלת הבנק	11:50-12:00
פאנל בנושא:	נוהל גילוי מרצון החדש, חובות יועץ המס מכח החוק לאיסור הלבנת הון	12:00-13:15
מנחה:	מר אייל אלון, יוע"מ- סגן נשיא הלשכה	
בהשתתפות:	מר שוקי ויטה, ר"ח, משרד ויטה-אלגרנטי ושות'	
הפסקה	גב' פזית קלימן, ר"ח- פ"ש כפר סבא	13:15-13:25
	מר אלי דורון, עו"ד, משרד דורון, טיקוצקי, צדרבוים	
ביטוח לאומי - הוראות מקצועיות בנושא הכנסות מחו"ל, חישוב הכנסות משותפות בין בני זוג	ודגשים למערכת ייצוג לקוחות	13:25-14:30
מנחה:	מר איתן דרך, יוע"מ- יו"ר ועדת הקשר עם ביטוח לאומי	
בהשתתפות:	מר דני זקן, עו"ד- מנהל אגף הביטוח והבריאות בב"ל	
	גב' רותי מור- סגנית מנהל אגף גבייה ממעסיקים במוסד לביטוח לאומי ומנהלת תחום ייצוג לקוחות	
סדנא מענה לשאלות ותשובות החברים, בפרקטיקה של ביטוח לאומי		16:00-17:00
מנחה:	מר ישראל רוזנפלד, יוע"מ- סגן נשיא וגזבר הלשכה	
בהשתתפות:	מר דני זקן, עו"ד- מנהל אגף ביטוח ובריאות בב"ל	
	גב' רותי מור- סגנית מנהל אגף גבייה ממעסיקים במוסד לביטוח לאומי ומנהלת תחום ייצוג לקוחות	
	גב' אורנה ורקוביציקי- סגנית ראש מנהל גמלאות ומנהלת אגף הבטחת הכנסה	
ערב בידור באולם הפביליון - מסיבת ריקודים עם להקת שמש		22:00

*יתכנו שינויים בתכנית.

כנס מהנה ופורה,

יוע"מ אהוד דבורה,
 יו"ר ועדת השתלמויות וכנסים ארציים

יוע"מ ירון גינדי,
 נשיא יועצי המס הלשכה

שמואל (סמי) מזון

מי מגן על העצמאיים ובעלי העסקים הקטנים והבינוניים?

מאת: שמואל (סמי) מזון - M.A. יוע"מ' משנה לנשיא הלשכה

עד לאחרונה, היה נדמה כי מגזר העצמאיים, בעלי העסקים הקטנים והבינוניים הם נטע זר בישראל. כל ממשלות ישראל טרם הטמיעו עד הסוף, את העובדה כי ציבור זה מהווה את עמוד השדרה והעוגן הכלכלי של המשק הישראלי. הגיע הזמן כי תינתן הדעת על מגזר זה.

מי האיש, בעל המקצוע אשר הוא את עצמו כמגן ושומר על מגזר זה, ודואג להגן על זכויותיו המיסוי, זכויותיו הסוציאליות, שלא יפחתו מזכויותיו של כל מקבל משכורת, ובוודאי לא להפלות אותו בגלל צורת התאגדותו!

רק יועץ מס מכיר מקרוב את מצוקת המגזר ואת האפליה ועיוותי המס אשר הם מנת חלקו, ורק הוא נלחם על זכויותיו.

על-פי נתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, מגזר העצמאיים והעסקים הקטנים והבינוניים גודל ריאלית, כל שנה בכ-15%, גידול זה בא וממלא מקומם של העסקים הגדולים שחלקם נסגרים או מפטרים עובדים בהיקף נרחב.

הוא גם המגזר שאינו דורש ואינו מקבל תספורות למיניהם, ולא נשכח כי העלות של תספורות אלה הוא נוטל חלק לא מבוטל בעלויותיו.

למרות תרומתו לחיי המשק והכלכלה הלאומית, מדובר בציבור "העובד מצאת החמה עד כלות הנשמה".

הקיפוח הפוקד את העצמאיים ובעלי העסקים הבינוניים והקטנים נעוץ בעובדה שלא היה לו "לובי" שיפעל למענו במסדרונות השלטון. אני שמח וגאה להיות חבר לשכת יועצי המס, הלשכה, על נשיאה והנהלתה, שהצליחה לחדור לליבם והבנתם של קברניטי המשק, כי זה המגזר אשר מניע את גלגלי המשק, זה המגזר שאין אצלו אבטלה סמויה, אינו מקבל פרמיות על עבודתו, משלם מס על רווחיו, אינו פונה לאף מוסד לכסות את הפסדיו.

יחד עם זאת זה המגזר שתמיד יסתכלו עליו דרך "המשקפת של הגנב"!

ציבור זה של עצמאיים הוא מאגר הלקוחות המרכזי של יועצי המס. **יועץ המס, ורק יועץ המס**, מכיר את מצוקתם.

הטלטלה שעוברת המדינה טרפו את הקלפים, אך, רק **יועץ המס** יוכל לדאוג לקידום, ורווחתם של אותם עסקים.

מדוע לבחור ביועץ מס?

- **יועץ המס**, אמון על הגשת הדוחות לשלטונות המס לעצמאיים ולחברות (מגזר העסקים הקטן והבינוני).
- **יועץ המס**, משמש למעשה כחשב של העסק ומלווה אותו בכל תחומי פעילותו.
- **יועץ המס**, מתמקד בשלושה מגזרים עיקריים: הפיננסי, החשבונאי והעסקי.

בצד הפיננסי.

- **יועץ המס**, אמון על נושאים כגון תכנון השקעות הנעשות בעסק, עיתויין וכדאיותן, כדאיות רכישת מוצרים, יעוץ והכוונה בהליכי קבלת הלוואות ועוד.

בצד החשבונאי.

- **יועץ המס**, אמון על ניהול חשבונות העסק, חשבות שחר ומשכורות, הכנת הדוחות השנתיים ותכנון המס.

בצד העסקי.

- **יועץ המס**, עוזר לעסק מבחינה מקצועית: מתי לצמצם בהוצאות, מתי להתרחב או מתי לפטר עובדים.

בסך הכול.

- **יועץ המס**, מעניק לעסק ראייה מערכתית רחבה, הנוגעת בכל הצדדים השונים של העסק ומלווה אותו לאורך ולרחבו.

יתרונן הגדול של **יועץ המס** הוא בהיכרותו היטב את מערכת המיסוי בישראל. כשמדובר על מיסוי זה כולל גם תשלומי הביטוח הלאומי.

- **יועץ המס** מחובר ישירות למחשבים של מס הכנסה, מע"מ וביטוח לאומי.

- מקיימים דיאלוג ישיר עם רשויות המס. דיאלוג אשר מאפשר להעביר לדרג מקבלי ההחלטות את אשר מתרחש בשטח העסקים. בכל שנה אנו עדים לתיקוני חקיקה המקיפים עשרות סעיפים בכל הנושאים, יקשה על אדם מהשורה לעקוב אחרי כל התיקונים האלה, לא די בתיקוני החקיקה, מתווספים פסקי הדין של בתי המשפט, בשנים האחרונות, במיוחד מאז הרפורמה במס, הפך תחום המיסוי לתורה בפני עצמה.

יועץ המס, אשר עובר השתלמויות סדירות ואינטנסיביות, הפך להיות מומחה בלהוביל את הנישום, העוסק והמבוטח בכל המבוכ של החקיקה, הוראות הביצוע והחוזרים המקצועיים.

עם השנים, הרחיב **יועץ המס** את תחומי פעילותו בכל הנוגע למותן שרות מקיף ומגוון ומיקד אותם במגזר העסקים הקטנים והבינוניים. עצמאיים, יחידים, חברות בע"מ, הפנימו על-מנת, לקבל שירות מקצועי, מהדרגה הראשונה, הנוגע לכלל הנושאים המקיפים את העסק, עליהם לפנות למומחה בתחום, קרי, יועץ מס.

הבעיה המרכזית של העסק הקטן והבינוני כיום היא שבעל העסק, בנוסף על היותו איש מקצוע בתחום, נדרש להיות גם מנהל הכספים, מנהל משאבי האנוש, אנליסט, ובעל יכולת ניתוח וניהול גבוהה.

לדעתי, בעל המקצוע הטוב ביותר בשוק, לא יוכל להביא את משלח ידו לתשואות גבוהות, אם לא ידע כיצד לנהל את עסקו, מקצועית ופיננסית.

יועץ המס מלווה את העסק. הוא חי ונושם אותו יום, יום, ונותן מענה לצרכים האנושיים הקטנים ביותר של העסק, מתוך ההבנה הברורה כי עסק קטן חייב גם יועץ צמוד שיעניק לו פתרון מידי לכל בעיה. **יועץ המס** הוא למעשה הידיד האישי של העסק, נשאל ומוצא תשובה, על סוגיות חשבונאיות, ביטוחים פיננסיים הפרשות וסוגיות ביחסי עובד מעביד.

כפי שציין מר יניב גבריאלי, מנהל המכללה למיסים וחשבונאות, "מדובר בשירות הטוב ביותר לבעלי עסקים קטנים ובינוניים כיום. שירות אשר מעניק לבעל העסק תחושת ביטחון ויציבות כלכלית מחד ודואג לחיסכון משמעותי בהוצאות העסק מאידך" ■

מטבע הדברים, בהיותו עסק קטן, אין באפשרותו של בעל העסק להעסיק מנהל מקצועי, יועץ מס ויועץ כלכלי בנפרד. כאן נכנס לתמונה **יועץ המס** אשר מחד קרוב לעסק ברמה היומיומית ומאידך מנותק ממנו גשית על מנת לייעץ כיצד לנהל אותו, להצביע על הליקויים שבו ולהמליץ על הדרכים לשפר את תזרים המזומנים שלו. **יועץ המס**, הוא למעשה מנהל העסק הנמצא מאחורי הקלעים, הוא מנתח את העסק כחלק מהשוק, תוך ראייה מערכתית כוללת, החסרה, מבלי לפגוע, לבעל העסק עצמו. הערך המוסף האמיתי של **יועץ המס** טמון בשירות האישי שהוא מעניק ללקוח.

משחקי קלפים

מאת: שחר אלוני, יו"ר מרחב ת"א

יועץ המס שלח עם שליח את הספרים לשנים 2009-2012 בלבד בצירוף מכתב בו הוא טוען כי: פקיד השומה חרג מסמכותו כשביקש שוב את הספרים לשנת 2013 מאחר ואלה כבר נתפסו והוחזרו. הרופא מסתכן בעבירה על כללי האתיקה אם יחשוף את היומן שניהל כיומן רופא לשנת 2013, זאת מאחר והרופא נוהג לרשום ביומן הערות הקשורות למצבם הרפואי של הפציינטים. ביום 20.12.2013 שלח המפקח זימון בפקס למייצג לדיון ביום 30.12.2013.

למחרת ב 21.12.2013 היום שלח היועץ מס פקס למפקח בו הוא מבקש דחייה משני טעמים:

- א. סוף השנה מהווה תקופה לחוצה מאוד בעבודת המייצג.
- ב. הדיון חל ביום ההולדת של המייצג ואשתו מארגנת לו מסיבת הפתעה.

בשיחת טלפון בין המפקח למייצג שנערכה ב 22.12.2013 סירב המפקח לדחות את הדיון כדי ששנת 2009 לא תתיישן וטען בפני המייצג כי אם המייצג אינו יכול להגיע, אז שהנישום יבוא בעצמו או שייקח לו מייצג אחר.

המייצג השיב שלמפקח אין סמכות לזמן את הנישום בעצמו וכי אי דחיית מועד הדיון מונעת מהנישום ייצוג ראוי. במועד הדיון לא הופיע המייצג בפני המפקח.

ביום 31.12.2013 הוציא המפקח שומות לשנים 2009-2013 בסך של 600,000 ש"ח בגין אי סבירות הכנסה וגם פסל את הספרים לשנת 2013 בגין ליקויים בניהול ספר רופא (נוהל יומן רגיל במקום ספר רופא) המהווים ליקויים מהותיים בניהול ספרים. ביום 20.01.2014 הוציא המייצג השגה מנומקת. במהלך 2/2014 נתקיימו מספר דיונים בשלב ב' בהם לא הושגה התקדמות.

ב-31.03.2014 הוצאה שומה בצו בשלב ב' בסך 200,000 ש"ח לכל שנה מהשנים 2009-2013 סה"כ 800,000 ש"ח, ורק שנת 2013 נפסלה. על כל אלה הוגש ערעור לביהמ"ש המחוזי ■

המשפט המבוים בכנס אילת הפך בשנים האחרונות למסורת מבורכת, שהיה לי העונג, לא אחת, להיות שותף לה. את המשפט המבוים תשפוט הפעם השופטת שולמית ווסרקר-ג - סגנית נשיא בית המשפט המחוזי בחיפה. המשפט אמנם מבוים, אולם המקרים שבחרתי הנם מקרים אמיתיים מחיי היום-יום של יועצי המס. יש להתייחס לפסק הדין של השופטת ברצינות המרבית שכן זוהי שופטת בכירה ביותר בתחום המסים. ניתן וגם מומלץ להשתמש בפסקי הדין שלה, כפי שיינתנו במשפט המבוים, כסיוע בדיונים.

להלן עיקרי הסוגיות כפי שיתבררו במשפט המבוים:

1. האם יומן יכול להחליף ספר הזמנות בכלל או יומן רופא בפרט?
2. האם חובה למסור יומן רופא לפקיד השומה גם כאשר נרשמו בו פרטים אישיים על הפציינט, ומה כללי האתיקה בנדון?
3. האם ניתן להשתמש רק בחשבוניות (ללא קבלות) תוך רישום פרטי התקבול עליהן?
4. האם רשאי פקיד השומה לזמן שוב את הספרים שנתפסו לאחר שהחזירם?
5. האם זימון המייצג ביום האחרון של השנה מהווה הליך תקין?

להלן פרטי המקרה:

ב 06.06.2013 נערכה ביקורת פתע בקליניקה של רופא נשים. בביקורת נמצא כי הרופא אינו מנהל ספרי קבלות ב-2013 כלל אולם רשם על החשבוניות מס את פרטי התקבולים. כמו כן במהלך הביקורת נתפסו ספרי הרופא. מתום 90 ימים ביום 07.09.2013 הגיע המייצג למשרדי פקיד שומה נתניה, דרש את הספרים וקיבלם. ביום 12.10.2013 נדרש הרופא להמציא לפקיד השומה את הספרים לשנים 2009-2013.

שחר אלוני

אירוע משפט מע"מ

מאת: ג'ק בלנגה, עו"ד ורו"ח

1. מר לוי יועץ מס, בין היתר משמש כמנהל חשבונות בחברת בניה, ארגן קבוצה של 4 מלקוחותיו לרכישת המגרש של חמותו במערב תל אביב עליו אפשר לבנות בנין בן 5 דירות;
 2. מר לוי לא סיפר לחמותו שהוא רכש את המגרש עבור קבוצת חברים ונתן לה סכום כולל בסך 4 מיליון ש"ח; והוא רשם רק את עצמו בהסכם הרכישה. מר לוי דיווח למס שבח שרכש 80% מהמגרש עבור ארבעה אחרים.
 3. שווי המגרש 5 מיליון ש"ח;
 4. בתמורה לארגון יועץ המס ביקש מהלקוחות שימשיכו לעבוד איתו לפחות לעוד 18 שנה וכן שהוא יקבל את הפנטהאוז בבניין שיבנה;
5. כל אחד מהרוכשים שילם 1 מיליון ש"ח עבור המגרש; מנהל מע"מ טוען שחמותו של לוי חייבת במע"מ בגין מכירת המגרש וכן שמר לוי חייב במע"מ על 1 מיליון ש"ח בגין המגרש שקיבל מחמותו מבלי לשלם לה.
6. במקביל מר לוי קנה יחד עם אשתו מגרש עליו בנוי בית ישן, הרס אותו והתחיל לבנות שם את בית מגוריו. לצורך רכישת המגרש ועבודות הבניה מר לוי לקח הלוואה בשוק האפור. עם סיום הבניה אשתו החליטה לא לעבור לגור בדירה שנבנתה אלא בפנטהאוז שנבנה יחד עם הקבוצה. מר לוי מכר באמצעות מתווך דירות, את הבית החדש ומנהל מע"מ טוען שמר לו חייב במע"מ ■

החטיבה המקצועית ברשות המיסים - לחשוב מחוץ לקופסא

מאת: דנה זטלאווי, יועצת מס, יו"ר מטה הצעירים

פעולה באופן מיטב, על המייצגים לעודד מחשבה יצירתית, להתגבר על הקיבעון המחשבתי ולחשוב מחוץ לקופסא.

החטיבה המקצועית בוחנת לעומק סוגיות המגיעות אליה לבדיקה, וקשורות בחוקי המס השונים. תהליך הבדיקה מתבצע באופן בו כל סוגיה מקבלת התייחסות מריבט החוק ופירושו, תוך בחינת הפסיקה הרלבנטית, הפרקטיקה הנהוגת ועמדת רשות המיסים. בסופו של התהליך, מוסרת החטיבה המקצועית את החלטתה, ובמקרים רבים (לא תמיד...) היא מצליחה לייצר פתרון פרקטי לסוגיה הנידונה לידי הפונה. הפונה מקבל לידי את ההחלטה בצורה כתובה, מפורטת ומנומקת, ומבחינת החוק היא בעלת תוקף מחייב עבור רשות המיסים.

להישאר עם היד על הדופק

כחלק מתהליך החשיבה מחוץ לקופסא, החטיבה המקצועית יכולה לייבא גם פתרונות ריאליים ממקורות אחרים ומגוונים, הכול לפי אופי הפנייה וסוגיה. מעבר לכך, במידה והבקשה להקלה הוגשה על ידי מייצג, ההחלטה הכתובה שנשלחת אליו היא רב תכליתית. זאת כיוון שניתנת רשות עקרונית לעשות בה שימוש רחב יותר, וליישם את עיקרי ההחלטה גם עבור עסקים אחרים באותו הענף, עם אותן הנסיבות ובאותה הסיטואציה. כשמתקבלת החלטה שניתנה בקונטקסט של ענף או מקרה מסוים, ניתן לפנות בבקשה ליישם

חוקי המס במדינת ישראל הם דינמיים ומשתנים, פסיקות שונות מפורסמות חדשות לבקרים, אך עם זאת חוקי המס הינם ותיקים ואינם תואמים לעיתים את המציאות הכלכלית החדשה. לדוגמה: "נולדו" מקצועות חדשים במשק, הסחר הבינלאומי התפתח, הסחר האלקטרוני קיבל במה שלא ניתן להתעלם ממנה וענף הנדל"ן מאתגר את אנשי המס באופן דינאמי. במובן זה, אחד מהכלים המרכזיים, היעילים והפרקטיים שעומדים לרשות המייצגים והעוסקים על מנת להתמודד עם הפער וחוסר ההתאמה בין המציאות המתפתחת לבין חוקי המס, הוא לפנות למחלקות המקצועיות השונות הקיימות בחטיבה המקצועית ברשות המיסים שבפעילותן השוטפת נשענות ומיישמת את המשפט "לא ניתן לפתור בעיות באמצעות אותה צורת חשיבה שהשתמשו בה כשיצרנו אותן" (א. איינשטיין)

אז על מה מדובר?

המחלקות המקצועיות ברשות המיסים הן כלי חיוני שמעמידה לרשותנו רשות המיסים, ועיקר תפקידן הוא לנסות ולמצוא פתרונות למקרים שהפעלה רגילה של דיני המס יוצרת עבורם עיוות. המטרה היא להביא את העוסק למצב אופטימאלי של תשלום מס אמת, במצבים בהם החוק היבש אינו נותן לו פתרון הולם. החטיבה מקצועית ניזונה משיתוף פעולה בעיקר עם מייצגים וכדי לשתף

דנה זטלאווי

"מרווחים" גם במקרה שהנהלת המחלקה החליטה לסרב לבקשה. לעיתים, מחילים דיני המס בישראל צורת מיסוי ארכאית שאינה הולמת את הסוגיות החדשות שהתפתחו לאחרונה בעולם הכלכלי והעסקי, וכך נדרשת הרשות לבצע שינויים כגון תיקוני חקיקה, פרסום הוראות פרשנות וכיוצא בזה. מבחינה זו, מעניקה לעיתים החטיבה המקצועית החלטת מיסוי פרוגרסיבית שנותנת פתרון מידי ויעיל וזאת תוך הגנת העוסק מהסתבכות פלילית.

ידגש כ, החלטות המיסוי הניתנות בקשר לחוק מס אחד אינן רלוונטיות לחוקי המס האחרים. זאת ועוד; הסוגיות, הנסיבות והפתרונות הגלומים בהחלטה אינם מתייחסים לכלל הנסיבות או המגבלות הספציפיות של המקרה ואישוריו, אלא מוצגים באופן כללי בלבד.

מייצגים מוזמנים לשלוח מקרים לבחינת החטיבה המקצועית באופן מפורט כאשר את פרטי ההתקשרות עם החטיבה המקצועית ומחלקותיה השונות ניתן למצוא באתר האינטרנט של רשות המיסים ■

אותה גם עבור ענף או מקרה אחר, באם מתעורר צורך דומה. זאת ועוד; החלטות המיסוי הניתנות מבטלות תשובות ועמדות מקצועיות שנקבעו בעבר, וזאת החל ממועד פרסומן של החלטות. למעשה, באמצעות החלטת מיסוי הנקבעת על ידי החטיבה המקצועית, ישנה אפשרות לקבל פתרון לבעיה שאינה יכולה לבוא על פתרונה בטיפול "סטנדרטי" של דיני המס. חשוב להסתייג ולומר כי לא כל הבקשות נענות בחיוב.

התאמה למציאות חדשה

האינטרס בעניין זה הוא הדדי. רשות המסים לומדת מהפניות אליה על המתרחש במשק ומתאימה את החלטות המיסוי למציאות החדשה, והמייצג הנהנה מעליית קרנו בעיני לקוחותיו על שום הצלחתו בהתמודדות עם מציאות משתנה ודינמית ומתן פתרון מידי. בנוסף, ישנה אפשרות לפנות באופן אנונימי במקרים מורכבים יותר ולצאת

החלטות מיסוי חדשות במע"מ

מרצה - גל גרינברג, רו"ח [משפטן] מנהל המחלקה המקצועית - מע"מ

הערות חשובות

- החלטות המיסוי מבטלות תשובות/עמדות מקצועיות מהעבר, במידה ונקבע בעבר משהו שונה, וזאת החל ממועד פרסומן.
- מטבע הדברים, הסוגיות, הנסיבות והפתרונות מוצגות בהחלטות המיסוי באופן כללי בלבד ללא התייחסות לכל הנסיבות הספציפיות של המקרה או לכל התנאים והמגבלות הספציפיים שנקבעו באישורים עצמם.
- בהרצאה החלטות המיסוי מוצגות באופן חלקי בלבד. בכל המקרים שקיים צורך לקבל אישור ל"מסמך אחר" לצורך סעיף 30 (א) (1), סעיף 38, סעיף 40א', סעיף 43א' לחוק מע"מ, צריך לקבל אישור ספציפי לכל מקרה ומקרה מהמחלקה המקצועית של מע"מ ואין להסתפק בעמידה בתנאי החלטות המיסוי שפורסמו.
- כמובן שהחלטות המיסוי במע"מ לא רלוונטיות לחוקי המס האחרים.

החלטות מיסוי חדשות

החבות במע"מ בגין עסקאות טרייד אין של רכבים פרטיים במסגרת עסקאות למכירת רכבים פרטיים חדשים העובדות:

- חברה עוסקת, בייבוא ומכירה קימעונאית של רכבים חדשים.
- בחלק מהעסקאות, החברה רוכשת מהלקוחות את הרכבים המשומשים בעסקת טרייד אין.
- החברה מזכה את הלקוח עבור הרכב הישן לפי "מחיר מחירון"

מהי החלטת מיסוי

- שאלה שהופנתה לרשות המיסים ע"י העוסק, המייצג, הלקוח וכו' בנוגע לסוגיות שונות הקשורות לחבויות במס.
- כלי עבודה שמונצל בעיקר ע"י עו"ד ורו"ח. כדאי שגם יועצי המס ישתמשו בו.
- מי שמכיר לעומק את החלטות המיסוי - נותן ערך מוסף גבוה יותר ללקוחותיו.
- באמצעות החלטת מיסוי יש אפשרות לקבל פיתרון לבעיה שמתעוררת בהפעלה "רגילה" של דיני המס.
- לעיתים דיני המס ממסים באופן לא מתאים סוגיות חדשות שהתפתחו לאחרונה בחיי הכלכלה והרשות נדרשת לבצע תיקוני חקיקה, פירסום הוראות פרשנות וכו' - החלטת המיסוי נותנת פתרון מידי.
- פנייה מעניקה וודאות, שקט נפשי ומבטלת את הפן הפלילי.
- חשיבה "מחוץ לקופסה", יכולת לייבא פתרונות ממקומות אחרים.
- מהפניות אנחנו לומדים מה קורה במשק ומתאימים את חוקי המס למציאות החדשה.
- במקרים חדשניים ומורכבים ניתן לפנות באופן אנונימי - זהו מצב של WIN-WIN.
- החלטות המיסוי מתפרסמות באתר האינטרנט של רשות המיסים.
- ניתן לפנות בבקשה להשליך החלטה שניתנה לענף/מקרה מסוים, ולבקש הקלה גם לענף/מקרה אחר אם קיים צורך דומה.
- צריך לזכור שאנו עונים גם תשובות שליליות וכמו בחיים הפונה לא תמיד מקבל את מה שהוא רוצה....

בעלי המניות בחברה (להלן- "המוכרים") הינם יחידים אשר אינם רשומים במע"מ כ-עוסק.
 המוכרים החליטו על פירוק החברה מראש תוך העברה אליהם של הנדל"ן מהחברה וזאת בכונה למכור אותו מיד לאחר הפירוק, לצד שלישי (להלן- "הרוכש"), הרשום כ-עוסק במע"מ. המוכרים חתמו על הסכם למכירת המקרקעין לרוכש מייד לאחר הפירוק ולאחר שהם יקבלו לידיהם את המקרקעין מהחברה. הרוכש מתכוון להשתמש במקרקעין לצורך ביצוע עסקאות החייבות במע"מ.

עמדתנו:

העברת המקרקעין למוכרים שהם בעלי המניות בחברה אגב פירוקה, הינה בבחינת "עסקה" כהגדרתה בסעיף 1 לחוק. סעיף 30(א)(15) לחוק מע"מ לא חל על העסקה שכן מדובר בהעברת מקרקעין לבעלי מניות שאינם רשומים כ-עוסק במע"מ ולכן על החברה להוציא למוכרים חשבוניות מס בשיעור מלא ולשלם את המס כדין.
 אנו מאשרים את חשבוניות המס שיצאו לבעלי המניות כ-מסמך אחר" כמשמעותו בסעיף 38 לחוק, וזאת לשם ניכוי המס הכלול בהן כ-מס תשומות" בידי הרוכש.
 יש לבצע את המכירה לרוכש בתוך תקופה של 3 חודשים ממועד העברת המקרקעין מהחברה למוכרים אגב פירוק. 8973/14 שיעור אפס לפי 30(א)(1) לחוק מע"מ בגין מכירת טובין לתושב החוץ שעברו עיבוד בישראל

העובדות:

"תושב חוץ" כהגדרתו בסעיף 30 (ג) לחוק מע"מ חתם על שני חוזים עם שתי חברות ישראליות:
 חברה א' תייצר בישראל עבור תושב החוץ חלקים מסוימים.
 חברה ב' תבצע בישראל עבור תושב החוץ עיבוד מסוים לחלקים שתקבל מחברה א' והיא תייצא לתושב החוץ את החלקים המעובדים.
 כל חברה תקבל את התמורות מתושב החוץ בנפרד ותוציא חשבוניות מס לתושב החוץ.
 רשימון היצוא שתנפיק חברה ב' יכלול רק את רכיב העיבוד שביצעה והוא לא יכלול את שווי החלקים שקיבלה מחברה א'. לכן, המחיר לצורך הייצוא יהיה נמוך יותר משווי החלקים המעובדים.

עמדתנו:

סעיף 30 (א)(1) לחוק מע"מ קובע כי בגין טובין שהותר לגביהם רשימון יצוא תחול חבות במע"מ בשיעור אפס.
 אנו מאשרים את חשבוניות המס שתוציא חברה א' לתושב החוץ כ-מסמך אחר" לעניין סעיף 30(א)(1) לחוק מע"מ, לצורך חבות במע"מ בשיעור אפס, והמל להתאם לתנאים הנ"ל:
 ישמרו טופס הזמנה וההסכם שנחתם עם תושב החוץ.
 לתושב החוץ תוצא חשבונית מס כדין ע"י חברה א'.
 תישמר תעודת משלוח המאשרת את מסירת הטובין ע"י חברה א' לחברה ב'.
 ישמרו העתקי המסמכים שחברה ב' מנפיקה עבור המס

- (מחיר השונה בד"כ משווי השוק של הרכב באותו מועד) כחלק מהתמורה עבור הרכב החדש שנמכר ללקוח.
- החברה מוכרת את הרכב המשומש ללקוח צד ג' לפי שווי השוק של הרכב שלעיתים הינו נמוך מהמחיר בו זיכתה את הלקוח.
- כיום, החשבוניות המונפקות ללקוחות בגין מכירת הרכבים החדשים הינן לפי מחיר המחירון של הרכבים החדשים, ללא התחשבות בהנחות שגלגולות בעסקאות הטרייד אין.
- בהתאם לסכומים הכלולים בחשבוניות הנ"ל החברה מדווחת ומשלמת מס עסקאות.
- למעשה נוצר הפסד שלא ניתן לניכוי במע"מ.
- שני ההסכמים (מכירת הרכב החדש ורכישת הישן) שלובים ותלויים זה בזה.

עמדתנו:

- אנו מאשרים שהחברה תנפיק הודעת זיכוי פנימית לספרים בלבד, ובלבד שיתקיימו כל התנאים הבאים:
 - סוג הרכב הנמכר ללקוח הוא "רכב פרטי" כמשמעותו בתקנה 1 לתקנות מע"מ.
 - בשני ההסכמים שנחתמים בין הצדדים יופיע סעיף שמאשר שהלקוח מודע לעובדה שיתכן שמחיר הרכב הישן שנמסר לחברה גבוה משווי השוק של הרכב המשומש באותו היום, ובכוננת החברה לבקש כחזר את רכיב המע"מ בגין ההפרש בין שני השוויים והחזר יוהו חלק מהתמורה בעד הרכב החדש.
 - החברה תרשום בספריה, תדוח למע"מ ותשלם את מס העסקאות בגין מלוא מחיר מכירת הרכב החדש ללא התחשבות בהנחה שניתנה.
 - החברה תוציא ללקוח חשבונית עסקה בלבד על מלוא מחיר המכירה של הרכב החדש ובה תופיע הפנייה לסעיף בהסכם שעוסק במהות הפער בין שני השוויים לעניין חוק מע"מ.
 - שווי השוק של הרכב הישן במועד ביצוע עסקת הטרייד אין נמוך ממחיר רכישתו ע"י החברה מהלקוח בעסקת הטרייד אין.
 - על החברה לנהל, לגבי כל רכב ישן שנרכש במסגרת עסקת טרייד אין, מס' רישומים (שפורטו בהחלטת המיסוי) אשר ישמרו כחלק מספריה.
 - במקרים שבהם החברה תנפיק ללקוח חשבונית מס ולא חשבונית עסקה, תנפיק החברה הודעת זיכוי ספציפית שתימסר ללקוח על פי תקנה 23' להוראות ניהול ספרים ולא תנפיק הודעת זיכוי לספרים.
 - אישור זה לא יחול במקרה בו הרכב החדש נמכר ללקוחות שהם בגדר "עוסק" לצרכי החוק הרוכשים את הרכב לצורך עסקים והם נכללים בתקנה 14(ב) לתקנות מע"מ או במקרה בו החברה קיבלה מלקוח שהוא בגדר "עוסק" חשבונית מס בגין רכישת הרכב הישן בעסקת הטרייד אין.
 - אישור זה תקף מיום קבלת האישור ואילך.
- 14/2978 החבות במע"מ של העברת מקרקעין לבעלי מניות שאינם רשומים כ-עוסק במסגרת פירוק לצורך מכירתם ל-עוסק העובדות:**
- חברה שרשומה כ-עוסק במע"מ מחזיקה בנדל"ן מניב.

עמדתנו:

- לאור העובדה כי החברה הינה בגדר "עוסק" לצרכי חוק מע"מ, והדירה מהווה בידיה נכס עסקי, רכישה הדירה מהאדם הפרטי הינה בגדר "עסקת אקראי" החייבת במע"מ.
- עפ"י תקנה 6ב' לתקנות מע"מ, החייבת במס הינה החברה ועליה להנפיק לספריה חשבונית עצמית ולשלם את המס הנובע ממנה.
- סעיף 31 (1) לחוק מע"מ פוטר ממס את ההכנסות מהשכרת הדירה.
- סעיף 41 לחוק מע"מ מונע מהחברה לנכות את מס התשומות הכלול בחשבונית העצמית שהנפיקה לספריה.
- למען הסר ספק, האמור לעיל יתקיים גם במקרים שהדירה תירכש מגורם שאינו קשור לחברה או שהדירה תושכר לגורם שאינו קשור לחברה וכן גם במקרים שעוסק שאינו מאוגד כחברה בע"מ ירכוש לצרכי עסקודירת מגורים מאדם פרטי והוא ישכיר את הדירה למגורים.
- יש לציין כי, חברה שיש לה רק הכנסות פטורות ממס מהשכרת דירות למגורים לא אמורה להירשם במע"מ כ"עוסק" (סעיף 1 (1) לתקנות הרישום), ורכישת הדירות לא תהווה בידיה עסקת אקראי החייבת במע"מ.
- זאת, בהנחה שהיא לא מוכרת את הדירות אלא רק משכירה אותן.

8732/14 החבות במע"מ של קבלת סובסידיות לשכר לימוד הניתנות לגני ילדים

העובדות:

- עוסק מפעיל גני ילדים לגיל הרך במסגרת חוקחינוך חובה.
- בעקבות החלטת ממשלת ישראל מיום 8.11.12, לפיהתספק המדינה חינוך חינם לילדים בגילאי 4-3, מקבל העוסק תקבולים ממשרד החינוך בהתאם למספר הילדים הלומדים בגנים שמפעילה החברה.

עמדתנו:

- סעיף 12 לחוקמע"מ מחייב במע"מ תקבולים שמקבלים עוסקים כתרומה, תמיכה או סיוע אחר.
- בתקנה 3 לתקנותמע"מ יש רשימה של מקרים שלא יהיו חייבים במע"מ, ושם נקבע: "א) (1) תרומה, תמיכה או סיוע אחר (להלן -תקבולים), שניתנו במישרין לעוסק מתקציב המדינה למטרות המפורטות להלן, לא ייחשבכחלק מן המחיר:....
- ג) סובסידיה לשכר לימוד בגני ילדים".
- התקבולים ממשרד החינוך שניתנים במסגרת החלטת הממשלה הנ"ל הינם בגדר סובסידיה לשכר לימוד לגני ילדים אשרצוינה בתקנה 3(א)ג) לתקנותמע"מ ולכן הם לאיהיו חלק ממחיר עסקאותיו של העוסק.
- אישור זה יחול כל עוד תהיינה החלטת הממשלה בתוקף.
- כל תמורה נוספת המשולמת ע"י הורי הילדים לעוסק (כדוגמת: חוגי העשרה, הסעדה לילדים, צהרונים וכו') חייבת במע"מ בשיעור מלא.
- תמיכות אחרות הניתנות להורים חייבות במע"מ בשיעור מלא גם אם הן מועברות ישירות לעוסק. ■

- המפרטים את המחיר המלא של הטובין הנשלחים ללקוח בחו"ל, לרבות מחיר הטובין שנמכרו ע"י חברה א' (מדובר במסמכים המצורפים לרשימון היצוא של הטובין המוצאים לתושב החוץ המעידים על המחיר המלא של הסחורה שנכללה ברשימון).
- כל המסמכים ישמרו כחלק מספרי חברה א'.
- עד לתאריך 31/12 מדי שנה קלנדרית תומצא לתחנת מע"מ של חברה א' רשימה המפרטת את החשבוניות שהוציאה לתושב החוץ.

הוצאת הודעת זיכוי לספרים בגין רכישות שבוצעו באמצעות תווי שי וכרטיסי אשראי

העובדות:

- עוסק מבצע מכירות קמעונאיות בעיקר לצרכנים פרטיים.
- ניתן לרכוש בעסק גם באמצעות תווי שי שהונפקו ע"י אחרים אשר מקנים ללקוחות זכות לבצע רכישות בהתאם לערך הנקוב בהם.
- תמורת התוים שקיבל העוסק מלקוחותיו הוא מקבל מהמנפיק את ערכם הנקוב בניכוי הנחה מסוימת.
- בעת ביצוע המכירות באמצעות התוים, העוסק חושם בספריו כמחיר העיסקה את הערך הנקוב של התוים, מוציא ללקוחותיו תלושי קופה רושמת ומשלם מס עיסקאות על מלוא מחיר העיסקה בהתאם לערך הנקוב של התוים.

עמדתנו:

- במועד מכירת הטובין, העוסק ירשום את העיסקה בקופה הרשומת עפ"י הערך הנקוב של התוים, ללא ניכוי סכום ההנחה וישלם את מס העיסקאות בהתאם.
- העוסק ינפיק ללקוח תלוש קופה רושמת ללא המילים: "חשבונית מס" וכן לא ינפיק ללקוח חשבונית מס נפרדת.
- אחת לחודש יוציא העוסק לספרים בלבד הודעת זיכוי מרוכזת בגובה ההנחה הגלומה בתוים.
- במקרים בהם הלקוח יבקש חשבונית מס, המחיר בחשבונית יהיה הערך הנקוב בתו בניכוי ההנחה.
- אם שיעור ההנחה לא ידוע במועד העיסקה -תוצא ללקוח חשבונית מס עפ"י הערך המלא של התוים ובשלב מאוחר יותר תוצא לו הודעת זיכוי ספציפית עפ"י סעיף 23א להוראות ניהול פנקסי חשבונות.
- על העוסק לתעד בספריו את כל הפרטים והנתונים שביסוד קביעת הנחות והודעות הזיכוי שהונפקו.
- הסדר כאמור יחול גם בעיסקאות שתמורתן שולמה באמצעות כרטיסי אשראי המקנים הנחות לקבוצות שונות של לקוחות.

רכישת דירת מגורים ע"י חברה שלא עוסקת במקרקעין והשכרתה לבעל המניות

העובדות:

- חברה שרשומה במע"מ כ"עוסק" (לא בענף המקרקעין) רכשהדירת מגורים מאדםפרטי שאינו עוסק.
- הדירה הושכרהע"י החברה לבעל השליטהלצרכי מגוריו בתמורה לדמי שכירות התואמים את מחירההשוק.

פאנל "המראה" - מסים והגינות

מאת: מנחם קירשבלום, יועץ מס, יו"ר ועדה מקצועית

המראה

מרכיב חשוב בהצלחתנו הנו הופעה חיצונית של צורך בחינתנו נהגים להיעזר במראה ובתגובות הצופים בה. אלא שבעוד שהצופים עלולים להטעות, המראה שהנה חפץ שימושי עתיק יומין, משקפת למתבונן, ללא כחל וסרק, את מראהו כפי שנראה בעיני האחר, ומאפשר החזרת שעה סוררת למקומה.

רשות המסים ותפקידיה

רשות המסים נועדה לשרת את הציבור בדרכו כמשלם מסים ולפעול לגבייתם. ממבין 2 תפקידיה אלה, לא די שתמלא רק אחד. שירות הציבור בלבד יותיר את קופת האוצר ריקה ופעולות גביה נמרצות ללא מתן השירות, לו ממתין ונדקק האזרח, לא בטוח שיביאו למילויה.

האזרח ותפקידו

תשלום המס שהוא תפקיד האזרח, כמוהו כתחפה, שאיננה טעימה למאכל אך הכרחית להחלמה וכנראה שכשם שמופעלים הסברה וחינוך על החולה שיאות ליטול את התחפה, כך יש שיופעלו בכדי שהאזרח יאות לשלם את מסיו.

המס ותפקידו

המס שהציבור משלם מיועד לשוב אליו לרווחתו במסגרת שירותים ומוצרים כגון, בריאות, בטחון, חינוך ועוד.

ההגינות ותפקידיה

למילוי התפקידים על ידי הגורמים הנ"ל נדרשת הגינות שבהיעדרה (מה שיתבטא באי מילוי לפחות של חלקם) כנראה, קופת האוצר תיוותר ריקה, וכשמופנית אצבע מאשימה לצד זה או ההוא, זה הזמן להביט במראה,

האם המס מילא את תפקידו, או רק את כיסיהם של בעלי עניין?

האם שימוש כספנו בתבונה או שמא זלג תוך רשלנות?

האם השכיל האזרח בתפקידו או שמא הקפידו בהדרכתו?

האם נגבו המסים הנכונים או אלו המסתירים את אובדנם?

האם זכה האזרח לשירות המגיע או שמא נהפכו היוצרות והוא נחשב למטריד ומפריע?

האם נשא האזרח בנטל המס שחב בו או שמא נמנע תוך ניצולם של אלא המקיימים את החוק?

קשר הגומלין בין רשות המסים, להלן "רשות", לנישום מזהה מקרים, שבהם ההגינות אף איננה המלצה, כגון:

נישום המעלים הכנסות ומשתמט מתשלום מסיו.

רשות המנהלת הממירה את שומת הנישומים לתחרות "תשואות מס".

פקידים הממאנים לנהל פרוטוקולים של הליכים שבהם, שומה ושימוע, ו/או מסרבים למסור אותם לנישומים ולמייצגיהם.

אין אחידות בחיוב בקנסות גרעון כשבחלק מהמקרים הם מוטלים ללא קיום שימוע ללא הפעלת שיקול דעת וללא הנמקה ראויה.

הרשות נמנעת מלפרסם הוראות בדבר קביעת שומות בהיעדר דו"ח, מה שמביא לעיתים לשומה כנ"ל בלתי מוצדקת כבר לאחר

7-10 ימים מהמועד שאושר להגשתו ועוד בטרם עריכת הספירה שבעקבותיה צפויה הייתה להתקבל ארכה מתאימה.

אי פרסום ההוראה בדבר פריסת מענקי פרישה, יש מי שכנגד 8 שנות עבודה זוכה ל-2 שנות פריסה ויש מי שזוכה ל-3.

סירוב לאשר קבלת דו"חות של חברה שאינם מלווים באישור ר"ח עפ"י סעיף 131(ג), לעיתים אף כשצורך אישור כנ"ל אך אינו "חלק",

למרות שהדו"ח נערך כהוראת סעיף 131(ב) לפקודה.

נישומים נקלעים למצבים בלתי אפשריים כשמחד נדרשים להגיש את הדו"ח אך מאידך נחסמות להם הדרך לכך ובחוסר אחידות

הבולט בשירותו יש מי שמוגשים נגדם כתבי אישום על עבירה לכאורה עפ"י 216(4) ו-224א. והכל כבחירת הפקיד.

חיוב נישומים במקדמות מס שלא עפ"י החוק. (בסיסי אפס) תוך גרירתם למלכודת 190(א)(2).

ההתייחסות, במסגרת השירות הניתן ע"י הפקידים, לעיתים אינו מתחשב בזמנו של הנישום וקיימת קלות בביזבוז. (מענה טלפוני,

הימנעות ממשלוח מסמכים בפקס ועוד).

יש שההוראות בדבר טיפול בבקשות לסגירת תיקים אינן מקוימות, מענה למכתבים מתארך לזמן הארוך מהסביר והתשובות הניתנות

במפ"ל הן לעיתים מתחמקות וסתמיות (פנה בכתב, עליך להגיע למשרדנו, המפ"ל לא נועד למייצגים).

בה בעת שנישום שחורג מהזמנים שנקבעו לו, נקנס בחומרה וכשהיה זה מייצג ששגה, טעותו מנוכה מהכנסתו כשהוא זה שנושא

בקנס המוטל לכאורה על לקוחו.

נוכח מצב העניינים הקיים, יקשה להאמין שהגינות הנישום בציינתו בתשלום מסיו תשמח את הרשות, שק היא תפגע בתחרות "תשואות

המס" אך במידה ניכרת יותר יקשה להאמין שמקרים של היעדר ההגינות מצד הרשות, תעודד את הנישום להגינות וציינתו.

אין ברשימה זו בכדי לפגוע ולהמעיט מעבודתם של רבים וטובים מעובדי רשות המסים העושים מלאכה חשובה בכישרון ובאחריות רבים.

כל מה שמתבקש הוא, כדימוי, להביט במראה ולהשיב שעה סוררת למקומה ■

מהי מטרת האתיקה מקצועית?

מאת: גני שמוליק - יועץ מס, יו"ר ועדת אתיקה

גני שמוליק

בכול מגזר של בעלי מקצועות חופשיים נקבעו כללי אתיקה שמטרתם מצד אחד לשמור על בעלי המקצועות החופשיים ולקבוע להם כללי עבודה והתנהגות מקצועית שאסור לחרוג מהן ומצד שני נועדו לספק ללקוחות רמת ביטחון שיועץ המס מספק להם את השירותים תוך שמירה על מקצועיות, הגינות ויושר.

2010, 2009, 2008 על דעת עצמו ובניגוד לדעתו של המתלונן שהיה לקוחו בעבר וביקש לסיים את ההתקשרות עימו, עוד בטרם הגשת הבקשות להחזר מס.

לצורך ביצוע העבירות השתמש יועץ המס בטפסים שהיו ברשותו בתיק הלקוח, במסגרת בקשת החזר של הלקוח משנת 2007.

בעשותו כן, זייף את חתימתו של לקוחו על הטפסים והעבירם לרשויות המס.

הנקבל פעל בדרך שאינה הולמת את עיסוקו, שלא במהימנות, נאמנות, זהירות וביישר כלפי לקוחותיו וכלפי רשויות המס, עבירה לפי סעיף 14(א) לחוק.

הצדדים הגיעו להסדר טיעון במסגרתו הוטלו על הנקבל העונשים הבאים:

- נזיפה
- קנס בסך 16,000 ש"ח

מקרה 2

יועץ מס שדיווח לרשויות המס על הכנסות גבוהות יותר מההכנסות שהתקבלו בפועל בידי לקוחותיו, על מנת לחייב את לקוחותיו בתשלומים גבוהים יותר לרשויות המס. לצורך כך, קיבל יועץ המס המחאות מלקוחותיו, במרבית המקרים שלשל לכיסו את הכספים ועל כך הורשע בבית המשפט בהליך הפלילי והטיל עליו עונש של 4 חודשי מאסר בפועל ו-12 חודשי מאסר על תנאי.

בית הדין המשמעתי הטיל עליו, ביטול רישום הרישיון שלו בפנקס וכן קנס בסך 25,000 ש"ח ■

כללי האתיקה המקצועית של יועצי המס בתקנות מס הכנסה

נקבעו 21 כללי אתיקה חלקם מחמירים וחלקם פחות העיקריים שבהם אסור ליועץ מס להקים שותפות שתעסוק ביעוץ מס עם אדם אחר שאינו יועץ מס. סעיפים 1 (5) 1 (6) 1 (12).

אסור ליועץ המס למסור לאדם אחר פרטים הנוגעים ללקוחו מבלי שקיבל לכך אישור בכתב מאותו לקוח. סעיף 1 (3).

אסור ליועץ מס לשדל לקוחו למסור לו עבודה מקצועית או לתת לו טובת הנאה כלשהי בכדי לקבל את העבודה המקצועית. סעיפים 1 (10) 1 (11).

אסור ליועץ המס לקבוע את שכר הטרחה שלו בהתאם למס הנחשך של הנישום בדיון. סעיף 1 (15).

אסור לטפל בלקוח שלא על סמך התקשרות ישירה בין יועץ המס ללקוח עצמו ואסור להעביר את הטיפול בלקוח למייצג אחר מבלי שנתקבלה לכך הסכמת הלקוח. סעיפים 1 (19) 1 (20).

אסור ליועץ מס לפרסם עצמו בכול צורה שהוא עוסק במקצוע יועץ מס, משלוח חוזרים בעניינים מקצועיים ללקוחות ולעומדים עמו בקשר מקצועי אינה בגדר פרסומת. סעיף 1 (14).

להלן 2 מקרים אשר הובאו בפניי בית הדין המשמעתי

מקרה 1

הוגשה קובלנה כנגד יועץ מס שהגיש 3 דוחות להחזר מס לשנים

רוחות משתנות ואי וודאות במשק העבודה בישראל

מאת: בני קיויתי, יועץ מס מוסמך, מייצג, מגשר ונאמן

התערבות בחופש ההתקשרות וחופש הניהול של מעסיקים ושל מזמיני שירותים - אזכיר בעניין זה:

חובת השימוע לפני פיטורים, הפסיקות של בתי הדין לעבודה לטובת "פרי לאנסרים" שתבעו בדיעבד להקים יחסי עבודה בינם לבין מזמיני השירות ושליטת סעיפי ההגנה ממזמיני השירות בהסכמי ההעסקה ("סעיף גדרון"). השלת אחריות וחובת פיקוח על מזמיני שירות מקבלני שירותים על קיום הוראות חוקי העבודה על ידי קבלני השירותים. "פליליזציה" של חוקי העבודה בישראל והגברת האכיפה - מ-2011 ואילך אנו עדים להחרפה ניכרת בכל שנה בין 8,500 ל-10,000 תיקי חקירה נגד מעסיקים, מאות כתבי אישום שמוגשים נגד מעסיקים ומנהלים, שמסתיימים על פי רוב בקנסות גבוהים ולעיתים בתקופות מאסר. העמדתם של מפרי חוקי העבודה אל "עמוד הקלון" ע"פ רסום שמם והעיצום שהוטל עליהם באתר משרד הכלכלה ■

שנים האחרונות, בעיקר משנת 2008 והלאה, ציבור המעסיקים בישראל חווה שינויים ואי וודאות בתחום דיני העבודה בישראל. התחושה הכללית היא שהמחוקקים, הרגולטורים במשרד הכלכלה ובתי הדין לעבודה (הרשות המחוקקת, הרשות המבצעת והרשות השופטת) מתחרים ביניהם כל הזמן כדי להפיח רוחות משתנות של אי וודאות, עד כדי שהמעסיקים מוצאים עצמם במרוץ אחרי הרגולציה המשתנה חדשות לבקרים.

השינויים התכופים משפיעים בשלושה מישורים:

התייקרות של עלויות המעסיקים - חוק פנסיית חובה, תיקון חוק הגנת השכר, העברת נטל ההוכחה לעניין שעות נוספות אל כתפי המעסיקים, ואפילו חובת השימוע לפני פיטורים שהפכה להיות מחויבת מציאות במגזר הפרטי דרך פסיקת בתי הדין לעבודה ולא דרך חקיקה ומעסיקים שמוצאים עצמם מחויבים בקנסות גבוהים ולא מידתיים בעקבות כשל טכני באופן ניהול השימוע.

תושב ישראל בחו"ל - בהיבט הביטוח הלאומי

מאת: חיים חיטמן, "ארצי, חיבה, אלמקיים, כהן - פתרונות מיסוי בע"מ"

חיים חיטמן

תשלום דמי ביטוח

• כאשר אין בעובדות המוצגות בפני פקיד המוסד לביטוח לאומי כדי להכריע באופן חד וברור עד לאיזה תאריך נחשב המבוטח תושב, נקבע תאריך הפסקת התושבות החל מן המועד שבו הסתיימה תקופת הביטוח שבעדה שילם המבוטח דמי ביטוח, אך בדרך כלל לא מעבר לחמש שנים רצופות.

מעמד בני המשפחה

• בני זוג וילדים עד גיל 18 השוהים עם המבוטח בחו"ל ממשיכים להיות מבוטחים עפ"י חוק הביטוח הלאומי ועפ"י חוק בריאות ממלכתית כל עוד נחשבים תושבי ישראל מכוחו של מבוטח כתושב ישראל.

תושב ישראל בחו"ל - בהיבט הביטוח הלאומי

תושב ישראל בחו"ל

- מי שמקום מגוריו הקבוע במדינת ישראל, מרכז חייו בישראל, הוא מצהיר על כוונתו להיות תושב ישראל למרות שהוא שווה באופן זמני בחו"ל והיעדרותו היא ארעית בלבד.
- ההחלטה בנושא תושבות (לרבות לעניין חוק ביטוח בריאות) מוטלת על פקיד הביטוח והגבייה במוסד לביטוח לאומי עפ"י הלכות שנקבעו בבית הדין לעבודה (או בפסקי דין של בית הדין הארצי לעבודה).
- החלטת המוסד לביטוח לאומי בעניין התושבות היא סוברנית ובלתי תלויה בקביעתם של גופים אחרים כגון: מס הכנסה, משרד הפנים, משרד הקליטה וכו'.

סוגי מבוטחים בחו"ל

מבוטח שהוא עובד שכיר של מעסיק ישראלי

- תושב ישראל, שנשלח לעבוד בחו"ל מטעמו של מעסיק ישראלי וחווה העבודה נקשר בישראל, דינו של העובד כדין עובד שכיר בישראל.
- המבוטח ובני משפחתו זכאים לטיפול רפואי בישראל מכוח חוק ביטוח בריאות ממלכתי וזכאים לזכויות מכוח חוק ביטוח לאומי (כגון קצבאות ילדים).
- התקופה המירבית של שהייה בחו"ל עפ"י חוק הביטוח הלאומי היא 5 שנים. ניתן לקבל אישור מיוחד להארכת התקופה מפעם לפעם.

עובד עצמאי בחו"ל

- יש להבחין בין עובד עצמאי שמנהל עסקיו בישראל ובחו"ל לסירוגין והוא מבוטח בארץ כעובד עצמאי ובין מצב שכל עסקיו בחו"ל והכנסותיו בחו"ל.
- אם הפעילות נעשית בארץ ובחו"ל לסירוגין - מבוטח כעובד עצמאי כאילו עובד בישראל והכנסותיו מחויבות בדמי ביטוח כמקור הכנסה של "עובד עצמאי".
- אם מבוטח שוהה ברציפות בחו"ל מטעם עיסוקו כעובד עצמאי בישראל, ביטוחו לענף נפגעי עבודה כעובד עצמאי מוגבל בדרך כלל לשנה, כפוף להודעה מראש לביטוח הלאומי.
- כאשר עיסוקיו של המבוטח הם בחו"ל והכנסותיו מופקות בחו"ל, יסווג ההכנסות כפסיביות ויחויבו בהתאם בדמי ביטוח.

בעל שליטה

- תושב ישראל שנותן שירותים בחו"ל לחברות זרות ומקבל את שכרו כבעל שליטה מחברה שהקים בישראל למטרה זו בלבד, דומה לעצמאי שנותן שירות רק בחו"ל, או לעובד שכיר שעובד בחברה זרה בחו"ל - הכנסותיו בארץ מחויבות בדמי ביטוח כהכנסות פסיביות.
- כאשר פעילות בעל החברה מתבצעת רק בחו"ל ובארץ אין פעילות נוספת, סביר להניח שהביטוח הלאומי לא יכיר בבעל השליטה כעובד שכיר בארץ.
- המשמעות - המבוטח אינו מבוטח בארץ לענף פגיעה ועבודה, דמי לידה וכו'.

מבוטח אחר

תושב ישראל בחו"ל שלא מטעם חברה ישראלית

- משלם דמי ביטוח לאומי ודמי ביטוח בריאות בעד עצמו כל עוד נחשב ל"תושב ישראל השווה בחו"ל". לדוגמה - עובד שיוצא לעבוד בחברה זרה בארה"ב.
- המבוטח משלם דמי ביטוח בישראל כמו מבוטח שאינו עובד שכיר ואינו עובד עצמאי, עפ"י הכנסתו החייבת בדמי ביטוח, ועפ"י הכללים הנהוגים בארץ.
- אם אין למבוטח הכנסות - משלם דמי ביטוח מינימליים.
- אם מתברר שיש לו הכנסות - יחויב בהפרשים (למעט מי שעובד במדינות שחתומות על ישראל על אמנה המסדירה מניעת כפל דמי ביטוח לאומי).
- עובד במדינת אמנה
- בהיעדר אמנות המסדירות רציפות ביטוח בריאות, חלה חובת תשלום דמי ביטוח בריאות על כל תושב ישראל שנמצא בחו"ל גם אם הוא נמצא במדינה שחתומה עם ישראל על אמנה לביטחון סוציאלי. הסכם האמנה מונע בדרך כלל כפל תשלום דמי ביטוח לאומי בין המדינות.

"תושב חוזר ותיק"

- משנת 2007 ואילך מי שחוזר לאחר שהות ארוכה בחו"ל ממדינות בהן היה תושב חוץ לפי פקודת מס הכנסה, כפוף למשטר מס מיטיב. בשל מורכבות הנושא ראוי כי תושבים חוזרים ותיקים ועולים חדשים יבחנו בקפידה את מעמדם בביטוח הלאומי ואת תשלום דמי הביטוח. ■

ליאת בהר כהן

החוק להגברת האכיפה של דיני העבודה - אכיפה והרתעה נוקשה

מאת: עו"ד ליאת בהר כהן

על הדרישות הכה רבות העולות ממנו והקלות "ליפול ברשתו". קנסות של עשרות ואף מאות אלפי ש"ח נרשמו למעסיקים, ויובהר- אין מדובר במעסיקים המעסיקים מאות אלפי עובדים אלא במקרים רבים במעסיקים המעסיקים כשלושה חמישה או שישה עובדים, כעולה מהפרסומים, וזאת בענפים רבים ומגוונים במשק הישראלי. מקור הטלת העיצום משתנה- אם מכוח בדיקה יזומה מטעם מנהל ההסדרה והאכיפה ואם מכוח פנייה / תלונה מטעם גורם שלישי.

נזכיר כי כמובן אין עסקינן בהוצאה מוכרת וכי מעבר לסכומים אלה נאלצים אותם מעסיקים, אשר מעוניינים בייצוג משפטי, לשאת בעכ"ט עו"ד של אלפי ואף עשרות אלפי ש"ח ואם לא די בכך אזי נזכיר כי המעסיקים מחוייבים אף בדו"ח תקופתי מטעם בודק שכר מוסמך אשר אף שכר טרחתו יכול להגיע לאלפי ועשרות אלפי ש"ח וכן כי הקלה כספית למעסיק ניתנת אף היא רק לאחר בדיקה מטעם בודק שכר כי המעסיק תיקן ו/או פסק בהפרה. לאור האמור לעיל חשיבות יישום והוראות החוק הינה קריטית עבור עסקים במשק הישראלי. ■

החוק להגברת האכיפה של דיני העבודה, התשע"ב - 2011, אשר נכנס לתוקפו ביום 19.6.12, מגביר באופן משמעותי את אמצעי האכיפה והענישה של דיני העבודה החלים במדינת ישראל. למעשה דברי הצעת החוק מביאים באופן ברור כי החוק הינו תולדה של הרצון להביא לצמצום עבירות הנעברות בתחום דיני העבודה ע"י המעסיקים במשק הישראלי תוך התווית מנגנוני הרתעה ואכיפה נוקשים.

בראשית דרכו של החוק ניתן היה להתרשם באכיפה סלחנית יחסית כלפי מעסיקים מפירים. אלא שהחל משנת 2013 נירשם מפנה נוקשה וברור ולפי פרסומים מנהל ההסדרה והאכיפה במשרד הכלכלה הטיל מאות עיצומים כספיים על מעסיקים, אשר מגיעים כדי מיליוני ש"ח לשנה.

כניסה לפרסומי העיצומים הכספיים אשר הוטלו ע"י מנהל ההסדרה ואכיפה עלולה לזעזע מעסיק ואף להביאו לכדי ייאוש, תהא כוונת החוק מבורכת אשר תהא וזאת לטעם הח"מ נוכח מורכבות החוק

החוק להגברת האכיפה של דיני העבודה, התשע"ב - 2011

עיצום כספי ישירות על המנהלים, תוך שהוא אוסר על החברה לכסות את סכום העיצום, לשפות או לבטח את המנהלים בגינו.

החוק החדש מטיל על מזמיני שירות מקבלני שירותים אחריות וחובת פיקוח נרחבת על קיום חוקי העבודה ע"י קבלן השירותים כלפי עובדיו, ובמקרים מסוימים אף מטיל על מזמין השירות את חובותיו האזרחיות, הפליליות והמינהליות של הקבלן כלפי עובדיו. בנוסף, מתערב החוק החדש בשורת הוראות שהוא מחייב או אוסר לכלול אותן בהסכם ההתקשרות בין מזמין השירות לקבלן השירותים. יצוין שבשלב זה הוראות חלק זה של החוק חלות רק על קבלני שמירה ואבטחה, ניקיון והסעדה, אולם הרחבת תחולת החוק על ענפים נוספים במשק אינה מצריכה חקיקה אלא החלטה שבתחום אחריותו של שר הכלכלה. ■

מטרה לאכף על המעסיקים את קיום הוראות דיני העבודה, חוקק החוק להגברת האכיפה של דיני העבודה, התשע"ב - 2011 (להלן: "החוק"), אשר נכנס לתוקפו ביום 19/6/2012. החוק מסמיך פקחים מטעם משרד הכלכלה להטיל על מעסיקים ועל מנכ"לים של תאגידים עיצומים כספיים ניכרים בגין הפרה של מירב חוקי העבודה, ויתרה מזו - החוק מוסיף ומתיר למשרד הכלכלה לפרסם לציבור הרחב באתר האינטרנט את פרטי המפרים את דיני העבודה ואת העיצומים הכספיים שהוטלו עליהם.

החוק החדש מטיל אחריות אישית על מנהלים בחברות ומחייב אותם לנקוט בכל האמצעים למניעת הפרה של חוקי העבודה בחברה שבניהולם, ומאפשר לפקחי משרד הכלכלה להטיל

חקיקה למען עצמאיים

מאת: ראפע אמארה, יונץ מס, סגן נשיא

ראפע אמארה

בעוד שעובד שכיר זוכה לכרית בטחון ושורה של זכויות סוציאליות כגון דמי אבטלה, ביטוח נגד פשיטת רגל המעסיק, הבראה, חוק פנסיה חובה ודמי פגיעה מהיום הראשון. עובד עצמאי נאלץ להסתפק בהכנסה שלו ולהפריש מתוכה לחסכון. אמר מי שאמר בזמנו "מדברים כל כך על זכויות העובדים עד כדי כך ששכחו שהעובדים גם צריכים לעבוד".

לאור מציאות עגומה זו של מצב העצמאיים לקחו כמה חברי כנסת יוזמה והשיקו שדולה בחודש מאי האחרון כדי לקדם חוקים בכנסת המיטיבים עם העצמאיים באופן כזה שייתן להם כרית בטחון סוציאלית. חברת הכנסת מירב מיכאלי מבין יוזמי השדולה למען עצמאיים ועסקים קטנים.

חברת כנסת מיכאלי עיתונאית במקצועה, עבדה באמצעי תקשורת שונים בטלוויזיה החינוכית ערוץ 2 וערוץ 3 הפיקה שני סרטים תיעודיים עד שנבחרה לכנסת התשע עשרה. בנוסף לפעילות שלה למען נשים במדינה. היא התגיסה בשנים האחרונות לתמיכה בעסקים הקטנים ומשתפת פעולה עם לשכתנו להשגת מטרות משותפות לטובת ציבור העצמאיים.

אני מתכבד להזמין את ח"כ מרב מיכאלי לשפוך אור על החקיקה המתוכננת למען תיקון עוולה של שנים עבור מגזר העצמאיים והעסקים הקטנים בישראל ■

במשק הישראלי קיימים כרבע מליון עסקים קטנים ובינוניים המעסיקים עד 100 עובדים ועוד כרבע מליון עצמאיים וחברות שאינם מעסיקים עובדים כלל.

על פי נתוני להב עסקים אלה מייצרים 40% מהתוצר ומחצית המשרות שנוספו במשך שבע השנים האחרונות נוספו בסקטור זה. אולם מצבו של מגזר זה אינו מזהיר במיוחד כאשר הסטטיסטיקה מלמדת כי כל שנה קורסים ונסגרים כארבעים אלף עסקים קטנים.

המצב הקשה ממנו סובל מגזר זה משתקפת בתוצאות הסקר שנערך ע"י להב אשר מראה כי 62% מהעצמאיים שנשאלו השיבו כי שקלו להפוך לשכירים בגלל חוסר בטחון תעסוקתי ו-44% מהנשאלים השיבו כי הגיעו למצב של פשיטת רגל וסגירת עסק.

מגזר העצמאיים המהווה כ-11% מכוח העבודה במשק הוא ציבור של יזמים שהחליטו לגייס מקורות מימון שונים לפתיחת עסק לפרנסתם תוך חשיפה לסיכונים שאינם קיימים במגזר העובדים השכירים כך שהם שוחים בלב ים ללא שום ליווי, תמיכה או גיבוי מצד הממשלה שאיננה מספקת כרית בטחון לציבור זה. בעוד שהאיגודים המקצועיים וההסתדרות מחזיקים בנשק החשוב של השבת המשק שהצליחו באמצעותו להגן על ציבור העובדים השכירים ע"י השגת זכויות והטבות שונות דרך הסכמים קיבוציים והסכמי הרחבה וחקיקה בכנסת. בהעדר כוח פוליטי אפקטיבי דומה. העצמאיים לא זכו לשלל הזכויות וההטבות שהוענקו לעובדים השכירים.

הנושא: חוק ההסדרים וחקיקה למען העצמאיים!?

מאת: רן ארצי, רו"ח - ארצי, חיבה, אלמקייס, כהן - פתרונות מיסוי בע"מ

רן ארצי

- רווח הון - תקבול בגין אי תחרות, הינו רווח הון (פס"ד ברנע)
- הזכות לאי תחרות - "היית או היה זה חלום?"
- חברת בית - תזכיר חוק התוכנית הכלכלית 2015 - "סגירת פרצות מס"

פרישותו, בתמורה להתחייבותו שלא להתחרות בחברה בה עבד.

- עד לפרישותו שימש המערער, במשך כ-17 שנה, בתפקיד מנכ"ל חברת מפעלי חמצן וארגון (להלן - "החברה"). בהתאם להסכם העסקתו של המערער, זכאי היה המערער, בנוסף לפיצויי פרישה, גם לתקבול בגין התחייבותו שלא להתחרות בחברה, וזאת

רווח הון - תקבול בגין אי תחרות, הינו רווח הון (פס"ד ברנע)

• ביום 21.5.13 ניתן בביהמ"ש המחוזי מרכז פס"ד בעניין יוסף ברנע (ע"מ 11-01-29425). הסוגיה המרכזית שעמדה לדיון בפסק הדין, היא מה דינים של תקבולים אותם קיבל המערער לאחר

בענייני המיסים בתזכיר חוק התוכנית הכלכלית לשנת הכספים 2015 (תיקוני חקיקה), התשע"ד - 2014.

- במסגרת התזכיר, בין היתר, מוצע לתקן את פקודת מס הכנסה באופן שיסדיר את היבטי המיסוי של תקבולים המתקבלים בידי העובד ממעבידו במסגרת סיום יחסי העבודה ביניהם (לרבות, למשל, תקבולים בגין אי-תחרות מצידו של העובד הפורש), תקבולים בידי נותן שירותים במועד הפסקת מתן בשירותים ותקבולים בידי בעל שליטה אגב מכירת מניות.

- מוצע בתזכיר לתקן או להוסיף את הסעיפים הבאים לפקודת מס ההכנסה:

- להוסיף סעיף 3(יא) לפקודה - כל סכום או מענק שיתקבל אצל יחיד במסגרת סיום העסקתו כעובד (לרבות פרישתו) או במסגרת הפסקת מתן שירותים - ייחשב כחלק מהכנסת עבודתו [סעי' 2(2)] או כהכנסה ממשלח-יד [סעי' 2(1)], לפי העניין - אשר ימוסה בשיעור המס השולי של היחיד.

- לתקן את סעיף 9(לא)(א) - בכך שתימחק המילה "הון" ולמעשה מענק הפרישה אצל עובד יחיד (בגובה החלק שאינו פטור ממס) ייחשב להכנסה פירונית (ולא הונית כפי שנקבע במספר פסדי דין).

- להוסיף סעיף 32(17) - במסגרת ניכויים שאין להתירם - כל סכום ששולם לרכישת מניה מבעל שליטה, לרבות סכומים ששולמו לו ע"מ שלא יעסוק בתחומי הפעילות של החברה הנמכרת (למשל, אי תחרות) - מצד אחד, לא יותרו כהוצאה שוטפת אצל הרוכש, ומצד שני, ייחשבו כחלק מהתמורה בעד המניות אצל המוכר. כמו-כן, מוצע גם לתקן ולהרחיב בהתאם את הגדרות "מחיר מקורי" ו-"תמורה" שבסעיף 88 לפקודה, כך שיכללו סכומים נוספים אלה.

- עלינו לציין כי השלכות המס בנושא מכירת הזכות לאי תחרות מצד עובד, נותן שירותים, או בעל שליטה נבחנה חדשות לבקרים ע"י פקיד השומה וסיפקה מספר רב של פסקי דין - הן מצד התרת ההוצאה אצל המשלם והן מצד סיווג ההכנסה אצל המקבל.

- כבר בשנות השבעים, נקבע בהלכת עוף חיפה (ע"א 346/70) כי תשלום ששילמה החברה לאחד ממנהליה הפורשים, ע"מ שלא יתחרה בעסקיה למשך תקופה לא ארוכה, מהווה הוצאה פירונית.

- גם בפרשת יונתן בן - שלום (ע"א 762/00) נקבע כי תשלום ששילמה שותפות לאחד משותפיה פרש ע"מ שלא יתחרה על לקוחות השותפות הקיימים למשך 20 חודשים עדיין נחשב כהוצאה פירונית.

- לעניין סיווג ההכנסה אצל המוכר אנו עדים בשנים האחרונות למספר גדל של פסקי דין (שרובם בבית המשפט המחוזי) בהן נדרש ביהמ"ש להכריע בהתאם לעובדות והראיות שהובאו בפניו האם מדובר בתקבול הוני עבור מכירת זכות נכסית אשר השתכללה עם השנים אצל היחיד (בד"כ עובד שכיר) לכדי זכותו הפוטנציאלית היסודית להתחרות במעבידו לשעבר (החייב בשיעור מס הוני), או לחילופין מדובר בתקבול פירוני נוסף בדמות של מענקי פרישה מוגדלים, בונוסים וכיו"ב (החייב בשיעור מס שולי, הגבוה משיעור המס ההוני).

- בפס"ד יוסף ברנע (ע"מ 29525/11) קבע ביהמ"ש כי לאור

למשך חמש שנים לאחר עזיבתו.

- המערער טען כי מרכיב התשלום בעבור התחייבותו שלא להתחרות בחברה הינו רווח הון.

- פקיד השומה כפר-סבא לעומת זאת טען, כי התקבול שולם למערער בגין עבודתו, ועל כן מהווה חלק משכר העבודה, או מפיצויי הפיטורין - ובכל מקרה המדובר בהכנסה פירונית לפי סעיף 2(2) לפקודה.

- בפסק הדין בחן כב' הש. סטולר, הן את השאלה המשפטית העקרונית בנוגע לסיווג תקבולים המשולמים לעובד בעבור התחייבותו להימנע מתחרות, והן את השאלה העובדתית האם התקבול הספציפי היווה תשלום בגין התחייבות להימנע מתחרות, או חלק משכרו של המערער המשולם בעבור עבודתו.

- במסגרת ניהול התיק, השכיל המערער להציג עדויות חשובות בנוגע לניסיונו, יכולותיו, ומעמדו המקצועי - בארץ ובעולם - בתחום פעילות החברה. כך לדוגמה, העיד מנכ"ל החברה אשר החליף את המערער, על מעמדו של המערער בארגון חברות הגזים הבינ"ל, ועל החשש מפני תחרות מצד המערער לאחר פרישתו. בנוסף, העיד עוה"ד של החברה על הסכם פרישתו של המערער, הסכם אותו ניסח באופן אישי, בתפקידו כעוה"ד של החברה.

- בפסק הדין, סקר כב' הש. סטולר את הפסיקה בנושא, תוך התייחסות הן לדין בארץ והן לפסיקה הזרה. לאחר שבחן את הסוגיה לעומקה, קבע בית המשפט מפורשות: "...הזכות להתחרות הנה "נכס" כהגדרתו בסעיף 88 לפקודה, כך שוויתור על זכות דנן עולה כדי מכירת נכס הוני...". ובהמשך: "...תשלום של המעביד לשעבר בעבור מניעת שימוש באותה זכות מהווה "מכירה" של ה"נכס" לענין סעיף 88 לפקודה...".

- לאחר שהגיע להכרעה המשפטית העקרונית כאמור בחן בית המשפט את הנסיבות הספציפיות בתיק. בענין זה הבחין בית המשפט בין התקופה הסמוכה לסיום תפקידו כמנכ"ל, במהלכה המשיך ושימש כיועץ חיצוני לחברה אותה ניהל עד אז, לבין התקופה שלאחר סיום הייעוץ.

- בכל הנוגע לתקופה בה שימש כיועץ, קבע בית המשפט כי בתקופה זו יש לראות את התקבול כחלק מן השכר ששולם למערער בעבור עבודתו כיועץ, ועל כן מדובר בתקבול פירוני.

- לעומת זאת, לגבי תקופה שלאחר סיום העסקת המערער כיועץ, התקבול הינו תשלום בעבור התחייבות המערער להימנע מתחרות בחברה, ועל כן מהווה תקבול הוני.

- יודגש: המדובר בפסק דין תקדימי בכל הנוגע למיסוי תקבולים בגין הימנעות מתחרות, אשר יש לו השלכה מיידית, הן על עובדים שסיימו עבודתם וזכו לתקבולים מסוג זה, והן לעובדים שטרם פרשו ובהסכם העסקתם קיימת תנית אי-תחרות.

- בימים אלה, נדון בפני בית המשפט העליון, ערעור שהגישה המדינה כנגד פסק הדין.

הזכות לאי תחרות - "היית או היה זה חלום?"

- בתחילתו של חודש ספטמבר 2014 פורסם הפרק העוסק

ההפוכה - אפליה ויצירת אי - שיוויון משווע. אנו קוראים למחוקק ולכל העוסקים במלאכה, לעשות מלאכת מחשבת ראוייה טרם אישור החקיקה האמורה המוצעת.

חברת בית - תזכיר חוק התוכנית הכלכלית 2015 - "סגירת פרצות מס"

- בתזכיר החוק שפורסם ב- 04.09.2014 לתגובות הציבור, מתייחס משרד האוצר בעיקר:
- לתיקון פקודת מס הכנסה בהקשר לחברת בית - התזכיר מציע לצמצם את תחולת הסעיף דהיום ולדמותו לתיקון שבוצע בחברה משפחתית.

להלן נקודות עיקריות בתיקון המוצע בהקשר לחברת בית:

1. מספר בעלי המניות בה אינו עולה על 20.
2. כל רכושה ועסקיה, החזקת בניינים בישראל בלבד, במישרין (וללא החזקה בהם באמצעות חברה אחרת).
3. חברה תוכל לבקש להיחשב כחברת בית תוך שלושה חודשים בלבד מיום התאגדותה. לא ביקשה - לא תהיה לעולם חברת בית.
4. חברה רשאית לבקש לא יאוחר מחודש לפני תחילת שנת מס לחזור בה מלהיחשב חברת בית בשנת המס הבאה. חברה זו לא תוכל לשוב ולהיות חברת בית בעתיד.
5. עם הגשת זוח שנת, תשלם חברת הבית את המס המחושב לבעלי מניותיה לפי שיעור החזקתם בה (יחידים/חברות), לפי שיעור החזקתם בה בתום אותה שנה.
6. פקיד השומה יהיה רשאי להציא שומה לבעל מניות בחברת בית שהוצאה לה שומה בהסכם בצו או בהעדר זוח, תוך שנתיים מיום הוצאת שומה זו, אף אם מועד זה הינו מעבר למועד החוקי הרגיל להוצאת שומה לבעל המניות, לפי כל חיקוק.
7. הפסדים שהיו לבעל מניות לפני "תקופת ההטבה" - לא יוכלו להתקזז מרווחי חברת בית המיוחסים לו.

הוראות מעבר, בקצרה:

1. מי שהיתה חברת בית לפני יום התחילה תוכל להמשיך להיחשב חברת בית, לפי עקרונות המס החדשים (מבלי דרישות הסף התחיליות).
2. חברה כאמור יכולה להודיע על חזרתה מלהיחשב חברת בית תוך 120 יום מיום התחילה.
3. חברה רגילה קיימת, שהיתה יכולה להיחשב חברת בית טרם התיקון, תוכל לבקש תוך חודש מיום התחילה להיחשב חברת בית, ותחשב חברת בית לפי הנוסח החדש, החל משנת 2014 ■

הראיות שהביאו בפניו, הרי שבניסיונו וכישוריו המקצועיים של הנישום, יש חשש ממשי לתחרות מצידי בחברה ממנה פרש - ואכן התניית אי התחרות (למרות היותה מוגבלת בזמן) הינה אותנטית ומהווה נכס הוני שהתקבול בידיו בגין היתור עליה, מהווה תקבול הוני.

- בפס"ד מאיר אבידן (ע"מ 24270/11), קבע ביהמ"ש כי תקופת אי תחרות משמעותית ומעשית, בת 24 חודשים, בה הנישום ימנע מלהשתמש בכישוריו ולהתחרות בתחום הרפואי בעסקי החברה ממנה פרש - יש בהתחייבות זו משום ויתור ממשי על זכות ממשיית בעלת ערך כלכלי מהותי העולה כדי מכירת "גורמי ייצור", אשר התקבול תמורתם מהווה תקבול הוני בגין מכירת זכות נכסית.

- מן העבר השני, ניתן להתרשם מהלכת קרינגל (עמ"ה -6790-10-01) שם הנישום אשר שימש כמשנה למנכ"ל קבוצת אוסם, פרש לאחר כ - 38 שנים וקיבל סכומים עבור "שמירת סודיות ואי תחרות" - ביהמ"ש קבע כי עפ"י הראיות שהונחו בפניו, הרי שחובת שמירת הסודיות כלפי מעבידו לשעבר חלה עליו מכוח דיני העבודה ולא היה זכאי לתמורה בעדה, וכן לא הוכחה היזקקותה של אוסם להגבלת תחרותו בו, לפיכך התקבול הני"ל מהווה פיצוי נוסף או בונוס על תרומתו כעובד לאוסם.

- ולבסוף ניתן לציין את פסיקתו של ביהמ"ש העליון בפרשת חיים ניסים (ע"א 2640/11 - מיום 2.2.2014) אשר דן בסיווג לצורך מס של מענקי הפרטה ופיצול שנתקבלו בידי עובדי בדי"ן במסגרת שיוניים מבניים בחברה. שם בית המשפט העליון הפך את פסיקתו של המחוזי וקבע שהמענקים מהווים הכנסה פירותית בידי העובדים שמקורה בהכנסת עבודה - סעיף 2(2) לפקודה. עם זאת, שניים מתוך שלושת השופטים קובעים בעמדתם כי תקבולים הניתנים לעובד במסגרת יחסי עובד-מעביד יכול יהיו מסווגים כתקבולים הוניים עפ"י מהותם, במידה והעובד עמד בנטל השכנוע כי המאפיינים הפרטיקולאריים של התקבול מצדיקים את סיווג כרווח הון.

- ובכן, בחור הוא כי מטרת התיקון המוצע בתזכיר האמור הינה לקבוע חזקה חלוטה כי כל סכום או תקבול המתקבלים בנסיבות האמורות מהווה הכנסה פירותית (עבודה/משלח-יד) וזאת תוך ביטול כליל של האפשרות לבחון את המקרה לגופו של עניין ולגופן של נסיבות.

- כמו-כן, התיקון המוצע כאמור הינו בבחינת מדרון חלקלק במקרים בהם למכירת הזכות להתחרות נלווית גם בד"כ מכירת המוניטין העסקי, ואז קצרה הדרך של פקידי השומה לבוא ולטעון כי המוניטין העסקי הנמכר הינו חלק מהזכות להתחרות - וכך יישלל שיעור המס ההוני ממכירת המוניטין אצל המוכר והתרת ההוצאה אצל הרוכש. דבר העשוי לפגוע מהותית בבעלי מקצועות חופשיים כאשר מגיע העת למכירת המוניטין העסקי שלהם כגורם ייצור החשוב ביותר בעסקם לעומת חברות גדולות אשר ייהנו משיעורי המס ההוניים על מכירת גורמי ייצור דומים.

- לסיכום, עמדתנו היא כי עם כל הכבוד הראוי לרצון של המחוקק למנוע תכנוני מס ופרצות מס לצורך העצמת השוויון במשק (כפי שפורט בתזכיר), הרי שכך מתקבלת בדיוק התוצאה

חוק ההסדרים וחקיקה לקראת 2015

מאת: גיתית שלומי, יועצת מס, ממונה תחום חקיקה

חוק ההסדרים:

עם חזרת הכנסת מפגרת הקיץ יחלו הדיונים אינטנסיביים בחוק ההסדרים לשנת 2015, בשנים האחרונות אנו עדים לצמצום חוק ההסדרים, הנתפס בעיני רבים כחקיקת בזק מאסיבית.

ומה צופן לנו השנה חוק ההסדרים בתחום המיסים? על פי רשות המיסים החוק השנה יעסוק בעיקרו בסריגת פרצות המאפשרות כיום תכנוני מס שאינם ראויים בעיני רשות המיסים.

מוצע לשנות את אופן המיסוי על חברות בית, בדומה לשינוי שבוצע בתיקון 197 לגבי חברות משפחתיות, וסופו הוראות לגבי הכניסה והיציאה ממעמד חברת בית ומיסוי החברה והנישום המייצג.

בנוסף, רשות המיסים מבקשת לטפל בתופעת הבכירים אשר בעת פרישתם מקבלים מענקים המוגדרים כ"מענקי אי תחרות" ומשכך ממוסים בשיעורי מס מופחתים. הצעת רשות המיסים היא לחייב את מיסוי כל מענקי "אי תחרות" המתקבלים בידי עובד בעת סיום יחסי עובד מעביד כהכנסה פירותית ובאופן דומה גם מענקים המתקבלים בידי נותן שירותים עם הפסקת מתן השירותים או בידי בעלי שליטה אגב מכירת מניות.

סוגיית מיסוי מענקי "אי תחרות" נדונה לא אחת בשנים האחרונות בבית המשפט, לשאלה האם בחתימתו של העובד על הסכם אי תחרות הוא מכר את מקור ההכנסה, קרי כושרו להתפרנס מכישוריו בתחום עיסוקו, או שהוא רק יותר על האפשרות להפיק הכנסה מאותו המקור לתקופה קצובה לא נמצאה נוסחה ברורה בפסיקה ולכן רשות המיסים רואה בסוגיה זו פרצה שיש לתקן בחקיקה.

אך האם הצעד המוצע לשלול כליל את האפשרות למסות את גדיעת מקור הפרנסה כהכנסה הונית ראוי או שמא רשות המיסים למעשה שופכת את התינוק עם המים - שאלה זו תידון בשבועות הקרובים בוועדות הכנסת.

בנוסף כחלק החוק ההסדרים מוצע ובהמשך לתוכנית רשות מיסים למאבק בתופעת ההון השחור מוצע להרחיב את חובת הדיווח לנהנה בנאמנות שהוא תושב ישראל וליחיד שהעביר בשנה לחוץ לארץ סכום של חצי מיליון ש"ח או יותר.

זכויות העצמאים

בשנה החולפת נדמה היה שרוח מעמד הביניים שנכחה בכנסת הובילה חלק מחברי הכנסת להבנת השפעתם של העסקים והעצמאים להנעת הכלכלה הישראלית.

הנתונים שנחשפו בדוחות מרכז המחקר והמידע של הכנסת השנה מציינים תמונה עגומה לגבי הפערים בין זכויות העצמאים לשכירים, כך למשל בכל הנוגע לתנאים הסוציאליים כדוגמאת: דמי אבטלה, ביטוח עובדים בפשיטת רגל של המעביד, דמי פגיעה בעבודה ודמי

לידה. זאת ועוד לעובדים עצמאים אין חופשת מחלה, חופשה שנתית, דמי הבראה וכו'.

לעומת מדינות אחרות בהן נמצאה הנוסחה למתן רשת ביטחון סוציאלית לעצמאים, בארץ טרם ניתן מענה ומשכך אין זה מפליא שמספר העצמאים בישראל נמוך ולמעשה ישראל נמצאת בשליש התחתון מבחינת מספר העצמאים. עוד נמצא כי לכ-75,000 עצמאים כלל אינם מפרישים לפנסיה, כך שגם בעתיד הרחוק הם צפויים למצוא עצמם ללא עתיד כלכלי ברוך.

נוסף לחקיקה לטובת תנאיהם הסוציאליים של העובדים העצמאים דרושה חקיקה נוספת לחיזוק מוסר התשלומים והפחתת הוצאות המימון לעצמאיים הנובעות ממזוקת האשראי, הצעות ויזמות שונות בתחום זה הונחו על שולחן הכנסת.

למרות הנכונות עדיין לא נפרעו ההבטחות לשיפור מעמדם, איתנותם והתנאים הסוציאליים של העצמאיים ולאור השפעת ארועי הקיץ החולף על התקציב לשנה הבאה, ספק אם השנה הקרובה תסמן את המפנה מבחינת זכויות העצמאים אך יש להמשיך ולפעול לשינוי המצב.

שקיפות וחקיקת המיסים

ברשויות הממשלה ובניהן רשות המיסים פועלים לצמצום הבריקרטיה, דו"חות שנתיים מקוצרים ו"מסלולים ירוקים" אלו דוגמאות להפשטת תהליכים, אך נדמה שהם מטפלים בתופעות ספציפיות ולא במקור. על מנת להסיר את מסך הערפל וחוסר הבהירות בתחומים הקשורים למיסוי יש לערוך רויזיה מקיפה בחוקי המס כך שיהיו ברורים ושקופים לכל, הדבר ייטיב גם עם רשות המיסים וגם עם הנישומים.

איזו מערכת חוקי מס הייתם רוצים לראות כאן בעוד 20 שנה? תאר לכם חקיקה שאינה עוסקת בפרצות ותכנונים אלא ביסודות ועקרונות ברורים, לכולם, תארו לכם חוק כזה שכל אזרח יכול להתמצא בו. זו כמובן תמונה רחוקה (מאוד) אך עלינו לשאוף להפשטת מערכת המיסוי והרחבת חובת הדיווח, רק כך נדמה נוכל להתמודד עם תופעות ההון השחור ובעיות האכיפה. כשחקיקה תהיה שקופה לכולם חובת הדיווח ל-כ-ו-ל-ם לא תהיה עוד חלום רחוק.

חוסר שקיפות כלפי מי שאינם דוברים את שפת המיסוי, כותיר את הנישום בצד התופס את הרשות כגוף מקצועי שהוא אינו יכול לו ואת רשות המיסים בצד התופס את הנישום כמנסה לחמוק מתשלום מס. כמייצגים אנו מתפרנסים לעיתים מאותה חוסר בהירות אך מלבד זאת אנו גם משמשים מתווכים בסבך התחושות והתפיסות לגבי הצדק וההגינות. כחברה עלינו לשאוף להגדלת הוודאות והבהירות וצמצום הלגיטימציה להתחמקות מתשלום מס כך ייטב לכולם ■

מה בין חוק ההסדרים לתקציב המדינה, ומה צופן בחובו פרק המסים בחוק ההסדרים לשנת 2015?

מאת: ליאת גרבר, עו"ד ממנה על תחום החקיקה ברשות המיסים

נקודות להרצאתה של ליאת גרבר בכנס יועצי המס

רבים מועבר מולו לדין בוועדת הכספים של הכנסת, אשר דנה בו כמקשה אחת בפרק זמן קצר וקצוב, ובסופו מביאה אותו לאישור סופי במליאת הכנסת לצד חוק התקציב.

הליך החקיקה כולל אישור התיקונים המבוקשים בממשלה, אישור על ידי ועדת שרים מיוחדת אשר הוקמה לצורך כך, והבאתו לכנסת לצורך אישורו בשלוש קריאות.

כנגד חוק ההסדרים הוגשו עתירות רבות לבית המשפט, והוא מעורר ביקורת רבה. לאחרונה, הוגשה עתירה כנגד חוק ההסדרים לשנת 2014, אשר תקפה את חוקיות ביטול הפטור ממס שבח לדירות מגורים. בעתירה נטען, כי לא היה מקום להביא תיקון זה במסגרת חוק ההסדרים, אשר מאושר בהליכים מהירים הכוללים דיונים על מספר רב מאד של סעיפים מורכבים בזמן קצר. העתירה נדחתה, תוך שבית המשפט מצוין כי- "בית משפט זה קבע באופן עקבי, שאמנם ניתן להביע ביקורת על השימוש בהליך חקיקה מזוהז שכזה לשם העברת "מאסה" גדולה של תיקוני חקיקה, אולם אין בכך כדי להוות עילה, כשלעצמה, לביטול חקיקה רק מחמת קבלתה במסגרת חוק הסדרים שכזה".

עם זאת, בשולי הדברים, "רמז" בית המשפט כי אינו רואה בעין יפה את ההתרחבות הגוברת של חוק ההסדרים, כאשר הביא מדבריו של השופט א' רובינשטיין, בעניין ההסתדרות הרפואית: "חזות קשה אני חוזה, כי ככל שימשך הליך חוק ההסדרים ולא ישתנה מהותית, חרף פסיקתו של בית משפט זה וחוות הדעת של היועצים המשפטיים לממשלה ולכנסת, עלולות להישאל שאלות גוברות והולכות באשר למידת ההתערבות השיפוטית בסיטואציות של "כאילו", וזאת לא כדי לפגוע בכנסת - אלא כדי לחזקה ולהגן עליה מפני זילות עבודתה החיונית, החשובה וההכרחית במשטר הישראלי".

מן הכלל אל הפרט - פרק המסים בחוק התכנית הכלכלית לשנת 2015

בשנת 2014, היה פרק המסים הגדול, המקיף והמשמעותי ביותר שהיה אי פעם במסגרת חוק ההסדרים, פרק אשר כלל רפורמות חשובות בתחומים שונים של דיני המס כגון טיפול בנאמנויות, חברות משפחתיות, מיסוי חברת משלח יד זרה וחברה נשלטת זרה, תיקונים רבים בתחום הגבייה ועוד.

במסגרת פרק המסים השנה, שהינו כאמור חלק מהצעת חוק התכנית הכלכלית לשנת הכספים 2015, ובמסגרת מגמת הצמצום של חוק ההסדרים עליה הוחלט השנה, מוצע להתמקד בסתימת פרצות מס הגורמות לאבדן להכנסות המדינה, ולהגדלת אי השוויון,

כל שנה, בסביבות חודש מאי, משרד האוצר מלו כמקרה, ובאגף התקציבים האורות דולקים עד שעות הלילה המאוחרות. זוהי התקופה בה עובדים במרץ על הכנת תקציב המדינה.

בהתאם לחוק יסוד: משק המדינה, מוגש תקציב המדינה לכנסת עד ה-1 לנובמבר. במידה והוא לא מאושר עד סוף שנת הכספים, רשאית הממשלה להוציא כל חודש סכום השווה לחלק השנים-עשר מהתקציב השנתי הקודם. במידה והחוק לא מתקבל עד סוף מרץ של שנת הכספים של התקציב, קובע חוק יסוד: הכנסת, כי יום לאחר מכן רואים את הכנסת כאילו החליטה על התפזרותה לפני גמר תקופת כהונתה, וייערכו בחירות מוקדמות.

זוהי למעשה, מסגרת הזמנים שמכתיבה את ל"ז חוק התקציב. במקביל, ולצד חוק התקציב, מוגש לכנסת גם חוק ההסדרים, אשר בשנים האחרונות נקרא "חוק המדיניות הכלכלית" או "חוק ההתייעלות".

מה בין חוק ההסדרים לחוק התקציב?

בניגוד לחוק התקציב, לחוק ההסדרים אין מעמד מוסדר ודינו כדיון כל חוק. ברם, כוחו של חוק ההסדרים הוא בכך שהוא מוגש לצד התקציב, נדון יחד עימו וההצבעה עליו נערכת דרך כלל עד סוף דצמבר, יחד עם התקציב. חברי הקואליציה מחויבים להעבירו משום שהוא כרוך בחוק התקציב, ואי-העברת חוק התקציב כמוה כהבעת אי-אמון בממשלה.

"חוק ההסדרים" נחקק לראשונה בשנת 1985 על-ידי ראש הממשלה שמעון פרס ושר האוצר יצחק מודעי כחוק לשעת חירום המשלים את התוכנית הכלכלית לייצוב המשק. החוק כלל תיקוני חקיקה בתחומים רבים ומגוונים אשר הובאו לאישור הכנסת כמקשה אחת. מאז, מלווה חוק ההסדרים את חוק התקציב בכל שנה, כאשר במהלך השנים חל גידול במגוון הנושאים והסעיפים והשימוש בו אך הולך וגובר. כך, חוק ההסדרים לשנת 2014 כלל 64 סעיפים וקרוב ל-100 עמודי חקיקה. חוק ההסדרים נועד למעשה להגשים את העמידה ביעדי התקציב, והוא מאפשר לממשלה למעשה ליזום חקיקה, להביא רפורמות משמעותיות וכן לבטל חקיקה פרטית של חברי הכנסת שהכנסת חוקקה, וזאת הואיל והרוב הקואליציוני אמור לאשר את חוק התקציב ולצידו גם את חוק ההסדרים.

הליך החקיקה של חוק ההסדרים

חוק ההסדרים שונה מיתר החוקים הנחקקים בכנסת במבנה ובהליך החקיקה. חוק זה כולל מגוון נושאים רב, מתקן חוקים שונים אשר תחת סמכותם של שרים ומשרדי ממשלה שונים, ובמקרים

במקרים של מכירת מניות על ידי בעל מניות מהותי, כלל התשלומים שיתקבלו אגב המכירה יסווגו כתמורה בעד המניות. במקרה זה, ההכנסה בידי המוכר, בעל המניות המהותי, תמוסה בשיעורי מס של רוח הון ולא תותר הוצאה לחכש, אלא תינתן לו עלות במכירת המניה על ידו.

הכלל המנחה בתיקון זה הינו כי "הטפל הולך אחרי העיקר". והוא למעשה מבהיר כי סכומים או מענקים שהגיעו ליחיד אגב סיום יחסי עבודה או אגב סיום התקשרות, הינם סכומים המשולמים בשל יחסי העבודה או ההתקשרות ועל כן הם ימוסו במס שולי. יצוין כי לאחרונה קבע גם בית המשפט העליון בערעור ע"א 2640/11, פקיד שומה חיפה נ' חיים נסים, כי מענקי פיצול ומענקי הפרטה שקיבלו עובדים במסגרת הפרטה בד"ן, ניתנו במסגרת יחסי העבודה וחייבים על כן במס שולי. במסגרת תיקון זה, נקבע גם סעיף מקור למענק הפרישה בסעיף 3(יא) המוצע, בעוד שהפטור לפי סעיף 9(א) (א), אשר כיום הינו גם סעיף מקור לפי פסיקת בית המשפט, נותר על כנו.

- מוצע לתקן את חוק מס ערך מוסף התשל"ו-1975, כך שאדם הקונה זכות במקרקעין כנאמן של קבוצת רכישה (בסעיף זה-נאמן), ימסור למוכר, במועד הרכישה, הודעה על היותו נאמן ויכלול בה את פרטי קבוצת הרכישה הנהנית; הנאמן יצרף את העתק ההודעה האמורה ואישור המוכר על קבלתה, להודעה על נאמנות שהוא מגיש למנהל לפי סעיף 74 לחוק מיסוי מקרקעין. במקרה בו לא פעל הנאמן כאמור, יראו אותו כמי שמכר זכות במקרקעין לקבוצת הרכישה. בתיקון 40 לחוק מס ערך מוסף תוקנה הגדרת "עסקת אקראי" כך שתחול גם לגבי מכירת זכות במקרקעין לקבוצת רכישה בידי אדם שאין עיסוקו במכירת מקרקעין. כיוון שבחלק מהמקרים חכשת הקבוצה את המקרקעין באמצעות נאמן, אולם המוכר אינו יודע על כך ואינו מעביר את המע"מ בשל העסקה ובכך ניזוקה קופת המדינה בסכום המע"מ הנחסף, מוצע לקבוע כי אדם הקונה זכות במקרקעין כנאמן עבור קבוצת רכישה, ימסור למוכר הצהרה בכתב כי הוא נאמן ואת פרטי קבוצת הרכישה הנהנית. בנוסף, הנאמן יצרף את ההודעה האמורה ואישור המוכר על קבלתה, להודעה על נאמנות שהוא מגיש למנהל לפי סעיף 74 לחוק מיסוי מקרקעין. לא פעל הנאמן כאמור ברישה, יראוהו כמוכר זכות במקרקעין לקבוצת רכישה והוא יהיה החייב במע"מ בשל מכירה זו.

- מוצע לתקן את סעיף 48א(ג) לחוק מיסוי מקרקעין (שבח ורכישה), התשכ"ג-1963 כך שייקבע כי במכירת דירת מגורים מזכה, כהגדרתה בחוק, הפטורה ממס על השבח הריאלי, יהיה פטור ממס גם על הסכום האינפלציוני החייב בגין חלק השבח הפטור, וכן להחיל תיקון זה באופן רטרואקטיבי מתחילת שנת 2014, מועד התחילה של תיקון 76 לחוק מיסוי מקרקעין, כפי שנקבע בחוק לשינוי סדרי עדיפויות לאומיים (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנים 2013 ו-2014), התשע"ג-2013, אשר קבע את הפטור ממס על השבח הריאלי. זאת, על מנת שלא לחייב רק את השבח האינפלציוני שנצבר עד 1.1.1994, במס.

- עוד מוצע, לתקן את חוק מיסוי מקרקעין (שבח ורכישה), התשכ"ג-1963, כך שמדרגות מס הרכישה ושיעוריו כפי שנקבעו ועודכנו בסעיף 9 (ג) (לגבי מי שרכש דירת מגורים שאינה דירת מגורים יחידה), ימשיכו לחול באופן קבוע גם לאחר יום 31 בדצמבר

■ 2014

וכן במלחמה בתופעת ההון השחור, שהיא תופעה נרחבת הפוגעת בגביית המסים, בצדק החלוקתי ובשלטון החוק.

להלן עיקרי התיקונים בפרק המסים -

- הרחבת חובת הדיווח שמוטלת היום מכוח סעיף 131 לפקודת מס הכנסה, וזאת, במטרה להילחם בהון השחור, להרחיב את בסיס המידע הנמצא בידי רשות המיסים ולגבות מס אמת. במסגרת זו, מוצעים התיקונים הבאים-

- חייב בהגשת דוח כל נהנה תושב ישראל בנאמנות, שמלאו לו עשרים וחמש שנים, אלא אם כן לא ידע ולא היה עליו לדעת כי הוא נהנה. מטרת סעיף זה הינה הרחבת רשת המדווחים במסגרת קביעת פרמטרים אימתיים לדיווח.
- חייב בהגשת דוח יחיד שרואים אותו כתושב ישראל, הואיל ומתקיימת בו החזקה הקבועה בפסקה (א) (2) להגדרה "תושב ישראל" או "תושב", שבסעיף 1, והחזקה נסתרת לטענת היחיד כאמור בפסקה (א) (3) לאותה הגדרה.

כידוע, מאז שנת 2003 (תיקון 132 לפקודת מס הכנסה), מחויבים תושבי ישראל במס על הכנסותיהם על בסיס כלל עולמי, קרי על בסיס פרסונאלי. במסגרת תיקון 132 האמור, נקבע כי תושב ישראל הינו מי שמרכז חייו בישראל. סעיף (א) (2) להגדרה קובע חזקה, אשר ניתנת לסתירה הן על ידי הנישום והן על ידי פקיד השומה, לפיה מרכז חייו של יחיד הוא בישראל, אם שהה בה בשנת המס 183 ימים או יותר, או שהה בה בשנת המס 30 ימים או יותר, וסך כל תקופת שהייתו בישראל בשנת המס ובשנתיים שקדמו לה הוא 425 ימים או יותר. קיימים מקרים, בהם אדם אשר עומד בתנאי החזקה אינו מגיש ד"ח, ואין לפקיד השומה דרך להתמודד עם הטענה כי הוא אינו תושב ישראל. על כן מוצע, כי אדם כאמור המבקש לסתור את החזקה יגיש ד"ח לגבי הכנסותיו בישראל ויצהיר כי חלה עליו החזקה האמורה וכי הוא מבקש לסתור אותה, וכן יצרף את המסמכים והטיעונים הנדרשים להוכחת טענותיו. כך, יוכל פקיד השומה לבחון את טענותיו.

- חייב בהגשת דוח שנתי גם יחיד תושב ישראל, אשר בשנת המס העביר כספים אל מחוץ לישראל בסכום כולל של חצי מיליון שקלים או יותר. גם כאן, הכוונה היא להרחיב את רשת המס באמצעות קביעת פרמטרים אימתיים לדיווח.

- קביעת מודל למיסוי "חברת בית". לאור תיקון מודל המיסוי של החברה המשפחתית, במסגרת תיקון 197 לפקודה, מוצע לקבוע מודל דומה גם לחברת הבית. הסעיף המסדיר את מיסוי חברת הבית הוא סעיף 64 לפקודה, אשר הינו סעיף לקוני שסביבו התפתחו פרשנות ונוהג בטיפול בחברות הבית. בנוסף, תכנוני מס רבים מתבצעים בתפר ובמעבר בין חברה רגילה לחברת בית ולהפך, ולכן מוצע לטפל במעברים אלה בדומה לאופן שנקבע בחברה המשפחתית. בהתאם לכך נקבעו גם הוראות מעבר, לגבי חברות קיימות.

- טיפול רחבי במיסוי הכנסות במסגרת סיום יחסי עובד ומעביד, הפסקת שירותים על ידי עצמאי ומכירת מניות, לרבות בהקשר של "אי תחרות". כך שבמסגרת סיום יחסי עובד מעביד, או בהפסקת מתן שירותים, יבואו בחשבון כל התקבולים שניתנו אגב סיום יחסי העבודה או ההתקשרות בקביעת הכנסתו של היחיד, וימוסו במס שולי. זאת, לרבות סכומים ששולמו לו כדי שלא יעסוק בתחומי הפעילות של המעסיק או יתחרה בו בדרך אחרת.

הליך גילוי מרצון - הנוהל החדש

מאת: עו"ד אלי דורון

אלי דורון

1. רקע כללי

1. כידוע, יש בנמצא לא מעט ישראלים המבצעים עבירות מס. חלק מהעבירות מבוצעות במכוון וחלקן בהיסח הדעת. חלק מעברייני המס נוהגים לבצע עבירות מס רק בשלבים הראשונים של פועלם, בעודם צעירים, ונעצרים בנקודת זמן בה הם מפנימים את חומרת המעשה או עד לנקודות זמן בהן הם מרגישים שיש להם יותר מדי מה להפסיד וכי הגיעה העת "להתיישר". חלק מעברייני המס פשוט לא מפסיקים לבצע את העבירות. אלה, לא אחת, ימשיכו לבצע את עבירות המס גם לאחר שיתפסו ויענשו בגין. ישנם עברייני מס הצוברים הון שחור אותו הם שומרים במגוון רחב של אופנים, בארץ או בחו"ל, ויש כאלה - הלוקחים הון "לבן" ומשחירים אותו, בדרך של אי דיווח על דבר קיומו או בדרך של אי תשלום המס המתחייב מפירותיו של אותו הון לבן.
2. למזלם של כל אלה - עבירת מס שונה מעבירות אחרות, במובן זה שניתן לנטרל את החשיפה הפלילית הנגזרת הימנה בדרך של "גילוי מרצון".
3. הליך הגילוי מרצון מיושם מזה עשרות בשנים, וזאת למרות שהנוהל הראשון פורסם על ידי הרשות בשנת 2005.
4. עסקין בהליך משפטי, אשר אינו מעוגן בפקודת מס הכנסה או בחוק אחר, אלא בנוהג ובנהלים אשר הושרשו והתפתחו על פני שנים ואשר עצם יישומו מביא במידת מה לידי נטרול מרכיב הכוונה הפלילית ודרך זאת - לידי נטרול החשיפה והטעם בענישה פלילית.
5. לטובת השלמה מלאה של ההליך, יש בנמצא צורך לקיים שני נתאים מצטברים:
 - האחד - פניה תמת לב לרשות המיסים וזאת עוד בטרם הרשות עלתה על העבירה.
 - השני - הסרת המחלף בדרך של תשלום המס.
 ויודגש - כי ההליך אינו מזכה את הנוקט בו ב"סוכריות" או במתנות, במובן זה - שהנישום המגלה, עדיין חייב לשלם את מלוא המס שהיה עליו לשלם מלכתחילה. ההליך אינו מקנה הנחת מס לפונה רק בשל נכונותו לחשוף את מחדלו.
6. חריג - הפעם היחידה בא ניתנה הקלה הייתה בשנת 2011. ביום ה-7.9.2014 פרסמה רשות המיסים נוהל חדש בעניין בקשות לגילוי מרצון, זאת מתוך כוונה מוצהרת לעודד נישומים, עוסקים, יחידים ובעלי תפקידים בתאגידים שעברו עבירות על פי חוקי המס, לתקן את דיווחיהם כדין.
7. הנוהל בא בהמשך למגמות עולמיות רחבות היקף, אשר ראשיתן בלחצים מצד רשויות המס בארה"ב, לפריצת החיסון הבנקאי ולוחמה עיקשת בבנקים כחממה להכנסות לא מדווחות. לוחמה אשר מביאה לידי חשיפה הולכת וגדלה של

- אנשי עסקים המסתירים הכנסות בחשבונות בנק ועקב זאת - להשלמה הולכת וגוברת מצד בעלי חשבונות, כי הגיעה העת לחשוף את החשבונות וההכנסות הלא מדווחות, לשלם את המס המתחייב עקב זאת ולהכשיר את ההון הנצבר. הכול תוך נטרול החשיפה הפלילית הגלומה באי דיווח.
8. במסגרת הנוהל הנוכחי, תאפשר רשות המיסים לנישומים לחשוף מקורות הכנסה בארץ ובחו"ל שלא דווחו במועד המתבקש, לרבות נכסים ואו כספים שנמצאים מחוץ לישראל, וכל זאת בתמורה לקבלת חסינות מפני העמדה לדין פלילי.
9. לא מן הנמנע כי עיתוי של המבצע הנוכחי הנו פועל יוצא משיתוף הפעולה המתהדק והולך בין רשות המיסים בישראל לבין רשויות מס זרות במאבקן המשותף במעלימי המס.
10. החידוש המשמעותי בהוראה הנוכחית ביחס להוראות קודמות, טמון בפיצול ההליך לשלושה מסלולי גילוי אופציונאליים, בכפוף לאופי ההכנסה שלא דווחה.
 11. שלושת המסלולים הנם:
 - גילוי מרצון במתכונת מלאה (גילוי מרצון רגיל);
 - גילוי מרצון במתכונת אנונימית;
 - גילוי מרצון במתכונת של "מסלול ירוק מקוצר" - לדיווח על הון לא מוצהר שאינו עולה על 2,000,000 וההכנסה החייבת הנובעת ממנו אינה עולה על 0.5 מיליון ש"ח בשנות הדיווח.
12. **2. גילוי מרצון במתכונת אנונימית**

אין מחלוקת כי גולת הכותרת של נוהל חדש זה, הנה האפשרות הבלתי רגילה של ניהול הליך הגילוי מרצון במתכונת אנונימית. מצב דברים זה, בניגוד לעבר, מאפשר לכל נישום, קטן כגדול, אשר העלים הכנסות מפעילות מורכבת יותר ומורכבת פחות, בישראל או מחוצה לה, אם בתחום המסחר ואם בתחום מורכב אחר, להביא סוף סוף, להכשרת ההון "השחור" שנצבר על ידו- בכספת, בחשבון הבנק, בחשבון הבנק של צד שלישי או בכל מקום אחר - עקב פעילותו זו, וכל זאת בביטחון ומבלי חשש מפני טענות פליליות שימול ויצאו נגדו מצד רשות המיסים.
13. עתה, באמצעות הליך שומתי אנונימי, אשר הוגבל למשך שנה אחת בלבד מיום פרסומו, ניתן יהיה, להביא להתדיינות ייחודית ותקדימית מול פקיד מס, בכל תחום ובכל ענף (לא רק בתחום של חשבונות בנק בחו"ל כפי שהיה בעבר - בשנת 2011 בעתיה של הוראת השעה הקודמת), להציג בפני המפקח את העובדות הרלוונטיות, ולהתנות את חשיפת שם הנישום בהסכם שומה. משמע - להגיע למצב בו החשיפה ותשלום המס יבשילו רק אם המו"מ עם המפקח ששמע את התיק הושלם בהסכם.

4. גילוי מרצון ב"מסלול מקוצר"

24. במקרים בהם סך ההון נשוא הדיווח (שנכלל בבקשה לגילוי מרצון) אינו עולה על 2 מיליון ₪ וההכנסה החייבת הנובעת ממנו אינה עולה על 0.5 מיליון ₪ בכל שנות הדיווח, ניתן להגיש בקשה לגילוי מרצון במסלול מקוצר.

25. להבדיל מהליכים לגילוי מרצון במתכונת הרגילה, במסגרתם הגשת הדוחות החשבונאיים של הנישום תעשה רק לאחר קבלת אישור מאת הגורם המוסמך, במסלול המקוצר ניתן יהא לצרף את דוחותיו השנתיים של הנישום, בין אם מתוקנים ובין אם חדשים, כבר בשלב הראשון-כנספח לבקשה עצמה.

26. כמו כן, להבדיל מהליכי גילוי מרצון במתכונת הרגילה, המסתיימים ככלל בדרך של חתימה על הסכם שומה, במסגרת של הליך מקוצר, לאחר קבלת אישור ראשוני מאת הגורם המוסמך, יקבל לידי הגורם האזרחי (ברשות המיסים) את הבקשה, יתקצר אותה ויוציא שובר תשלום לפונה על סכום המס הנובע מן הבקשה.

27. על הפונה יהא לשלם את שובר התשלום דנן בתוך 15 ימים מיום מסירת הודעת התשלום.

28. ענינו הרואות כי ההליך המקוצר, מתוקף היותו ככזה, מדלג הלכה למעשה על שלב הדיון השומתי, עובדה המקנה לו יתרון משמעותי במיוחד, שכן במצב דברים זה מתחייבים ברשות המיסים לקבל את דיווחיו של הפונה כמות שהם.

29. אלא שמאידך גיסא, עובדה זו מהווה אולי את עקב האכילס של ההליך המקוצר, שכן זה, להבדיל מהליך במתכונתו הרגילה, אינו מסתיים בדרך של הסכם שומה ואגב כך אינו מקנה את רכיב הוודאות האלמנטרי כל כך להליך של גילוי מרצון.

30. נוסף כי בדומה לבקשות לגילוי מרצון רגילות, את הבקשה במסלול מקוצר יש כאמור להגיש תחילה לגורם המוסמך, שיאשרה ככל שימצא כי זו עומדת בתנאי הנוהל, דהיינו כי:

- הגילוי מרצון הנו כן ומלא והוגש בתום לב;
- במועד הפניה לגילוי מרצון לא נערכה חקירה או בדיקה בעניין המבקש ע"י רשות המיסים ו/או ע"י משטרת ישראל (לרבות לגבי בן/בת זוג);
- במועד הפנייה אין בידי רשות המיסים ו/או בידי משטרת ישראל מידע הקשור בעניין המבקש (לרבות ביחס לבן/בת זוג);

31. יודגש כי הליך גילוי מרצון במסלול המקוצר אינו יכול להיעשות באופן אנונימי.

5. סייגים לחסינות מפני הליך פלילי

32. אדם זכאי ליהנות מהליך גילוי מרצון פעם אחת בלבד. בקשה נוספת תתקבל רק בנסיבות מיוחדות, כגון מחלה קשה של המבקש, גיל מתקדם וכדומה.

33. הנוהל לא יחול על הכנסות שמקורן בפעילות לא חוקית.

34. הנוהל לא יחול כאשר הוא אינו מניב תשלום מס משמעותי בפועל לגבי שנות המס הרלוונטיות לבקשה. על אף זאת, הנוהל יחול גם אם המס אינו משמעותי, כאשר מדובר בכספי ירשה שהעבירה היחידה של מגיש הבקשה לגביהם הנה, אי

14. הלכה למעשה, הנסיבות והיכולת לקיים דיון שומתי במתכונת אנונימית, בכל תחום וללא כל מגבלה, מייצרים זירת התנהלות שומתית חסרת תקדים (!!!), אשר מחד - תסייע למדינה לגבות כספים רבים ומאידך, תאפשר לנישומים להכשיר הון רב, ללא חשש.

15. בתוך כך, ברוח, כי מפאת החיסיון המוקנה לעו"ד המתנהל מול פקיד השומה, יהא האחרון מנוע מלקבל כל מידע נוסף על הפרשה במקרה בו לא ייסגר התיק בהסכם שומה, לא בדרך של חקירה, לא בדרך של קבלת מסמכים או תפיסה ולא בכל דרך אחרת - הכול בזכות החיסיון, יהא המקרה קשה ככול שיהיה, מה שבסופו של יום - ימנף את הצדדים, בשאיפה, לכלל הבנה לפיה נכון וראוי לקדם סגירה ולא לבנות על חקירה.

16. חשוב להבהיר, כי ההליך האנונימי מביא לידי גיבושו של הסכם המושתת על "תשתית עובדתית" מוגדרת. תשתית עובדתית זו חייבת להיות מדויקת ומלאה, שהרי פקיד השומה רשאי יהיה לאמת אותה לאחר חשיפת שם הנישום והיה ימצא כי אין בנמצא די ראיות לתמיכה בגרסה שהוצגה כבסיס להסכמות השומתיות, יהיה פקיד השומה רשאי לסגת מההסכמה (!!!).

17. מטעם זה יש בנמצא חשיבות מכרעת לאופן ניהול ההליך השומתי ובעיקר למהות והדרך לגיבוש הסכמות מוגדרות וברורות באשר לטיב הראיות וטיב המסמכים שיומצאו לאחר חשיפת שם הנישום, בתמיכה וכהוכחה לתשתית. יודגש כי חוליה זו הינה החוליה החלשה בהליך האנונימי, כך שגיבושו של הסכם משפטי עובר לחשיפת השם, כזה שיסגור את "כל הפינות" קריטי. בהעדרו, מתרוקן כל ההליך מתוכן והנוק שעלול להיגרם לנישום הוא בלתי הפיך.

3. גילוי מרצון במתכונת אנונימית-הפרוצדורה

18. בדומה לבקשות גילוי מרצון רגילות, את הבקשה האנונימית יש להגיש לסמנכ"ל בכיר לחקירות ומודיעין ברשות המיסים (להלן: "הגורם המוסמך") אשר רק הוא יהיה מוסמך לאשרה.

19. הבקשה תכלול את כל המידע הרלוונטי לרבות שנות המס הרלוונטיות, מקור ההכנסה, מקור ההון, פירוט סכום ההכנסה שהושמטה ואומדן המס לתשלום.

20. לאחר בדיקת הבקשה, יפנה הגורם המוסמך את הבקשה לגורם אזרחי רלוונטי (פקיד השומה, ממונה תחנת מע"מ, מנהל מיסוי מקרקעין, גובה מכס וכו') על מנת לברר את חבות המס הנובעת ממנה.

21. בתוך 90 ימים ממועד קבלת הבקשה ע"י הגורם האזרחי, יגיש הפונה לגורם המוסמך נספח נפרד במסגרתו יפרט את שמו של הנישום - המבקש.

22. יחד עם זאת, ככל שיחליט הגורם האזרחי (ברשות המיסים) כי יש להאריך את פרק הזמן לטיפול בבקשה מעבר ל- 90 הימים כאמור, ישלח הודעה לפונה עם העתק לגורם המוסמך.

23. באם מתקיימות בבקשה האנונימית התנאים למסלול המקוצר, רשאי הגורם האזרחי להעביר את הבקשה להמשך טיפול במסלול מקוצר.

כאשר חשיפת הנישום לראשונה יש שתעשה בתזמון הנכון בסמוך לסגירת הסכם השומה אשר יכלול את חבות המס הסופית.

42. זאת ועוד, במקרים רבים המאפיינים הליכים של גילוי מרצון, סוגיות משפטיות מובהקות מהוות בסיס בעל חשיבות קרדינאלית בקביעת שיעור המס הסופי לתשלום. די אם נזכיר את נושא ההתיישנות, אופן סיווג ההכנסה בהתאם למבחנים הקבועים בפקודת מס הכנסה ואלו שעוצבו עם השנים ע"י בתי המשפט, קביעת מעמד הנישום לצרכי מס (למשל לעניין תושבותו) וכיוצא באלו סוגיות משפטיות מובהקות אשר מתוך כך ראוי שיטופלו בידי משפטנים המתמחים אד הוק בתחום דיני המס ■

דיווח החל משנת 2003, או במקרים דומים לאלה. 35. החסינות הפלילית תחול רק לגבי מידע שנמסר במסגרת ההליך.

6. חסרונותיו של הנהלה החדש

36. על אף היתרונות הברורים הטמונים בנהלה דנן, זה אינו חף מפגמים. ראשית, התנאים המקדמיים שפורטו, חרף היותם מובנים לכאורה, אינם פשוטים כלל ועיקר, ואגב כך דורשים בדיקה מעמיקה. יש לקחת בחשבון כי אי עמידה במי מבין התנאים דנן תגרור אחריה את דחיית הבקשה, ותאפשר לרשות לפתוח כנגד הנישום בהליכים פליליים ואזרחיים.

37. שנית, במקרים רבים, המגלה מרצון אינו ה"עבריון" בפועל, למשל כשמדובר ביושר, ולכן אין ברשותו את כל המידע הנדרש למסירת הצהרת אמת. לא זו בלבד, פניה בבקשה לגילוי מרצון עשויה לגרור פתיחת שומות משנים קודמות ולגרור הליכים נוספים, לרבות הגדלת היקף המס הנדרש. לפיכך, בטרם הגשת בקשה לגילוי מרצון, המלצתנו להיוועץ בעורך דין המתמחה בנושא שכן מדובר בהליך סבוך.

38. בדיקה של גורם מומחה בתחום תקטין משמעותית את הסיכון לתחולת אחד מסייגי ההליך בעניינו של הנישום, זאת באמצעות בדיקה מקיפה ומקצועית של מלוא נתוניו של הנישום. זאת ועוד, ככל שמדובר בהכנסה שהופקה מחוץ לישראל, הרי שיש להתייעץ עם עורך דין המתמחה במיסוי בינלאומי ובאמנות למניעת כפל מס עליהן חתומה מדינת ישראל, זאת לצורך סיווג הכנסתו של הנישום וזכאותו לקבלת זיכויים ממס זר ששולם בחו"ל.

7. סיכום

39. לאור כל האמור לעיל, הרי שתכנון אסטרטגיה משפטית-מיסויית והתאמתה למקרה הספציפי של כל נישום ונישום, הנה פעולה מורכבת, טעונת מומחיות ובעלת חשיבות קריטית, לפי שזו תשליך במישרין על שיעור המס הסופי אשר ייקבע לתשלום.

40. כך למשל, בקשה שתוגש דרך המסלול האנונימי- עד לשלב סגירת העסקה, יש שתעשה באמצעות משפטנים המתמחים בדיני המס ונהנים מתוקף תפקידם מחיסיון מוחלט שאינו בר-הסרה.

41. מטבעה, מקבלת סוגיית החיסיון, בכל הקשור עם ההליך האנונימי, משנה תוקף,

הודעה ליועצי מס מוסמכים בדבר רישום לבחינה לייצוג בפני הביטוח הלאומי

על-פי תקנות הביטוח הלאומי (ייצוג בפני המוסד) התש"ל-1970, רשאי יועץ מס, כמשמעו בפקודת מס הכנסה, לייצג אדם בפני הביטוח הלאומי, רק אם יש לו אישור מטעם הביטוח הלאומי.

יועצי מס מוסמכים, שאין להם אישור לייצוג הזולת בפני הביטוח הלאומי, ומעוניינים לקבלו, מתבקשים לעבור בחינה בנושאי חוק הביטוח הלאומי ותקנותיו. הבחינה אינה כרוכה בתשלום.

בחינות ליועצי מס מוסמכים המעוניינים לקבל אישור יתקיימו בתאריכים: 6/1/15, 7/1/15, 8/1/15, 13/1/15, 14/1/15, 15/1/15
בסניף הביטוח הלאומי ברמת גן, רח' החשמונאים 15.

רשימה של הנושאים הכלולים בבחינה ושאלות לדוגמה ניתן לראות באתר הביטוח הלאומי - www.btl.gov.il/ביטוח וגבייה/מייצגים/יועץ מס.

יועץ מס המבקש להירשם לבחינה ישלח בקשה בכתב, בצירוף צילום תעודת יועץ מס, מס' ת"ז, כתובת וטלפון מעודכנים לפקס 02-5001168, לידי הגב' רוונה אסף.

הביטוח הלאומי
לצדך, ברגעים החשובים של החיים
www.btl.gov.il

564853 ביטוח לאומי הודעה ליועצי מס עבור "100*135 חיה

הליך גילוי מרצון - "הלבנת הון חוקית"

מאת: עו"ד רוזנברג אברהם, מומחה מיסים, ממשד רוזנברג, לוי - משרד עורכי דין

אברהם רוזנברג

מדווחות, לשלם את המס המגיע אגב הדיווח כאמור ובכך בעצם להסיר את החשש מפני הליכים פליליים.

כאן המקום לציין, כי חלון ההזדמנויות שניתן לנישומים במסגרת הבקשה מוגבל לשנה אחת בלבד ממועד פרסום הבקשה, קרי ניתן להתחיל הליך של גילוי מרצון וליהנות מההטבות המגולמות בבקשה עד ליום 7 לספטמבר 2015 בלבד.

במסגרת ההליך האנונימי, תוגש הבקשה ע"י עורך דין המייצג את הנישום. במאמר מוסגרת אצ"ן, כי ישנה חשיבות רבה מאוד לביצוע ההליך ע"י עורך דין מומחה למיסים ולא ע"י רואה חשבון ו/או יועץ מס שכן במקרה וחלילה ההליך לא מגיע לסימום, קרי לא מקבל את אישורו של סמנכ"ל בכיר לחקירות ומודיעין של רשות המיסים ופוטור את הנישום מהליכים פליליים, אזי לרואה החשבון ו/או ליועץ המס אין חיסיון מוחלט לגבי הפרטים שהובאו בפניו, במסגרת הגשת הבקשה. משמעות הדבר היא, היה ויפתח הליך פלילי כנגד הנישום, רואה החשבון או יועץ המס אינם יכולים שלא להשיב לשאלות של מחלקת החקירות של רשות המיסים בכל הקשור ללקוח שלהם היה וישאלו לגביו. כאמור, לעורך הדין קיים חיסיון מוחלט - חיסיון עורך דין לקוח ואין לרשות כל דרך לגלות את אשר הוצג בפני עורך הדין ע"י הלקוח.

הבקשה האנונימית תכלול את כל המידע בדבר ההכנסות ו/או הנכסים שלא דווחו, חישוב המס, מקור ההכנסות וכיו"ב. הגורם המוסמך ברשות המיסים שקבל לידיו את הבקשה, יעביר את הבקשה לטיפולו של הגורם האזרחי, תוך 90 ימים ממועד העברה לגורם האזרחי, יחשוף המבקש את זהותו בפני אותו גורם. בהמשך יאומתו נתוני הבקשה, יקבע סכום המס לאחר קיזוז הפסדים, זיכויים וכיו"ב, ישולם המס ויתקבל הפטור המיוחל מהליכים פליליים.

המסלול המקוצר - זהו מסלול מהיר יותר, אשר כבר במסגרת הגשת הבקשה מוגשים הדוחות השנתיים המתוקנים לגורם האזרחי המטפל ותוך 15 ימים יש לשלם המס הנובע מהבקשה. יצוין, כי המסלול המקוצר א. מוגבל להון שלא דווח עד גובה של 2 מיליון ש"ח והמס בגינו לא יעלה על חצי מיליון ש. ב. הבקשה במסלול מקוצר כוללת חשיפה מראש של זהות מגיש הבקשה, קרי אין אפשרות להגשת בקשה אנונימית במסלול המקוצר.

ניסיון העבר מלמד, כי הן לרשות המיסים והן לנישומים המסלול האנונימי הוא המסלול המועדף, בין היתר לאור הצלחתו הרבה ובעיקר מפני שהמסלול האנונימי מאפשר יחסי מוחות שוויוניים בין פקיד השומה שמעוניין בגביית המס, אבל אינו יכול לשלוח את ידו לכיס הנישום לבין הנישום שאף הוא מעוניין בתשלום המס אולם לא בכל מחיר ומבלי שחבר ההליך הפלילי תרחף מעל ראשו ותהווה אמצעי לחץ בלתי הוגן ■

דוע, על מנת שאדם ישלם מיסים על הכנסותיו או במילים אחרות, על מנת שרשות המיסים תדע כמה לדרוש ו/או לחייב בתשלום מס הכנסה על הכנסה מסוימת, בשלב הראשון, נדרשים הנישומים לדווח על מקורות ההכנסה השונים ורק לאחר הדיווח על מלוא ההכנסות, יגיע השלב השני, השלב בו יחושב גובה החיוב בתשלום מס. דרך זו של שני השלבים רלוונטית לגבי מס הכנסה, מס ערך מוסף, מיסוי מקרקעין, מכס וכדומה.

לאור האמור לעיל, הוראות העונשין שבפקודת מס הכנסה, מע"מ, מיסוי מקרקעין וכדומה, עוסקות בהטלת עונשים, סנקציות אזרחיות ופליליות הן באשר לאי מילוי חובת הדיווח על הכנסה מסוימת והן באשר לאי תשלום או העברת המס אגב אותה ההכנסה.

במאמר זה בחרתי לעסוק דווקא בסנקציות הפליליות ובדרך המילוט מסנקציות חמורות אלה במסגרת הליך גילוי מרצון. אולם, לא נצא ידי חובתנו אם לא נעמוד ולו על קצה המזלג על ההבחנה שבין סנקציות פליליות וסנקציות אזרחיות.

הסנקציות האזרחיות, מדובר בהטלת קנסות ו/או עיצומים כספיים ו/או באי התרת ניכויים, הוצאות מסוימות לרבות שלילית ניכוי מס במקור וכיו"ב. נהוג לכנות סנקציות אלה "דמים" (כסף בארמית), סנקציות במישור הכלכלי לדוגמה, סעיף סעיף 195ב' לפקודת מס הכנסה, נטיל עיצום כספי בשל אי הגשת דו"ח שנתי במועד, סעיף 94 לחוק מע"מ הינו הסעיף המקביל לסעיף 195ב' לפקודה, ואף הוא מטיל קנס בשל איחור הגשת דו"ח וכיו"ב.

באשר לסנקציות הפליליות, שברור לכל שהן חמורות יותר, בין היתר בשל העובדה שהן מוטלות על עבירות חמורות יותר, קובעות עונשי מאסר או קנס כספי גבוה תמורת המאסר גם עבירות אלה מכונות "דמים" אולם כאן הכוונה לדם ממש - מאסר בפועל.

הליך הגילוי מרצון, מאפשר לנישום, שכי, עצמאי, תושב ישראל בעבר או בהווה או בעצם לכל ישראלי אשר ברשותו "הון שחור" קרי הכנסות לא מדווחות ו/או נכסים כאלה ואחרים לא מדווחים, לבוא ולשלם את המס המגיע מאותם ההכנסות או הנכסים הלא מדווחים מבלי שיפתחו נגדו הליכים פליליים.

מדובר בהליך חסר תקדים שבעצם מאפשר לנישום "להכשיר את השרץ" או "קופת השרצים" תוך תשלום המס המגיע וזאת מבלי להיענש ובמקרים מסוימים אף מבלי לחשוף את זהותו עד למועד התשלום בפועל.

ביום 7 בספטמבר 2014, פרסמה רשות המיסים את "הוראת השעה על בקשה לגילוי מרצון" (להלן: "הבקשה"), לפיה יוכל הנישום, בהתאם לקריטריונים הקבועים בבקשה, לבחור בין "מסלול אנונימי" לבין "מסלול מקוצר" שאינו אנונימי, לדווח על נכסים והכנסות לא

פוטנציאל השתכרות והשפעתו על קביעת דמי המזונות וחלוקת הרכוש בעת הגירושין

מאת: ד"ר שרון פרילינג, עו"ד מומחית בדיני משפחה וירושה

ד"ר שרון פרילינג

המושג פוטנציאל השתכרות מתייחס להשתכרות בפועל וליכולת ההשתכרות של כל אחד מבני הזוג.

מושג זה משמש בסיס לטיעונים שונים במסגרת הליכי הגירושין ופירוד - הן ביחס לדמי המזונות שיכולו והן ביחס לאופן חלוקת הרכוש. ביחס לדמי המזונות, השאלה העולה היא, עד כמה השתכרות האישה תשפיע על חיובי המזונות של הבעל? ככל שעסקינן במזונות לאישה עצמה

ולהתחשב במקורותיה הכלכליים של האם ופוטנציאל השתכרותה לצורך קביעת דמי המזונות בהם יחוב האב (וצמצום בהתאם). הפרמטרים המנחים את ביהמ"ש בקביעת דמי מזונות הינם שלושה: 1. צרכי הילד, 2. השתכרותו ויכולתו הכלכלית של האב, 3. השתכרותה ויכולתה הכלכלית של האם. עם זאת, בהתאם לכללים הנוהגים (שמקורם בהלכה היהודית), האב מחוייב לבדו במלוא הצרכים הבסיסיים וההכרחיים של הילד ורק בצרכים שהינם מעבר להכרחיים תחול השתתפות של האם, בהתאם ליכולתה הכלכלית. בהתאם לכך, גם אם עני ישלם מזונות מינימליים לילדו, ללא קשר לעושרה של האם. עם זאת, מתוך אותה מגמה של שיוויון, נפסק שיש לצמצם את חיוב האב לאותם צרכים הכרחיים ומינימליים בלבד ומעבר לכך לחלק את ההוצאות בגין הילד בין האם לאב על פי היכולת הכלכלית שלהם.

בהתאם לכך, יכולת כלכלית גבוהה של האם תשפיע על היקף חיוב המזונות של האב ותביא להקטנתו.

לסיכום - בקביעת מזונות הילדים, יתחשב ביהמ"ש במקורות ההכנסה של המשפחה כולה, לרבות של האם, ובהתאם לכך יקבע את חיוב האב במזונות.

המציאות המתוארת מביאה פעמים רבות לנורמות נמוכות של חיובי מזונות, באופן המטיל עול כלכלי כבד ובלתי מוצדק על האמהות (שכן עליהן להשלים את כל יתר צרכי הילד, מעבר לחיוב המזונות המוטל על האב).

ביחס לחלוקת הרכוש - כיצד פוטנציאל השתכרות יכול להשפיע על חלוקת הרכוש בין הצדדים בעת הגירושין?

א ישה שעובדת ומשתכרת די לסיפוק צרכיה, לא תהיה זכאית לקבל מזונות (עבור עצמה) מן הבעל. נתון זה יחסית מובן ומקובל.

מה קורה כאשר האישה אינה עובדת, נתמכת בבעלה, אולם נטען שיש לה פוטנציאל השתכרות שהיא אינה מממשת אותו? במקרים אלה, כאשר האישה עבדה מרבית שנות הנישואין והפסיקה את עבודתה בסמוך לסכסוך בין הצדדים, יטה ביהמ"ש שלא לפסוק לה מזונות, בטענה שיש לאישה פוטנציאל השתכרות אותה עליה לממש. המטרה למונע ניצול של הסכסוך והכבדה בדמי מזונות על הבעל כחלק מאמצעי הלחץ במסגרת מלחמת הגירושין.

עם זאת, כאשר האישה מטופלת בילדים קטנים, הנטיה לשלוח אותה לצאת לעבודה תהיה פחותה ועל פי רוב היא תהיה זכאית לקבל מזונות מן הבעל, ככל שנתמכה בו טרם הסכסוך (ובתנאי שלא איבדה את זכאותה משיקולים אחרים, דוגמת טענה להיחמת אישה מורדת וכו').

ביהמ"ש יטה להתייחס לפוטנציאל ההשתכרות גם ביחס להיקף המזונות שייפסקו, כאשר ביהמ"ש יכול לקבוע שאישה העובדת באופן חלקי ויכולה לממש פוטנציאל השתכרות גבוה יותר, תהיה זכאית למזונות מופחתים.

באחד המקרים שנדונו לאחרונה, קבע ביהמ"ש שנוכח פוטנציאל השתכרות של אישה צעירה, היא תהיה זכאית למזונות מן הבעל לתקופה קצובה ומוגבלת של 12 חודשים ממועד הלידה בלבד.

ככל שעסקינן במזונות עבור הילדים הקטינים -

במסגרת "מלחמת השיוויון" המתנהלת ביתר שאת בשנים האחרונות סביב סוגיות משמורת הילדים ומזונות הילדים, חוזרות ועולות הטענות שיש להשוות את נטל המזונות בין האב לאם

למעשה בתי המשפט מכירים בכושר ההשתכרות והמוניטין כמשאב שהינו בבחינת רכוש משותף שיש לכמת אותו כלכלית ולחלק אותו בין בני הזוג (על אף שאינו נכס מוחשי, דוגמת חשבון חסכון או נכס מקרקעין). נכסים בלתי מוחשיים אלה מוגדרים כ"נכסי קריירה".

במקרים שבהם מוכח שנכסי הקריירה נצברו במאמץ משותף של בני הזוג, כאשר בן זוג אחד מקריב את התפתחותו האישית והמקצועית למען האחר, רשאי ביהמ"ש לקבוע פיצוי לבן הזוג "הביתי". הפיצוי יכול להיות על דרך של חלוקת הרכוש המשותף שלא ביחס של 50-50 אלא ביחס מוגדל יותר לטובת בן הזוג שלא פיתח קריירה או על דרך של תשלומים חודשיים שיחוב בן הזוג הקרייריסט לשלם לבן הזוג "הביתי" למשך תקופה ואפילו למשך כל חייו (הבעייתיות קיימת בדבר אופן חישוב שווי כושר ההשתכרות והוצאת גורמים אישיים מן המשוואה, כגון תכונות אישיות שאינן פרי החיים המשותפים, אשר תרמו להצלחת בן הזוג הקרייריסט).

לאחרונה, וכביטוי למגמה ההולכת וגוברת להכיר בכושר השתכרות שמשאב משותף שנצבר במהלך הנישואין, אף תוקן החוק באופן שמקנה שיקול דעת לבית המשפט הדין בחלוקת הרכוש בין בני הזוג להורות על חלוקת רכוש מוגדלת לטובת מי מן הצדדים, על בסיס התחשבות בפערי ההשתכרות בין בני הזוג, שנוצרו במהלך הנישואין ■

במסגרת מגמה חדשנית שמתפתחת בפסיקת ביהמ"ש בשנים האחרונות, אשר קיבלה ביטוי וגושפנקא גם על ידי ביהמ"ש העליון, קיימת הכרה בזכות של בן זוג (על פי רוב, מדובר בבת זוג) לקבל לעיתים יותר מ-50% מהרכוש המשותף, כפיצוי בגין המוניטין וכושר ההשתכרות הגבוה שצבר בן הזוג השני במהלך חיי הנישואין.

סיטואציה להמחשה: בני זוג הנשואים מזה 20 שנה, להם שלושה ילדים, עומדים על סף פירוק התא המשפחתי. במהלך הנישואין השתלב הבעל בשוק ההיי טק וטיפס בסולם הדרגות המקצועיות לדרגה בכירה ביותר בה הוא מצוי בעת הגירושין. במהלך הנישואין, על מנת להבטיח את קידומו המקצועי של הבעל, עברה המשפחה בשתי הזדמנויות למגורים תקופתיים בחו"ל, שליחויות מטעם מקום עבודתו של הבעל.

נוכח הגדרת התפקידים בתא המשפחתי לפיה עיקר המשאבים מופנים לפיתוח הקריירה של הבעל, היתה אמונה האשה על התפקיד הביתי (ניהול משק הבית וגידול הילדים) ולא יכלה לפתח קריירה משל עצמה. בתקופות בהן עבדה האשה, היה זה במשרות חלקיות בלבד, ללא ותק תעסוקתי, נוכח הצורך לעבור ממקום עבודה אחד לשני, על פי אילוצי עבודתו של הבעל. עם הגירושין, לבעל כושר השתכרות גבוה מאוד, תארים מקצועיים ומוניטין בלתי מעורער. האשה, לעומת זאת, בעלת כושר השתכרות דל ולא יציב.

הימורים בשוק ההון (בורסה)

מאת: ד"ר שרון פרילינג, עו"ד מומחית בדיני משפחה וירושה

האם בעת הגירושין יכול בן זוג להתכחש להם ולדרוש פיצוי על הפסדים?

חוסר האחריות הטמון בכך אינו שונה. כאשר דנו בתי המשפט בהימורים "קלאסיים", לדוג' הימורים כפייתיים של בעל במשחקי קלפים או סוגים דומים של הימורים בלתי חוקיים, אשר במסגרתם הביא הבעל את בני הזוג לקשיים כלכליים, לאחר שחובותיו "אכלו" את כל החסכונות המשפחתיים של בני הזוג, בית המשפט קבע כי החובות שנוצרו כתוצאה מהימוריו של בן הזוג הינם תוצאה של "מניפולציה כספית", ובעלי אופי אישי מובהק. משנוצרו חובותיו של בן הזוג שלא "בדרך הרגילה", יש להחריגם מאיזון המשאבים שבין הצדדים. דהיינו - הפסדים של הימורים ינוכו רק מחלקו של הבעל ברכוש המשותף ולא מחלקה של האישה.

במסגרת הליכי גירושין, בעת חלוקת הרכוש בין בני הזוג, נשמעות לא אחת טענות כי בן הזוג הפסיד כספים משותפים בשוק ההון (בבורסה) ובכך גרם הפסדים בחוסר תום לב לבן הזוג השני.

טענה זו משולבת לרוב עם טענות הנוגעות לשליטה מלאה של הבעל בכספים, לחוסר ידיעת האשה על מהלכי הבעל, על כך שסמכה על הבעל בהשקעותיו והאמינה שהוא פועל לרווחת המשפחה, בעוד שגילתה בדיעבד שחלו הפסדים, להם לא הסכימה.

טענות אלה שונות במעט מן הטענות המוכרות הנוגעות להימורים, שכן הימורים בבורסה נתפסים כליגיטימיים יותר מהימורים במשחקי קלפים לדוג', למרות שברמות סיכון מסוימות בבורסה,

בית המשפט אף ראה בחובות שנוצרו כתוצאה מהימוריו של הבעל כהפרת נאמנות כלפי בת זוג.

ידיעה ושתיקה, נחשבים כידיעה לצורך כך) וכאשר לא היה בכך כדי למוטט את משאבי התא המשפחתי, הנטייה תהיה לראות בכך פעולות שתוצאותיהן משותפות לשני הצדדים. הרי ככל שהצד הפאסיבי נהנה במהלך הנישואין מן הרווחים של ההימורים, כיצד יוכל לטעון שמבקש הוא שלא לשאת בהפסדים בשלב אחר?

אם נחזור לדוגמת שוק ההון - כאשר הצד המשקיע בשוק ההון עושה כן לרווחת התא המשפחתי, כאשר הצד השני מודע להתנהלות ולו באופן כללי ואין מדובר בהסתרה מכוונת ופעולות שמבוצעות "מאחורי הגב" ובמחשף, ואף נהנה מן השבח של הפעולות בתקופות של רווחים, וכאשר לא מדובר בפעולות חסרות אחריות בעליל, הגורמות להתמוטטות משאבי התא המשפחתי, לא סביר שבן הזוג הפאסיבי יוכל לטעון שאין לחייבו בהפסדים.

בהתאם לגישה זו, דחה בית המשפט למשפחה טענת אישה להשבת כספים שהופסדו בעסקאות בשוק ההון שביצע הבעל, נוכח העובדה שהאישה אישרה שלא היה בעסקאות אלה כדי לשבש את רמת החיים בה התנהל התא המשפחתי, כי האישה ידעה על פעולות הבעל או לכל הפחות היה עליה לדעת שכן כל המסמכים הבנקאיים היו גלויים בבית ולא היתה כל הסתרה, ונוכח טענת האישה כי היא זכאית לרווחים שהושגו בהשקעות בשוק ההון במרוצת חיי הנישואין.

כמו כן, לאחרונה ובהמשך למגמה זו, ביטל ביהמ"ש לענייני משפחה עיקול שהוטל על חשבון בעל, לאחר שהאישה טענה שהוא מבצע עסקאות מסוכנות בשוק ההון והיא חוששת שייגרמו הפסדים לזכויותיה, אשר לטענתה הבעל מחזיק בהן. ביהמ"ש למשפחה קבע שאין להטיל עיקול, נוכח העובדה שמדובר במסחר בשוק ההון שבוצע בכל תקופת הנישואין, שאין המדובר בהתנהלות שאינה בתום לב וכי האישה נהנתה מן הרווחים שהפיקה פעילות זו של הבעל במרוצת חיי הנישואין.

על כן, במציאות בה בן הזוג אינו מסכים לפעילות הכלכלית שמבצע בן הזוג, אין לעצום עיניים, אלא לדרוש הפסקה הפעילות ורצוי לעשות כן בכתב כראיה לדרישה הברורה בענין זה. ככל שבן הזוג אינו מסכים להימנע מפעולות בשוק ההון, ניתן ליישב את המחלוקת בהסכמה על רמת סיכון נמוכה יותר וככל שלא ניתן להגיע לכל הסכמה, הרי שניתן להסדיר בהסכם מסודר בכתב את חלוקת הסכום הכספי המיועד להשקעה בין הצדדים מראש, כך שכל צד יקבל לניהולו הבלעדי את חלקו והוא יהיה האחראי הבלעדי לכל הפסד ובעל הזכות לכל רווח (דהיינו - הכספים יחולקו מראש בין הצדדים עוד בעת הנישואין ולא בעת הפירוד ויוגדרו כנפרדים ללא שיתוף עתידי בהם). מנגנון זה מחייב הסכם בכתב מפורט בסוגיה זו ■

במקרה אחר, זכה תחילה הבעל בכספי הימורים, אשר נכנסו לחשבונם המשותף של הצדדים, ולאחר מכן הפסיד כספים בסכומים גבוהים יותר. בית המשפט קבע כי הן החובות והן הזכויות בכספי הימורים ייקפו לחובתו ולזכותו של הבעל ויקוזזו האחד מן השני, באופן שהפער שנוצר לחובתו ייחשב לחוב אישי של הבעל בלבד.

ומה כאשר להימורים בשוק ההון, שהינם הימורים חוקיים שנפתסים לגיטימיים יותר? האם ניתן להורות לבעל שניהל את ההשקעות לשפות את האישה על ההפסדים, כיוון שלא הסכימה להם?

כעקרון, חזקה על בני זוג, בעת התנהלות נישואין תקינים, כי פועלים הם למען התא המשפחתי ולטובת בן הזוג האחר. לכל אחד מבני הזוג קיימת חובת נאמנות ביחס לאחר, דהיינו - החובה לפעול לטובתו ולעשות שימוש במשאבי התא המשפחתי באופן שנועד להיטיב עם שני הצדדים, ללא קיפוח הצד השני. על כן, כל עוד לא הוברחו כספים ולא בוצעו פעולות חריגות במשאבי התא המשפחתי ללא ידיעת הצד השני, לא ניתן יהיה לייחס הפרה של חובת הנאמנות הבסיסית הקיימת בין בני זוג בעת הנישואין, ובעקבותיה להעניק זכות לפיצוי בגין הפסדים כספיים.

עם זאת, בתי המשפט קבעו שלא רק אופי ההוצאה ישפיע על השאלה האם יש לראותה כהוצאה חריגה, אלא גם אופן התנהלות הצדדים במשך כל חיי הנישואין. דהיינו - האם סוג ההוצאה (דוגמת "משחקים מסוכנים" בשוק ההון) נעשה למשך תקופה ארוכה, האם הצד השני ידע על התנהלות זו ולא אמר דבר, וכיצד השיעו הדברים על התא המשפחתי ומשאביו.

על פי רוב, בן הזוג הנפגע מבקש לראות בהשקעות מסוכנות בשוק ההון סוג של "הימור", אשר יש לראותו כפעולה חריגה שאינה לטובת התא המשפחתי ועל כן, אין לחייב את בן הזוג הנפגע, שלא היה שותף לכך, בהפסדים. בתי המשפט אינם נוטים לראות פעולות אלה כהימור בהכרח, כל עוד הצד שביצע אותה פעל בתום לב במטרה להיטיב עם התא המשפחתי ואין המדובר בפעולה שעניינה התמכרות לסיכון, תוך אדישות לתוצאותיה. שכן, אחרת, כל אימת שמי מבני הזוג יקים במהלך הנישואין עסק בעל סיכון, ניתן יהיה לסווג זאת כהימור והדבר לא יעלה על הדעת.

בפסק דין שמנתח סוגיה זו, המשיל בית המשפט את הנושא להפסדים שספג שוק ההון במשבר הגלובלי, עת אנשים רבים שהשקיעו את מיטב כספם וחסכוניותיהם בשוק ההון כתחליף פנסיוני, הפסידו כספים רבים. אין בכך כדי לסווג את ההשקעה להימור, כמובן.

חשוב לציין שגם כאשר מדובר בהימורים של ממש, כפי שתיארנו בראשית הדברים, הנטייה היא שלא לראות בכל הימור השקעה שהקצן שלה ותוצאותיה אינן משותפות. כאשר מדובר בהימורים כדרך חיים, אשר האישה היתה מודעת לכך (גם עצימת עיניים -

אזרחים רבים נדרשים לשלם מס לחינם בגין השבח האינפלציוני במכירת דירה

מאת: סיימון יניב, עו"ד ורו"ח

המבקשת למכור דירה במכירה חייבת בתקופת המעבר, תיהנה מפטור יחסי המחושב על לפי יחס הימים שבו הוחזק הנכס על ידם עד לכניסת התיקון לתוקף.

מחד החישוב הלינארי המוטב בא בכדי למנוע מצב שבו שוק הנדל"ן יפגע כתוצאה ממכירה לא מבוקרת של דירות בתקופה קצרה ומאידך בכדי לאפשר לציבור מרובי הדירות להיערך לפי החקיקה החדשה.

דא עקא, למרות כוונת המחוקק במתן ההטבה כאמור, התיקון לא כלל את ביטולו הנדרש של סעיף 47א(ג) לחוק, הקובע כי

השבח האינפלציוני המחושב עד ליום 31.12.1993 חייב בשיעור מס של 10%.

בינואר השנה, מנהל רשות המיסים, עו"ד ורו"ח משה אשר, מסר בכנס מטעם מחוז מרכז של לשכת עורכי הדין כי רשות המיסים מודעת לאבסורד שנוצר כתוצאה מאי ביטולו של הסעיף הנ"ל ומסר כי נציגי רשות המיסים יפעלו יחד עם נציגי משרד המשפטים בכדי להגיש הצעה לתיקון החוק, כך שבמסגרת החישוב הלינארי המוטב, יבוטל החיוב במס של הסכום האינפלציוני החייב ב-10% על שבח אינפלציוני המחושב עד ליום 31.12.1993.

עוד נמסר כי התיקון יחול באופן רטרואקטיבי, כך שהמס על סכום אינפלציוני ששולם על מכירה הזכאית לחישוב לינארי מוטב יוחזר בתוספת ריבית והפרשי הצמדה מיום המכירה.

אולם, בפועל ההפך הוא הנכון, לא רק שהחוק טרם תוקן, נמצא כי חלק ממשרדי מיסוי מקרקעין קובעים לאזרחים שומות המגדילות את חבות המס בגין השבח האינפלציוני החייב על ידי הוספת עליות לעלות הרכישה.

לטעמי, למרות ההוראות החוק נכון להיום, ישנם כלים משפטיים היכולים לתמוך בהקטנת החיוב במס בגין השבח האינפלציוני החייב, גם אם למצער התיקון יחול לא יחול באופן רטרואקטיבי כפי שהובטח ■

למרות הבטחת נציגי רשות המיסים מלפני מספר חודשים לפעול לביטולו של החוק המחייב במס שבח בגין הסכום האינפלציוני במכירת דירת מגורים, אזרחים רבים נדרשים לשלם מס בסכומים ניכרים ולא זו בלבד, נמצא כי משרדי מיסוי מקרקעין קובעים שומות המגדילות את הסכום האינפלציוני החייב במס.

כידוע, ביום 29.7.2013 פורסם ברשומות החוק לשינוי סדרי עדיפויות לאומיים (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנים 2013 - 2014 התשע"ג - 2013. בחוק

זה תוקן (תיקון מספר 76) חוק מיסוי מקרקעין (שבח ורכישה), התשכ"ג - 1963 (להלן: "החוק" או "התיקון"), אשר ביצע תיקונים בנושאים שונים, ובין היתר בשינוי הסדר המיסוי במכירת "דירת מגורים מזכה".

במסגרת התיקון, נקבע בסעיף 48א(ב2) לחוק שיעור מס מיוחד לשבח במכירה חייבת של דירת מגורים שיום רכישה קדם ליום 1.1.2014, כך שהשבח הריאלי המחושב עד ליום 1.1.2014 ("שבח ריאלי עד יום המעבר") יהיה פטור ממס ואילו השבח המחושב מיום 2.1.2014 ועד ליום המכירה יחויב בשיעור מס של עד 25% (להלן: "חישוב לינארי מוטב").

כפי שפורסם בהוראת ביצוע מיסוי מקרקעין 5/2013 בענין (להלן: "הוראת הביצוע"), החישוב הלינארי המוטב נועד בין היתר למנוע הרעה משמעותית בטווח הקצר למרובי הדירות, שכן דרך ביטולו של סעיף 49ב(1) לחוק, הורע מצבם של אותם מרובי דירות היות ואלה הסתמכו על המצב החוקי ביום הרכישה, לפיו ניתן היה למכור את אותן דירות אחת ל-4 שנים בפטור ממס.

במסגרת התיקון נקבע כי תא משפחתי שיש בבעלותו ביום 1.1.2014 מספר דירות מגורים מזכות, יוכל ליהנות בתקופת המעבר (1.1.2014 - 31.12.2017) מחישוב השבח לינארי מוטב על מכירה של עד שתי דירות בתנאים שנקבעו בחוק, כך שמשפחה

תאונת מס בדרך לרבנות חלוקת חסכונות פנסיוניים בין בני זוג המבקשים להיפרד

מאת: עו"ד [רו"ח] סיימון יניב

פקיד השומה חייב את המערער במס בגין גמלה שהועברה על ידו אל גרושתו בהתאם לשיעור מס החל עליו בטענה, כי חלקה של האישה בקצבה הוא בבחינת שימוש בהכנסתו החייבת של המערער אשר אינה מהווה הוצאה ביצור הכנסתו, הכנסה המהווה בידו הכנסה מיגיעה אישית אשר אינה ניתנת לחלוקה, פיצול או העברה באופן שיעביר ממנו את נטל המס לאחר.

המערער טען מנגד כי החלק בגמלה שהועבר לגרושתו אינו בבחינת חלק מהכנסתו החייבת. לטענתו, גמלה הינה בגדר נכס הוני שיש לאזנו במסגרת הסכם איזון המשאבים בינו לבין גרושתו, ולפיכך זכות האישה לחלקה בגמלה המשולמת לה קמה מכוח סעיף 5(ג) לחוק יחסי ממון, לפיו הזכאות לכספי הגמלה נצמחת במהלך חיי הנישואין של בני הזוג בחלקים שווים.

בית המשפט דחה את הערעור וקבע כי כי בצדק קבע פקיד השומה שמחצית מכספי הגמלה המשולמים לגרושתו של מערער מתקף הסדר גירושין בין השניים, יחויבו לפי שיעורי המס החלים על המערער, שכן זכות האישה לכספים הנ"ל איננה זכות קניינית הנחשבת נכס משותף והיא זכות תביעה המוקנית לה מכח הסדר איזון הנכסים והמשאבים בינה לבין בעלה לשעבר ביום פקיעת הנישואין.

חשוב שהאקטוארים המבצעים תחשיבים לענין זה יהיו אף הם ערים וכמתו את ההשלכות המיסויות בכדי למנוע התחשבנות לא נכונה בין בני הזוג בחלוקת הנכסים.

בהקשר זה, לטעמנו, הכרחי שגם עורכי דין העוסקים בתחום ומשקעים לעיתים קרובות מאמצים אדירים מקצועיים ואישיים כאחד יבחנו בטרם התכנסות וחתומה על הסכם הגירושין, את מכלול ההיבטים המיסויים הנוגעים לחלוקת הנכסים והמשאבים בין בני הזוג לרבות נכסי מקרקעין, מניות ונכסים פיננסיים אחרים שבעת העברתם עלולה להיווצר חבות במס אצל אחד מבני הזוג והכל בכדי להימנע מתאונות מס מיותרות.

על כן, מומלץ להתייעץ בעניין עם מומחי מס לפני עריכת כל הסכם ממון הנערך בין בני זוג במסגרת הליך גירושין ובכלל, בכדי למנוע תשלומי מס מיותרים לבני הזוג, דבר שבסופו של יום הינו אינטרס משותף של בני הזוג המגדיל את מצבת הנכסים לחלוקה ■

כלל, חלוקת נכסי ממון בין בני זוג במסגרת הסכם גירושין, נעשית על פי חוק יחסי ממון בין בני זוג, ובכלל זה גם חלוקת כספים וזכויות כספיות אשר נצברו למי מבין בני הזוג במהלך שנות הנישואין בקופות גמל/פנסיה/ביטוח כאלה ואחרות, קרי חסכונות פנסיה.

דא עקא, נכון למועד זה טרם נקבעו הוראות מפורשות בחוק, המסדירות את חלוקת הכספים בחסכונות הפנסיה שבידי בני זוג המבקשים להיפרד.

יצוין כי, זו תקופה ארוכה המתנהלים דיונים בוועדת העבודה הרווחה והבריאות בכנסת, בנוגע להצעת חוק אשר אמור להסדיר את הנושא, ובכלל זה גם את כללי המיסוי שיחולו בעת העברת כספים בין בני הזוג במסגרת הסכם הגירושין.

מדובר בהצעת חוק ממשלתית אשר באה בעקבות המלצות ועדה ציבורית בראשות שופט בית המשפט המחוזי, שאול שוחט, לבחינת זכויות פנסיה בין בני זוג שהתגרשו לפני מועד הפרישה של בן הזוג החוסך.

בהתייחס לנושא המס, נקבע בהצעה, כי במסגרת סעיף 125 אשר יתווסף לפקודת מס הכנסה, יקבע שהעברת כספים שנצברו בחשבון לחיסכון פנסיוני של בן זוג לחשבון של בן זוגו לשעבר, תחויב במס סופי בשיעור של 10%, ללא זכות לניכוי או זיכוי קיזוז או פטור אצל בן הזוג שקיבל את הכספים.

כמו כן, הסעיף יקבע כי בני זוג שלא ירצו בתוצאת המס כאמור, יכלו להסדיר את חלוקת הממון בניהם ובלבד שחלוקה כאמור לא תיעשה באמצעות קופת גמל/חברת ביטוח. במקרה כזה יחול לגביהם הוראות החוק הקיים.

כיום, הסדרי ממון בין בני זוג המבקשים להיפרד, מתחשבים בהוראות החוק הקיים, לפיו כל העברה מתוך חשבון חיסכון ו/או מתשלומים עתידיים מתוך החשבונות הנ"ל, חייבים במס מלא אצל המקבל לפי סעיף 2(5) לפקודה בהתאם לשיעור המס השולי של אותו אדם.

בפסק דין שעסק בנושא (ע"מ 23939/11 פלוני נ' פ"ש ירושלים, 21.5.2012), הנוגע לאופן מיסוי גמלה המשולמת למערער ממשטרת ישראל, אשר כמחציתה הועבר לגרושתו לפי הסכם הגירושין ביניהם, הסדר אשר קיבל תוקף של פסק דין בבית משט לענייני משפחה.

החלטות

מאת: עידית פליק, MA כישורי חיים

נו, מה החלטת לשנה החדשה?

עידית פליק

להציב מטרת לשנה החדשה, ובכך נוצרת רשת תמיכה להצלחה. התמיכה החיצונית בנוסף למוטיבציה פנימית - התשוקה שלך להצליח - זה מה שיעשה את ההבדל בין הצלחה לכישלון.

שמונת חוקי הזהב לקבלת החלטות:

החוקים הנ"ל יעזרו לך להצליח ישר מההתחלה. התכנון של המטרה יעזור לך לעמוד באתגרים ובמכשולים, כך שלא יפריעו לך להגשים את הדברים שאתה רוצה עבורך.

התחייב להחלטות שלקחת - הצלחה מתחילה בהתחייבות שלך לבצע את השינוי.

כדי להצליח אתה חייב להאמין שאתה מסוגל להשיג את המטרה או ההחלטה. חיזוק האמונה והתשוקה ניתן לעשות ע"י:

א. בחר מטרת שאתה באמת רוצה להשיג - והבע אותך בדרך חיובית. דוגמא: "לא לצעוק על הילדים והמשפחה", או, "לדבר בשקט ובנועם עם המשפחה והחברים".

ב. בצע טקס שיסמן את תחילת ההתחייבות - למשל הפסקת עישון הבא את כל בני הבית והכרז על המטרה, בקש מהם יחד איתך לאסוף את כל הקשור לסיגריות וזרוק לפח, והכן טבלה של היום הראשון שלי כאדם נקי מסגריות.

ג. שאל את עצמך שאלות כדי לקבוע בעלות על המטרה: האם זו מטרה שלי או של מישהו אחר? האם המטרה ממריצה אותי? האם המטרה משתלבת עם שאר החיים שלי? למשל אם לעשות סדנת ויפסנה כל שבוע אומר שאני צריך להחליף עבודה, כי אני עובד כסוכן מכירות, אז יש צורך לחשוב על מטרה שתשתלב טוב יותר עם העבודה.

המטרות לא חייבות להיות כאלה שלוקחות שנה שלמה, לפעמים הן לוקחות פחות זמן להשיג אותן.

היה מציאותי

- המפתח להצלחה היא לדעת מה מציאותי עבורך, מה אתה באמת יכול להשיג. מטרה שאינה ריאלית, לא זוכה

עוף 145 הינו סעיף מרכזי בפקודת מס הכנסה היותו מגדיר את סמכות של פקיד השומה לשום את הכנסותיו של הנישום.

סכמו בכל תחילת שנה, עברית או לועזית, אנשים נוטים לקבל החלטות חשובות לקראת השנה החדשה.

הדבר המצער הוא שבדרך כלל החלטות כמו - להתקדם, לרדת במשקל, ללכת לחדר כושר, ללמוד משהו ורבות וטובות אחרות, אינן מחזיקות מעמד, או מחזיקות מעמד זמן קצר בלבד. למה זה קורה?

אחת הסיבות היא, שאנחנו מחליטים על המטרות לשנה החדשה בגלל לחץ סביבתי כמו "נו... החלטת כבר מה המטרות לשנה הבאה?"

וגם הדגש הוא על מה אני רוצה להשיג ולא על איך אני מתכוון להשיג את זה. כשמכוונים למטרה ולא לתוכנית הביצוע, הרבה מאיתנו פשוט נכשלים, וכישלון שנה אחרי שנה מותיר את האדם מיואש, מתוסכל ועם ביטחון עצמי ירוד (כי לדעתו הוא לא מצליח לעמוד במטרות שהוא מציב לעצמו).

טעויות נפוצות בתכנון או "מה, לעזאזל, צריך לעשות" חשיבה על מה "צריך לעשות" במקום מה "אני רוצה לעשות".

ניסוח מה צריך להפסיק לעשות במקום מה אני רוצה לעשות/להשיג השנה. כדי להצליח לבצע שינוי יש צורך באמת לרצות. אם אתה לא חושב על מה באמת אתה רוצה במקום מה אתה צריך לעשות, או מה בעצם אתה צריך להפסיק לעשות, יש מצב שתמצא את עצמך שוב מבטיח לעצמך ולא מקיים.

בלי מחויבות אמיתית ומוטיבציה לעשייה - כל מכשול ואפילו הקטן ביותר, יכשיל את המטרה. לכן הכלל הראשון בהחלטות לשנה החדשה להציב מטרת שאתה מחויב עליהן - לא בגלל שזה מה שצריך לעשות, אלא בגלל שזה מה שאתה רוצה לעשות. האירוניה בהחלטות לשנה החדשה היא, שהן בעצם כלי רב עוצמה, מכיון שיש די הרבה אנשים סביבך שנהגים

במשמרת יכולה לבוא במקום קידום או במקום מעבר למקום עבודה אחר. לעתים תבוא הקלה עם תצא לעבודה נוספת. אם לא נהיה גמישים לגבי הדרך, כל מכשול או תזוזה מהדרך המקורית, יוריד אותנו לגמרי מהמסלול. בואו נזכור, יש הרבה דרכים להגיע לחומא.

כשאתה יוצר את התוכנית חשוב על המכשולים הצפויים בדרך ותכנן כיצד אתה מתגבר עליהם.

הכר בעובדה שגם המטרות יכולות להשתנות במהלך הדרך.

השתמש במערכת של תזכורות - קשה לשמור על פוקוס כשיש הרבה מאוד התחייבויות, אחריות ועוד. הדרך הטובה ביותר להישאר על המסלול היא תזכורת למסלול עצמו.

רשום את המטרות במקום בולט וחשוף לך.

ודא שהתוכנית להשגת המטרות נמצאת ברשימת המטרות שלך.

רשום תזכורות ביומן.

עקוב אחרי ההצלחות שלך - אתה צריך לדעת מה רמת ההתקדמות שלך. הצלחות קטנות בדרך למטרה שומרות על המוטיבציה שלך.

השתמש ביומן כדי לדעת לאן בדיוק אתה מתקדם ומה ההתקדמות שלך לעבר המטרה.

רשום מתי אתה גאה מההישג ומתי אתה חש מזדכך.

בקש מחברים טובים לעדכן אותך בשינויים שהם חשים בהם.

אל תשכח כשנכשלת, לבדוק מדוע? זה חלק משמירה על ההצלחות שלך.

תגמל את עצמך - זה שאתה גאה בעצמך על כך שביצעת עבודה טובה, זה נחמד. לאורך זמן כדאי לך לתגמל את עצמך בתגמול חיצוני שבדרך כלל לא היית מרשה לעצמך. על מנת לתגמל את ההישגים שלך. זכור, גם בארגון נותנים מדי פעם נותנים בונוסים על עבודה טובה - תן אותם לעצמך.

החלטות והצבת מטרות לשנה הבאה הוא תהליך שיכול לגרום לאנשים עונג גדול, או כאב ודכדוך. העונג נגרם מתחושה של שליטה, מההסתכלות הזו פנימה אל תוך עצמך ומהשאלה הלא פשוטה - מה באמת אני חצה? מלתת לעצמך ולרצונות שלך מקום של כבוד. תכנון מוקפד הוא דרך טובה להתקדם למטרה. אם, למשל, תכננת מסיבה פרטי פרטים והיא מצליחה - הדבר יוסיף לך גם ביטחון עצמי וגאווה. עשה אותו הדבר לגבי חייך, הם שווים את אותו התכנון. זה מסע שמתחיל תמיד בצעדים קטנים, שמביאים להישגים גדולים.

בקיצור, הצלחה אינה מבוססת על "מקרה" או על "מזל", היא על פי חוב תוצאה של עבודה מאומצת וקפדנית.

אתה שווה אותה!

עשה משהו שונה השנה וזה יוביל אותך לדרך שונה, שתביא איתה תוצאות שונות.

הצבת מטרות הוא שלב ראשון להצלחה. ■

להצלחה ואז יש חשש מכישלון, שגורם לירידה במוטיבציה ובביטחון העצמי. זה לא פלא שאנשים רבים לא מצליחים לעמוד בהחלטות שלהם לשנה הבאה כי הן לא מציאותיות ואז זונחים אחרי מספר פעמים את כל התפיסה של הצבת מטרות.

חשוב בהירות רבה על איזה מטרות אתה מעוניין להשיג. האוטומט של המטרות משנה שעברה, כנראה לא עובד. חשוב למה השנה אתה תצליח במקום שלא הצלחת בעבר. מה השתנה היום לעומת אז. למשל ללכת לחדר כושר לפחות 3 פעמים בשבוע. שנה שעברה לא הצלחתי, תמיד צץ משהו יותר חשוב. עכשיו הרופא אמר שאין דרך אחרת, הורדה במשקל ופעילות גופנית חשובים מאוד לבריאות שלי, שאם לא אקפיד אני עלול ללקות ב...
הנמך מטרות - אם אתה לא בטוח קבע מטרה קטנה יותר. החשיבות הגדולה היא להצליח קודם כל.

אח"כ תדאג להתקדם. רוב האנשים מגביהים את המטרות שלהם. אם אתה רוצה להתקדם בארגון ואתה לא בטוח שזה אפשרי להשיג את זה.

קבע מטרה קטנה כמו לברר מה צריך כדי להגיע למשרה, והכן תוכנית פעולה ארוכת טווח.

אל תקפוץ מעל הפופיק - בחר מטרה אחת או שתיים. אל תגזים. מיקוד מאוד מאוד חשוב.

יש צורך גם להתאמן על הטכניקה הנ"ל.

כתוב את המטרות - זו טכניקה פשוטה ועוצמתית, על מנת להעניק תוקף למטרה שלך.

אנו יוצרים הרבה יותר מחויבות כשהדברים כתובים. כתוב את המטרות וההחלטות לשנה החדשה מספר פעמים והכנס אותן לארנק, על שולחן העבודה וכד'. זה יאפשר לך להסתכל על המטרות לעתים קרובות.

הכן תוכנית - הרבה אנשים נכשלים בהשגת המטרות שלהם בגלל שאינם מכינים תוכנית.

לעיתים קרובות מדי אנו טיול או חופשה יותר מאשר את החיים שלנו.

התחל בלחשוב היכן אתה רוצה להיות.

בנה את התוכנית הפוך - מהמקום שאתה רוצה להגיע אליו ואחורה. החלט מה תעשה כדי להגיע לכל נקודת ציון בדרך.

דוגמא בעוד שנה אני רוצה להרוויח יותר ב-10%. כדי להגיע לשם אני צריכה לברר מה קורה עם הדרגה, ליזום שיחה עם הממונה, לבדוק כיצד אני משיגה את הדרגה ומה אני צריכה לעשות.

כל ראש פרק כזה אפשר לפרק למשימות קטנות כמו תיאום פגישה עם הממונה.

השלמים את התואר האקדמי ועוד.

היה גמיש - לעיתים הדברים לא עובדים כמו שתכננת. לכן, יש צורך להיות גמיש ולזכור שהדרך יכולה להשתנות. לפעמים העלאה

המדריך לחייב: כך תתמודדו מול הבנק

מאת: עו"ד יסמין לוינבוק

ש לכם חוב לבנק? קיבלתם טלפון מהסניף שלכם? הבנק הגיש נגדכם תביעה?

אל תאמרו נואש. יש מה לעשות.

אחד הסיכונים הגדולים של כל אדם הינו למצוא עצמו בסיטואציה, בה הוא חייב כספים לבנק ונאלץ להתמודד מול מערכת ענק, בעלת אמצעים כמעט בלתי מוגבלים.

כאשר קיימת חריגה ממסגרת האשראי המאושרת ומתחילים לחזור לכם שיקים או שכשלתם מלשלם תשלומי הלוואה שנטלתם, הפניה הראשונה שתקבלו בעניין זה, הינה בדרך כלל פניה טלפונית מסניף הבנק שלכם והדובר ידרוש מכם להסדיר את החוב בחשבונכם.

התייחסו לפניה זו ברצינות ועשו כל מאמץ להסדיר את החוב מול מנהל הסניף או גורמים אחרים בסניף המכירים אתכם באופן אישי. אל תחכו שהטיפול בחוב יעובר לגורמים חיצוניים מהסניף, בטח שלא לעורך דין חיצוני. יש יתרון בהסדרת החוב במסגרת הסניף מול גורם המכיר אתכם ואת פעילותכם, שכן בדרך כלל גורם כזה יגלה יותר אמפתיה ויטה ללכת לקראתכם. סביר שיהיה לכם קל יותר בזכות היכרות מוקדמת עם גורמים בסניף, לדעת כיצד להתנהל במשא ומתן ועל איזה נושאים לשים דגש.

אם באפשרותכם להסדיר את החוב בטווח הקצר, רצוי לעשות זאת במהרה, על מנת שתחסכו מעצמכם העמסה של ריביות חריגות על חשבונכם, מה שיאלץ אתכם בסופו של דבר לשלם הרבה יותר. כך תוכלו אולי ליהנות מפריסה טובה יותר של החוב או אפילו לקבל את הסכמת הבנק למחיקת חלק ממנו.

שלב המו"מ עם הבנק על החזר ופריסת החוב, יכול להתקיים בטרם הגשת הליכים משפטיים על ידי הבנק נגד הלקוח, אך הבנק יכול לבחור משיקוליו לפתוח בהליכים משפטיים לפני הכניסה להליך המו"מ, על מנת להפעיל לחצים על הלקוח.

חשוב לזכור ניהול מו"מ לאחר הגשת תביעה, מרע את מצבו של הלקוח באופן משמעותי, בין היתר לאור העובדה כי עומדים לרשותו 30 יום בלבד, להגיש לבית המשפט בקשת רשות להתגונן, שאם לא כן ינתן נגד הלקוח פסק דין והבנק יוכל לפתוח נגדו בהליכי הוצאה לפועל.

ככלל, מומלץ להעדיף מסלול של פשרה וגיבוש הסדר המו"מ על פני ניהול הליכים משפטיים בהם יש לבנק יתרון.

בגלל אי השיוויון המובנה שבין הלקוח (במיוחד לקוח המצוי במצוקה) לבין תאגיד ענק כמו הבנק ובעיקר אם אין ידו של הלקוח מסגת לממן את הסדר החוב, טוב תעשו, אם בשלב זה, בו קיבלתם פנייה או דרישה של הבנק או שיחכם עם הבנקאי עלו על שרטון, תיוועצו בהקדם האפשרי בעורך דין בעל מומחיות, ידע וניסיון בתחום הבנקאות. בעזרת התערבותו של עורך דין, הבקיא בהתנהלות מול בנקים, יש סיכוי שתצליחו להגיע עם הבנק להסדר טוב יותר מבחינתכם, לרבות גובה הסכום שאותו תצטרכו לשלם ותנאי פריסת החוב.

בכל מצב, בין אם אתם מצויים כבר במו"מ עם הבנק בין אם לאו, יש להתייחס ברצינות יתרה לכל מכתב דרישה המגיע מהבנק. אסור להשליך את המכתב למגירה או לפח ולצפות "שהכל יהיה בסדר". יש לקחת בחשבון שבדדרך כלל בחלוף שבועה ימים ממועד מכתב הדרישה תוגש נגדכם תביעה.

כאשר קיבלתם מכתב דרישה, חשוב ביותר להסתייע בעורך דין מומחה בתחום.

אם יבחר הבנק להגיש נגדכם תביעה, הוא יפנה להליך שנקרא "סדר דין מקוצר". בשנים האחרונות הבנק רשאי להגיש תביעות בהן קיים חוב כספי קצוב בסכום הנמוך מ- 50,000 ש"ח ישירות ללשכת ההוצאה לפועל.

בהליך של סדר דין מקוצר ניתן לנקוט, כאשר הבנק מצרף לכתב התביעה ראייה לחוב קצוב של הנתבע וכן חוזה או התחייבות בכתב. בנוסף להגשת התביעה, התובע יכול להגיש בקשה להטלת עיקולים זמניים. הבנק רשאי לבקש מבית המשפט להטיל עיקולים על חשבונות בנק של החייב, נכסי מקרקעין ומטלטלין בבעלותו, וכל רכוש ונכס אחר שברשותו, בכדי להבטיח את גביית החוב, היה ויזכה בתביעתו.

אם ניתן צו עיקול על ידי בית המשפט לטובת הבנק, העיקולים נרשמים, כך שהחייב לא יוכל לבצע שום דיספוזיציות ברכושו או בכספו.

כאשר מוגשת תביעה בסדר דין מקוצר, הנתבע יוכל להתגונן רק אם קיבל רשות מבית המשפט. לפיכך על הנתבע להגיש בקשת רשות להתגונן הנתמכת בתצהיר, ובו פירוט טיעוני הגנתו מפני התביעה, הנתמכות באסמכתאות.

לקוח המבקש רשות להתגונן, אינו יכול להסתפק בהעלאת טענות כלליות בהגנתו ולטעון באופן סתמי כי אינו חייב דבר או כי הסדיר את חובו לבנק וכיו"ב. על התצהיר התומך בבקשת הרשות להתגונן להיות מפורט ביותר ולנקוב בסכומים, בתאריכים ובנסיבות הספציפיות.

במסגרת הבקשה ניתן גם להעלות טענת קיזוז (אם יש כזאת). טענת קיזוז מאפשרת ללקוח הנתבע, להפחית חוב שיש לבנק כלפיו, מהסכום הנתבע ממנו על ידי הבנק.

בדרך כלל תוכרע בקשת הרשות להתגונן על יסוד הבקשה וחקירת המצהיר בבית המשפט. אולם, על פי תקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד-1984, לבית המשפט סמכות להכריע בבקשת הרשות להתגונן, על יסוד הבקשה בלבד. קבלת בקשת הרשות להתגונן על ידי בית המשפט, פירושה שהנתבע יוכל להתגונן בפני התביעה. דחייתה, תסיים לרוב את ההליך ותוביל למתן פסק דין לטובת הבנק התובע.

אם הבנק הגיש נגדכם תביעה, השלב הראשון הינו לדרוש מהבנק את מסמכי החשבון ולהגיש בקשת רשות להתגונן תוך 30 יום ממועד התביעה. במידה ולא תוגש הבקשה תוך 30 יום, הבנק יכול לקבל פסק דין מיידית לתשלום מלוא החוב ולפתוח נגדכם בהליכי

הוצאה לפועל.

לכן, יש להקפיד על הגשת הבקשה בזמן, שכן איחור בהגשת הבקשה עלול להביא לדחייתה. בתי המשפט אינם נוטים לתת ארכות להגשת בקשה כדבר שבשגרה, אלא במקרים מיוחדים בלבד. לפיכך, ברגע שאתם מקבלים את כתב התביעה, רשמו לפניכם על גבי כתב התביעה, את המועד שבו הומצא לכם (על מנת שלא תפספסו את מניין הימים). יודגש כי לבנק אינטרס שדרישת החוב של תגיע כמה שיותר מהר אל לשכת ההוצאה לפועל, מכיוון שריבית ההוצאה לפועל הינה "ריבית רצחנית", הגבוהה בהרבה מהריבית החריגה בבנקים. גם אם נראה לכם, כי אין לכם סיכוי להדוף את תביעת הבנק ומדובר בתביעה מוצדקת, רצוי להגיש בקשת רשות להתגונן, שכן ייתכן שתצליחו באמצעות הגשת הבקשה לצמצם את נזקכם. לצורך הגשת הבקשה תזדקקו למסמכים רבים ומגוונים שלבנק יקח זמן רב לאתרם, כך תצליחו להרוויח זמן יקר שדרוש לכם לשם גיוס כספים. יצוין, כי כבר נפסק על ידי בתי המשפט, כי סירוב לדרישה להמצאת מסמכים על ידי הבנק, יש בה כדי להעניק ללקוח רשות להתגונן. כמובן, שאם תקבלו רשות להתגונן, תצליחו להרוויח זמן נוסף. בהקשר זה יש להדגיש, כי בשלב הבקשה למתן רשות להתגונן, די אם הנתבע מראה כי יש לו הגנה אפשרית כנגד התביעה ולו בדוחק. בית המשפט אינו בודק את טיב ראיותיו של הנתבע וכיצד יצליח

להוכיח את הגנתו.

כמובן שמומלץ לא להתמודד לבד כנגד ההליכים המשפטיים ויש לפנות לעורך דין בקיאה בתחום, המתמחה בדיני בנקאות, אשר יודע אילו מסמכים לבקש מהבנק, אילו בדיקות לבצע, ואילו טענות להעלות כנגד התביעה, צעדים אשר בוודאי יתרמו לשיפור מצבו של החייב.

כמו-כן, מומלץ שלא לקבל את נתוני ותחשיבי הבנק כזה ראה וקדש ויש לערוך בדיקה עצמאית משלכם כדי לוודא שגובה החוב שנטען על ידי הבנק אכן מדויק וכי החשבון חויב בריביות כדיון. בדיקה כזו, המתבצעת בעזרת מומחים חשבונאיים, עשויה לסייע לכם בניהול המו"מ עם הבנק ובהפחתת סכום החוב הנטען על ידי הבנק אם וכאשר התברר כי החישוב היה מוטעה.

יודגש, אם לא תתגוננו בפני התביעה, ינתן נגדכם פסק דין. במקרים מסויימים ניתן לבטל פסק דין שניתן נגדכם במעמד צד אחד, למשל כאשר כתב התביעה לא הגיע לידיכם. כמו כן, יש סיכוי שבית המשפט יתייחס בסלחנות לאי הגשת הבקשה בזמן, בנסיבות מסויימות, אם ישתכנע שיש לכם טענות הגנה חזקות.

כותבת המאמר הינה שותפה-מנהלת ביסמין לוינבוק משרד עורכי דין ומתמחה בין היתר בתחומי בנקאות ושוק הון ומייצגת לקוחות ■

חישוב נפרד לבני זוג בעסקים המשותף - האם סוף פסוק ?

מאת: אלון אייל יועץ מס, סגן הנשיא ויו"ר ועדת מיסים

אייל אלון

כל אחד מבני הזוג נחוצים לעסק. בכדי לענות להגדרה זו חייבת להיות הגדרה מוחלטת על תפקידים של בני הזוג בעסק המשותף וכי הכנסתם מיגיעה האישית מאותו העסק אכן נחוצה לייצור ההכנסה.

לעניין סעיף ב', יש להבחין בהגדרות אלו היות ובמקרים מסויימים ייתכן כי הגם שהאישה עבדה בעסק וניתן להוכיח יסוד עובדתי זה ייתכן ולא תזכה לחישוב נפרד על מלוא שכרה. יתכנו מקרים בהם תלוש השכר של האישה יעמוד על סכום גלובאלי חודשי וקבוע בתקופה מסוימת ויקבל שינויים תנודתיים כלפי מעלה בתקופות שיש רווח מהותי בעסק המשותף או שינויים תנודתיים כלפי מטה בתקופות עם רווח נמוך, המשמעות של תלוש שכרה שאינו יעמוד בהגדרת סעיף ב' משום שהכנסתה לא מושפעת מהיחס הישיר של עבודתה אלא מרווחיות העסק, להערכת תלוש שכר שכזה יעמוד בסימן שאלה ולא יעבור את המבחנים להתרת החישוב הנפרד. היות וחובת ההוכחה הינה על הנישום, נראה על פניו כי נטל השכנוע יפחת באם יונהג רישום שעות ופירוט עבודתה של האישה ומשכורתה תקבל ביטוי בהתאם לעבודתה בפועל. למותר לציין כי יש להתייחס למשכורתה של האישה כאל עובדת מן המניין גם לעניין הסכם עבודה, הטבות סוציאליות, שעון חופשה וכיוצא בזה ■

עדת המיסים של הלשכה היתה שותפה מלאה לשינוי שיטת החישוב בתא המשפחתי במקרים בהם בני זוג היו מועסקים יחד בעסקים המשותף. אין ספק כי התיקון לחוק דרש אומץ רב ועל כך מוערכים כל הנוגעים בדבר ובפרט בכירי האוצר והשר עצמו שקיבל החלטה והעמידה ביעד ברור וסופי. יחד עם זאת יוער כי בני הזוג עלולים עדיין במסגרת הוראות החישוב הנפרד למצוא עצמם לא עונים להגדרות ע"פ הנוסח החדש ולפיכך לא ייהנו מהחישוב הנפרד אף על פי היסוד העובדתי כי אכן עובדים שניהם יחד בעסקם ולמענו.

סעיף 66 (ד) המתוקן בלשונו החדש הגדיר את ההגדרות לעיל: "גיעתה האישית של כל אחד מבני הזוג נדרשת לייצור ההכנסה....." ".....הכנסה התואמת את תרומתו לייצור ההכנסה.....ועומד ביחס ישיר לתרומתו....."

הדרך המקובלת לתשלום לאישה על עבודתה הינה באמצעות תלוש שכר, אגב זאת מקובלת גם על המוסד לביטוח לאומי ע"פ הודעתו בחוזר 1397 מיום 17.2.2014. בכדי שנעמוד בסעיף א' משמעות המילה "נדרשת" הינה כאשר

לקחתם משכנתא? כדאי שתדעו

מאת: עו"ד יסמין לוינבוק - שותפה-מנהלת ביסמין לוינבוק משרד עורכי דין

הסכומים שטרם נפרעו, כולל ריבית הפיגורים, עולה על 10% מיתרת מלוא חוב ההלוואה.

בנוסף לעובדה שכלל לא ניתן להגיש בקשה לביצוע מידי של משכנתא, כאשר מדובר בדירת מגורים (למעט במקרים חריגים, כמפורט לעיל), תיקון 29 לחוק ההוצל"פ, שחוקק בשנת 2008 ושרוב השינויים הכלולים בו נכנסו לתוקף ביום 17.5.09, דואג, בין היתר, לכך שלא ניתן יהיה לפנות חייבים מבית המגורים שלהם, מבלי שתהיה להם קורת גג חלופית. הגנה זו ידועה כ"הגנת דירת מגורים". בהתאם לסעיף 38 לחוק ההוצל"פ, לפני שיחליט בעניין מכירת דירת המגורים ופניו החייב ובני משפחתו הגרים עמו, על רשם ההוצאה לפועל להשתכנע שיהיה לחייב ולבני משפחתו הגרים עמו מקום מגורים סביר או שיש לו ולבני משפחתו הגרים עמו יכולת כלכלית המאפשרת מימון מקום מגורים סביר, או שהועמד לרשותם סידור חלופי. רשם ההוצאה לפועל רשאי לקבוע שהסידור החלופי יהיה בהמצאת דירה אחרת או בתשלום פיצויים או בדרך אחרת.

מה הדין במקרה שבו בהסכם המשכנתא עצמו נקבע, כי הבנק אינו מחוייב לדאוג לחייב לדיר חלופי?

בעניין זה יש לערוך אבחנה בין הסכמי משכנתא שנחתמו לפני 16.5.2009 לבין הסכמי משכנתא שנחתמו לאחר התאריך הנ"ל.

לגבי הקבוצה הראשונה, דהיינו הסכמי משכנתא שנחתמו לפני 16.5.09, ניתן היה לפטור את הבנק מלדאוג לדיר חלופי עבור החייב ובני משפחתו במקרה שבהסכם המשכון או שטר המשכנתא נכתב באופן מפורש כי בעל המשכנתא אינו חייב לדאוג לדיר חלופי לחייב ובני משפחתו והוסבר לחייב כי יש לו זכות לדיר חלופי והוסברה לו המשמעות של ויתור על זכות זו, לפני שחתם על ההסכם.

לגבי הקבוצה השנייה - הסכמי משכנתא שנחתמו לאחר 16.5.09, הפטור יוכל להיות חלקי בלבד, זאת בתנאי שבשטר המשכנתא (או משכון) נקבע מראש ובמפורש, כי במקרה של ביצוע המשכנתא בהוצאה לפועל, בעל המשכנתא לא יחייב לדאוג לדיר חלופי קבוע לחייב ולבני משפחתו אלא אך ורק לדיר חלופי באזור מגוריהם, התואם את צרכיהם למשך תקופה שלא תעלה על 18 חודשים. הסכמה זו צריכה להיות מוסברת לחייב בטרם החתימה על שטר המשכנתא.

יצוין, כי רשם ההוצאה לפועל רשאי להורות להעמיד לרשות החייב דיר חלופי לתקופה ארוכה יותר, אם הוא סבור שקיימות נסיבות מיוחדות שמצדיקות זאת.

מסקירה קצרה זו עולה כי בהוראותיו השונות, הנוגעות לדירת מגורים, מבקש חוק ההוצאה לפועל מצד אחד לאזן בין ההגנה על קניינו של הנושה ולסייע לו בגבייה מהירה ויעילה של חובותיו ומצד שני להגן על כבודו וחירותו של החייב שאין ביכולתו לפרוע את חבותו, למנוע את קריסתו הכלכלית וכן את הפיכתו לחסר בית ולנטל על החברה ■

אל חובנו, רכישת דירה הינה אחת העסקאות הגדולות, היקרות והמשמעותיות ביותר בחיינו.

לשם רכישת דירה ממוצעת ברבעון השלישי של שנת 2013, נדרשו על פי נתוני משרד השיכון 136 משכורות (ממוצע למשכורת שכיר) ועל פי נתוני הלמ"ס אף יותר מכך.

לאור הנתונים דלעיל ומאחר שלכלל הציבור, אין את ההון הנדרש בכדי לרכוש דירה, נוצר אצל רובנו הצורך לגייס הון כספי משמעותי, בעיקר באמצעות הלוואות ממוסדות פיננסיות שונים ובעיקר מבנקים.

תנאי לקבלת משכנתא מהבנק, לצורך רכישת הדירה, הינו רישום שעבוד על הדירה לטובת הבנק או על נכס אחר שווה-ערך של הלווה. באמצעות רישום השעבוד, הופך הבנק להיות נושה מובטח בדירה.

כאשר הלווה נקלע לקשיים כלכליים שאינם מאפשרים לו לעמוד בפירעון ההחזרים החודשיים של הלוואת המשכנתא, פונה הבנק בדרך כלל ללשכת ההוצאה לפועל בבקשה למימוש משכנתא בהתאם לסעיף 6 לחוק ההוצאה לפועל (התשכ"ז- 1967) (להלן: "חוק ההוצל"פ").

בחוק ההוצל"פ קיימת אבחנה בין מימוש משכנתא על דירת מגורים של החייב לבין מימוש משכנתא על נכס מרקעין אחר.

על פי סעיף 1.ב.81.א לחוק ההוצל"פ, ניתן להגיש בקשה לפי סעיף 6 לחוק ההוצל"פ לביצוע משכנתא על דירת מגורים המשמשת למגורי החייב, רק אם קיים פיגור של שישה חודשים בהחזר ההלוואה.

יצוין כי בהתאם לסעיף 1.ב.81.ב לחוק הנ"ל, הבקשה תוגש תחילה לביצוע החוב שבפיגור בלבד ויצוין בה מלוא חוב ההלוואה שלהבטחת פירעונה נרשמה המשכנתא. רק אם לא יפרע החוב שבפיגור תוך 90 יום מהיום שמונה כונס נכסים לדירת המגורים ובהתאם לתנאים מסויימים, יהיה הבנק זכאי לפרוע את מלוא התמורה שתתקבל בעד מכירת דירת המגורים.

יש להבהיר כי סעיף 1.ב.81.ב לחוק יחול גם כאשר המשכנתא נלקחה על ידי החייב על מנת להבטיח חוב עסקי שלו.

על אף האמור לעיל, הבנק יוכל להגיש בקשה לביצוע מידי של משכנתא על מלוא חוב ההלוואה, בכל אחד מהמקרים הבאים:

- כאשר החייב עזב או עומד לעזוב את הארץ לתקופה ממושכת בלי לפרוע את חובו;
- החייב הונה או בכונתו להונות את נושיו;
- בבעלות החייב או בבעלות משותפת של החייב ושל בן משפחתו הגר עמו דירה אחרת היכולה לשמש למגורים;
- מונה כונס נכסים לדירת המגורים או ניתן צו כינוס על כלל הנכסים של החייב;
- אם נקבע בהסכם ההלוואה שהיא תוחזר בתשלומים, וגובה

תיקון 76 לחוק מיסוי מקרקעין - חיוב במס שבח במכר דירת מגורים - הקטנת חיוב מס שבח באמצעות דו"חות על הכנסות שיוגשו לפקיד השומה

מאת: רונן גיאת עו"ד ויועץ מס

יכול להשפיע על החלטת המנהל בדבר גובה חיוב המס שישולם במקדמה.

ניתן להקטין את חיוב מס שבח באמצעות הגשת דו"ח שנתית למס הכנסה (במקרים מסויימים חלה חובה על הנישום על הגשת דו"ח בשנת המכירה) יועץ המס יוודא שנכללו בדו"ח כל האישורים המעניקים את מלוא סכום הפטורים הניכויים והזיכויים כדי לאפשר חיסכון מירבי של מס השבח ששולם בעסקת מכר הדירה.

אפשרות נוספת להקטנת חיוב מס שבח הסופי, היא באמצעות פריסת מס שבח ריאלי. פריסת מס שבח ככלל יכול שתבוצע במשרדי מיסוי מקרקעין עם הגשת טופס מס שבח, אך משום שמדובר בחיסכון במס המגיע בדרך פטורים וניכויים וזיכויים ונקודות זיכוי מוענקים לנישומים ע"פ פקודת מס הכנסה - רצוי שאת פריסת מס שבח יבצע יועץ המס דווקא במשרד פקיד השומה.

עורכי דין שמייצגים את המוכר בעסקת מכר דירת המגורים, ככלל יהיו חייבים לפנות ליועץ מס הבקיא ברזי חישובי מיסוי יחיד כדי שיגיש דו"ח לאותה שנת מס או דו"חות על הכנסות של המוכר/ הנישום שיבקש לערוך פריסת מס שבח לתקופה של ועד 4 שנים - החל משנת המכירה ועד 4 שנים למפרע.

הערה חשובה: הדברים במאמר זה הינן כלליים ביותר ומטרתם להסב את תשומת הלב בלבד של יועץ מס, ר"ח או עו"ד לאפשרות להקטנת חיוב המס או להחזר המס ואין מחליפים בדיקה פרטנית של כל מקרה ומקרה ■

עקבות תיקון 76 לחוק מיסוי מקרקעין, בוטלו החל משנת 2014 מספר סעיפים בחוק שהעניקו פטור מוחלט מתשלום מס שבח בעת מכירת דירה למגורים. עוד נקבע בתיקון מספר פטורים אחרים מתשלום מס שבח בעת מכירת דירת מגורים, אך הם מחייבים את המוכר לעמוד בתנאים רבים.

אם בכל זאת לא ניתן למכור את הדירה בפטור וחל חיוב במס, אזי נקבע בתיקון 76, כי החל משנת 2014 בעת מכירת דירה למגורים יחול "חישוב לינארי" (חדש/חישוב מוטב) שמשמעותו חישוב מס שבח, שפוטר חלק ניכר מן הרווח שנבע בתקופה שמיום המכירה ועד ליום 31/12/13 ולמעשה מחייב במס רק את "תקופת הרווח" שהתחילה מתאריך 1/1/2014 ועד ליום המכירה.

על פי החוק, חיוב מס שבח יהיה מחולק אף הוא לתקופות שונות ולשיעורי מס שונים באופן הבא: על חלק מהרווח יתכן ויחול מס שולי שיכול להגיע עד לשיעור מס 48%, על חלק מהרווח יתכן ויחול מס אינפלציוני פטור או מס אינפלציוני חייב בשיעור של 10%. ועל חלק מן הרווח יתכן ויחול שיעור מס 20%. ועל חלק אחר יתכן ויחול מס בשיעור 25%, בכל מקרה לגופו.

נציין עוד, כי חלה חובת תשלום מקדמת מס שבח המוטלת על הקונה, בשיעור שבין 7.5% לבין 15% מסכום תמורת הנכס כבר עם הגשת טופס מס שבח.

עם זאת ניתן לפנות ולבקש הקטנה של שיעור מקדמת מס שבח ממנהל מס שבח, אם נראה כי חבות המס הסופית תהיה נמוכה באופן משמעותי ועל כן - צירוף חישוב מס ע"י יועץ מס

משכנתא בגין מע"מ אפס - האלטרנטיבה ללא נטל על תקציב 2015

מאת: ג'ק בלגה, עו"ד ורו"ח

תיפרס לאורך תקופה מינמלית ומהותית של בעלות בדירה; האוצר יסכם עם הבנקים למשכנתאות את שיעורי הריבית שתשלם המדינה בגין ההלוואות המוטבות שיינתו בגין מרכיב מע"מ אפס.

דוגמא להלוואה בגין מע"מ אפס

לדוגמא זכאי הרוכש דירה בסכום של 1.6 מיליון ש"ח; יקבל ללא קשר ליכולת פרעון וללא כל קשר לאיתנותו הפיננסית, משכנתא בסך 244 אלף ש"ח אשר תפרע ע"י המדינה במשך תקופה שתוסכם ותקבע (לדעת התקופה צריכה להיות 15 עד 20 שנים); כל עוד אותו אדם ממשיך להיות הבעלים של הדירה (ובתנאים נוספים שיקבעו) המשכנתא תמשיך להיות משולמת והפרע ע"י המדינה. כתוצאה מהני"ל הסכום בסך 244 אלף ש"ח יגיע לידי האוצר במועד רכישת הדירה והוא יוחזר כמענק מע"מ אפס במשך תקופה שנקבעה.

להלן פירוט היתרונות של ההצעה:

- פריסת הטבת מענק מע"מ אפס ע"י האוצר לתקופות של 15 - 20 שנים כך שבפועל תקציב המדינה בשנים 2015 ו- 2016 לא יפגע באופן מהותי אם בכלל ממתן ההטבה; ואף יתאפשר המשך מתן ההטבה בשנים הקרובות יותר בקלות וללא העמסה מיידית על הכנסות המדינה.
- ההטבה (המשכנתא) תיבחן תבוקר ותינתן לאוכלוסיות הזכאים ע"י הבנקים למשכנתאות כך שבדיקת זהות הזכאים תעבור ביקורת ומעקב של גופים העוסקים והמומחים בתחום;
- הקבלנים לא יהיו מעורבים כלל באופן ובמתן ההטבה ולא תהיה להם השפעה מהותית על קבלתה;
- תוקטן ההשפעה באופן מהותי על מחירי השוק של דירות יד שניה ושל דירות שימכרו למי שאינם זכאים להטבה;
- שליטה יותר קלה ביעד המדינה לפיו כל עוד הזכאי מחזיק בדירה המוטבת, ימשיך לקבל את המענק והמשכנתא תמשיך להיות משולמת על ידי המדינה, כך שבמועד מכירתה של הדירה, יתרת הזכות תבוטל והפרעון של יתרת ההלוואה תשולם מהתמורה שקיבל בגין מכירתה ■

תכנית מע"מ אפס של האוצר נתקלה ועוד תיתקל בקשיים ובמחסומים רבים ומהותיים הן במישור של אוכלוסיות הזכאים להטבה והן במישור התקציבים הדרושים והחסרים בעקבות הקטנת הכנסות המדינה ממע"מ.

מבלי להיכנס למחלוקת בנושא היעילות והצלחת תכנית מע"מ אפס והשפעתה על ייצוב והורדה של מחירי הדירה בישראל, אנסה לפרט להלן הצעה חלופית שחובה על משרד האוצר לבחון אותה לעומק ואשר מטרתה לשנות את אופן ודרך מתן "המענק"

בדמות מע"מ אפס; כך שבעקבות יישום הצעה זו, לא תהיה השפעה ישירה ומיידית על תקציב המדינה באופן מהותי בשנים הקרובות, וכן תינתן אפשרות למדינה ליישם את מדיניותה למתן מענקי מע"מ אפס לאוכלוסיות יעד יותר מדויקות ורלוונטיות ובפריסה ארוכת שנים כך שתתאפשר למדינה שליטה ובקרה מדויקים ונכונים יותר.

משכנתא על מע"מ אפס

כאלטרנטיבה למתן "הנחה" מיידית במועד רכישת הדירה, על חשבון המדינה בגובה סכום מס ערך המוסף בגין שווי הדירה ("המע"מ אפס"), חכשי הדירות הזכאים למע"מ אפס ישלמו לקבלן את מלוא מחיר הדירה כולל מע"מ בשיעור מלא; והקבלן ישלם למדינה את המע"מ במלואו כמו בכל מכירה רגילה. במקביל רוכש הדירה הזכאי להטבה, יופנה באישור המדינה לבנק למשכנתאות, ויקבל מהבנק הלוואה (משכנתא) בגובה סכום המע"מ, תוך שיעבוד הדירה ובערבות המדינה, את סכום ההלוואה ישלם לקבלן עבור רכישת הדירה (כך שבפועל סכום המע"מ לא משולם מ"כיסו" של רוכש הדירה); כאשר המדינה תתחייב כלפי הרוכש הזכאי והבנק, לפרוע את סכום המשכנתא שנלקחה בגין מרכיב המע"מ (אפס); פרעון המשכנתא יבוצע על ידי המדינה ישירות לבנק המלווה כל עוד הזכאי ממשיך להיות הבעלים של הדירה המוטבת. במקרה של מכירת הדירה לפני פרעון כל המשכנתא, יתרת ההלוואה (המשכנתא) תפרע ע"י בעל הדירה, ולא ע"י המדינה כך שההטבה

ג'ק בלגה

הערכות לקראת רפורמה מקיפה במיסוי חברות בית

מאת: ג'ק בלנגה, עו"ד ורו"ח

שהחברה הייתה חברת בית. את המס בו חייבת חברת הבית בגובה המס החל על החלק היחסי של בעל המניות, ניתן יהיה לגבותו הן מבעל המניות והן מחברת הבית. הפסדים של בעל המניות בחברה הבית שנצברו בידי לפני תקופת היותה לחברת בית אינם ניתנים לקיזוז כנגד הכנסת חברת הבית.

הפיכת חברות קיימות לחברות בית לפני תיקון החוק:

תקבע הוראות מעבר לחברות שהן "חברות בית" וחברות שעמדו בהגדרת חברת בית לפי החוק לפני תיקונו, וטרם הודיעו לפקיד השומה על בקשתן להיחשב בחברות בית (בקשה אשר היתה אמורה להיות מוגשת במועד הגשת הדו"ח השנתי לשנת 2014) להודיע לפקיד השומה, בתוך חודש ימים מיום התחילה (כנראה עד סוף ינואר 2015), אם ברצונן להיחשב כחברת בית בשנת המס 2014 ואילך.

חברה שלא ביקשה להיחשב כחברת בית בתוך חודש ימים מיום תחילת החוק (כנראה 1 בינואר 2014), ומתקיימים בה התנאים של חברת בית, תוכל לבקש מפקיד השומה להיחשב כחברת בית בתוך 3 חודשים מיום התחילה, וזאת בתנאים הבאים:

א. יראו את כל העודפים שנצברו עד ליום 31 בדצמבר 2014, שאילו היו מחולקים כדיבידנד היו חייבי מס, כאילו חולקו כדיבידנד לבעלי המניות ביום ההודעה (וזאת בניכוי רווחים שחולקו בפועל עד ליום מתן ההודעה לפקיד השומה). הוראה זו הינה רלוונטית רק במידה ואחד או יותר מבעלי המניות הינו יחיד.

ב. נכסים שהיו בבעלותה של החברה מלפני יום התחילה, במועד מכירתם יחושבו הרווח באופן הבא: על החלק היחסי של רווח ההון הריאלי (לרבות השבח), שנצמח עד ליום התחילה, ישולם מס שולי ועל יתרת רווח ההון ישולם מס רווח הון בשיעור מוגבל.

חברת בית שהיו לה הפסדים שנצברו בתקופה שהכנסתה לא היתה חברת בית, לא יותרו בקיזוז כנגד הכנסותיהם של בעלי מניותיה, אלא יוכרו לקיזוז בחברה בלבד.

היערכות עד סוף שנת 2014:

לאור האמור לעיל, מומלץ לכל החברות המחזיקות בנינים (בישראל ו/או בחו"ל) לשקול להפוך אותם לחברות בית לפני סוף שנת 2014 ולתכנן הוצאת פעילויות אחרות מהחברה על מנת שכל נכסי החברה יהיו בנינים כאמור בסוף השנה ■

חברת בית היא חברת נדל"ן שקופה שכל נכסיה בנינים והכנסתה החייבת, לרבות השבח (רווח ההון ממכירת המבנים), שנצמח בה מיוחסים לצרכי מס לבעלי מניותיה, לפי חלקם היחסי ברווחי החברה, ומשולם בגינם מס בשיעורים המוטלים על בעל המניות; במילים אחרות, אם יחיד הוא בעל מניות בחברת הבית, תשלום המס יהיה בשיעורים של היחיד כאילו אין חברה. במסגרת התוכנית הכלכלית לשנת 2015 ולאור ביצוע רפורמה במיסוי של החברה המשפחתית, פורסם תזכיר חוק ביוזמת רשות המיסים, בו בוצעה במקביל רפורמה מקיפה במיסוי חברת הבית, כמפורט להלן.

בתיקון יובהר כי, חברת בית היא חברה שכל רכשה ועסקיה באופן ישיר הם אחזקה בניינים בישראל בלבד, כך שאינה יכולה למשל להחזיק, בקרקע או במניות של חברה אחרת או בבנינים בחו"ל. כמו כן, מוצע לקבוע כי חברת בית תוכל להיות בבעלות של לא יותר מ-20 בעלי זכויות.

הפיכת חברה רגילה לחברת בית:

תכנוני מס רבים מתבצעים בגבולות ובמעבר שבין חברה רגילה לחברת בית ולהפך, ולכן מוצע להגביל את השינויים והמעברים מרגילה לבית כמו במשפחתית.

נכון להיום לא נקבעו כללים לגבי הפיכת חברה רגילה לבית ולהפך; אולם בהתאם לתיקון חברה תוכל לבקש להיות חברת בית תוך שלושה חודשים מיום התאגדותה, באמצעות מסירת הודעה לפקיד שומה. לא ביקשה מיד עם התאגדותה - לא תוכל לשוב ולבקש להיחשב כחברת בית, לכן יוצא שרק חברות חדשות יוכלו להחשב חברת בית.

כדי למנוע תכנוני מס יקבע כי לא ניתן לבצע מיזוגים, פיצולים והעברת נכסים בפטור ממס בחברת בית, למעט מקרים של העברת מלא הזכויות בבנינים על ידי יחידים או שותפים.

חלוקת רווחים מחברת בית:

רווחים של חברת בית אשר מוסו בידי בעל המניות היחיד, לא יתחייבו במס נוסף בעת חלוקתם כדיבידנד לבעלי המניות, וכן לא יתחייבו במס בעת מכירת המניות של החברה ללא חלוקת הרווחים אשר מוסו טרם מכירת המניות.

במקביל יקבע כי בעת מכירת מניות של חברת הבית, בכדי למנוע כפל הטבה, ייוסף לתמורת מכירת המניות על ידי בעל המניות כסום עודף הפסדים על הרווחים שיוחסו אליו לפי חלקו בתקופה

דירות - מע"מ אפס לראשונה פגיעה נואשת בבעלי יד שניה

מאת: ג'ק בלנגה, עו"ד ורו"ח

הרוכשים "החדשים" יקבלו 240 אלף ש"ח, הרוכשים "הישנים" יפסידו 240 אלף ש"ח

שנים האחרונות, כאשר עלות רכישתה של הדירה שנרכשה לפני ספטמבר כוללת בתוכה את מרכיב המע"מ, אולם בהיותה יד שניה, על מנת שבעליה יוכל למכור אותה הוא יידרש להשוות את מחירה למחיר דירה חדשה (יד ראשונה) לאותה אוכלוסייה מוטבת (דהיינו ללא מע"מ), ולכן באופן מיידי מחירה של דירה "שנה-יד שניה" לאוכלוסיית היעד המוטבת, וכל מחירי דירות יד שניה צפויים להפסד של עד 240 אלף ש"ח, כתוצאה מכך בעלי יד שניה יאלצו למכור את הדירה שלהם בהפסד כספי של המע"מ ולא יהיה ביכולתם לקנות דירה גדולה יותר.

יצוין כי גורמים באוצר וגם גורמים אחרים במקבלי החלטות, מודעים לפגיעה זו ואף "מקווים" להתרחשותה - כך לגישתם הם יורידו את מחירי הדירות; לכן, מן הראוי והנכון לתקן את העוול הצפוי והבלתי נסבל בחקיקה החדשה, לא לחוקק חקיקה רעה זו או לקבוע, את החקיקה באופן רטרואקטיבי בתחולה לפני חמש שנים כך שכל מי שרכש בחמש השנים האחרונות דירה יהיה במסגרת הרוכשים הזכאים למע"מ אפס ויקבל את המע"מ חזרה מהמדינה בתוספת הצמדה וריבית. לא ניתן להעניק הטבה זכויותיהם ופגיעה בקניינים של החלק האחר באוכלוסייה והנכללים באותם הגדרות המזכות בהטבה.

לסיכום, עדיף היה לחפש נגנזונים יעילים אחרים לייצוב מחירי הדירות ולא לקבוע חקיקה פוגע וקשה אשר עלולה להיות מנוצלת לרעה ולא תביא להורדת מחירי הדירות בסופו של תהליך, ואם כבר חקיקה כזו - אז לקבוע אותה רטרואקטיבית, על מנת למנוע פגיעה ברכושם של אלה שרכשו דירות בשנים האחרונות ולהחזיר להם את סכומי המע"מ ששילמו מאחר והם צפויים להפסידם במועד מכירת הגירה על ידם ■

וק מע"מ אפס לדירות חדשות ("יד ראשונה") יגרום לפגיעה קשה וכמעט נואשת בבעלי דירות "יד שניה" בשני מישורים, אשר ראוי ונכון לתת להם מענה על ידי המדינה: אי קבלת ההטבה של מע"מ אפס, מצד אחד, וספיגת הפסד במכירת הדירה "הישנה" שנרכשה בתשלום מע"מ מלא, מצד שני, כמפורט להלן.

הפגיעה הראשונה - קביעת מתן ההטבה מיום מסויים (מתחילת חודש ספטמבר) יוצרת אי שוויון משווע וקשה בין מי שיהיה זכאי להטבה ויקבלה, לעומת אותו סוג אוכלוסייה עם אותן הגדרות בדיוק שרכשו את הדירה "הראשונה" שלהם בשלוש-ארבע שנים אחרונות.

בעלי דירה יד שניה - האוכלוסייה הנפגעת אשר רכשו את דירתם בשלוש-ארבע שנים אחרונות ושילמו בגינה מע"מ בשיעור מלא המסתכם לעד כ-240 אלף ש"ח וככל הנראה רובם ממשיכים וימשיכו לשלם בגין מרכיב המע"מ משכנתאות וריביות עוד שנים רבות.

במעמד "הביניים" סכום נטו של כ-240 אלף ש"ח (הטבת מע"מ אפס) מהווה שכר עבודה נטו של שני בני זוג של שנתיים עבודה ויותר; כלומר אותם זוגות נפגעים בעלי דירה יד שניה יעבדו עוד כשנתיים מחייהם על מנת לשלם עבור המגורים שלהם המתבטאים בדירה שרכשו, זאת לעומת חבריהם אשר טרם רכשו דירה ורכשו אותה החל בספטמבר, אלו יזכו ויקבלו מהמדינה "שנתיים עבודה" חינם. יודגש כי יתכנו מקרים שפגיעה זו תתקיים אף באותו בנין דלת ליד דלת.

הפגיעה השניה - כאמור, הנפגעת העיקרית בעקבות מע"מ אפס, היא אותה אוכלוסייה שרכשה את דירתה בשלוש-ארבע

רואה החשבון איננו הזרוע הארוכה של רשות המסים פסק דין בנושא אחריות חוקית של רואה חשבון מ-9/2014

מאת: אריאל פטל, רואה חשבון

מבוא

האישה, עבדה כמהנדסת בחברה ישראלית (להלן: "החברה") ובעלה הינו סוכן ביטוח. האישה שימשה, בין היתר, אשת קשר בין החברה בה הועסקה לבין חברה זרה ששימשה סוכנת של החברה. בתפקידה זה קיבלה האישה בהיחבא בין השנים 1998-2003, עמלות המוערכות בכ-13 מיליון ש"ח שהוחזקו בחשבון בנק בחו"ל. הכנסות אלה לא דווחו למס הכנסה בדוחות השנתיים וקיומו של חשבון הבנק בחו"ל לא דווח בהצהרת ההון של שני בני הזוג.

בסוף שנת 2003 הידרדרו יחסיה של האישה עם הגורם שהעביר לה את העמלות בהיחבא, ומחשש ל"התנכלותו" ביקשו בני הזוג את עזרתם של כמה אנשי מקצוע, ראשית בקבלת מידע על הליך ה"גילוי מרצון" ומאוחר יותר הגיעו לטיפולו של הנאשם לביצוע ההליך מול פקיד שומה כפר סבא.

הבעל הגיע למפגש במשרדו של הנאשם כשהוא נושא זהות בדויה והציג בפניו מצג שווא, לפיו מקור הסכום המצוי בחשבון הבנק בחו"ל נובע מתמלוגים שהוא (הבעל) קיבל ונשארו בחו"ל. לא נמסרו לנאשם כל ראיות למקור ההכנסה. שכר הטרחה של הנאשם נקבע, בין השאר, כשיעור מההיסכון במס. בחודש דצמבר 2004 התקיים מפגש ראשון של הנאשם עם פקיד שומה כפר סבא, אהרון אליהו (להלן: "פקיד השומה") ובמהלכו הביע הנאשם בשם לקוחו (ללא ציון שמו) נכונות לדווח על הכנסה שהפיק בחו"ל בעסקת תיווך שאינה בתחום עיסוקו, להעבירה לישראל ולשלם מס בהתאם להסכם שומה שיושג. בחודש ינואר 2005 הועבר מסמך רשמי מהנאשם בשם הנישומים, הכולל בקשה לתיקון דוחות המס שהוגשו לשנת 2002, הכוללים תוספת הכנסה של 13 מיליון ש"ח. הוצהר כי ההכנסה האמורה נובעת מפעולת תיווך חד פעמית בחוץ לארץ בתחום שאינו במסגרת עיסוקו של הנישום בישראל. כן צוין במסמך, כי הכנסה זו אינה חייבת במס על פי דעת רואה החשבון.

כתוצאה מאותה פניה השיבה רשות המסים בחתימת פקיד השומה כי היא מתחייבת שלא ייעשה טיפול נגד הנישומים במישור הפלילי המתייחס למידע שמסרו. את הטיפול בתיק הפקיד פקיד השומה בידיה של הרכות, אשר הציעה את הפשרה שהתקבלה בסופו של דבר בחודש יוני 2005 בתוספת מס של

ב-16 בספטמבר 2014 ניתן פסק דינה של כבוד השופטת דניאלה שריזלי בבית המשפט השלום בתל אביב, המזכה זיכוי מוחלט את רואה החשבון אביגדור יצחקי משני האישומים שנכללו במסגרת תביעת רשות המסים נגדו: (1) אשמת המרמה, ערמה או תחבולה כדי לסייע לאחר להתחמק מתשלום מס לפי סעיף 220(5) לפקודת מס הכנסה ו-(2) קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות לפי סעיף 415 סיפא לפקודת העונשין.

פסק הדין, שאותו נסקור במאמר זה, עוסק באחריות החוקית של מייצג ודן בשאלות המהותיות שלהלן הקשורות בעבודת מייצג מול רשויות המס:

- האם המייצג אחראי למצג שווא שקיבל מלקוחותיו והעביר מצג זה לרשויות המס?
- מהי מידת אחריותו של מייצג על אותו דיווח כוזב כאשר נודע לו בחלוף תקופה שאותו מצג שהוצג לו בעבר והיווה בסיס לדיווח לרשויות המס בסיועו היה מצג שווא?
- האם העובדה שהמייצג מקבל את שכר טרחתו בשיעור הנגזר מתוצאת המס רלוונטית לשאלת האחריות כאמור?

כנגד הנאשם, רואה חשבון (להלן: "הנאשם"), הוגש כתב אישום במסגרתו נטען, כי במזיד, מתוך כוונה לסייע ללקוחותיו להתחמק מתשלום המס המגיע, הוליך הנאשם שולל את פקיד השומה כשהציג בפניו מצג כוזב ביחס למקור הכנסותיהם של לקוחותיו, ובכך השתמש במרמה, ערמה או תחבולה כדי לסייע לאחר להתחמק משתלום מס, עבירה לפי סעיף 220(5) לפקודת מס הכנסה. בנוסף, הואשם הנאשם בכך שבשני מועדים, בשל אותו מצג כוזב, הוא קיבל דבר במרמה בנסיבות מחמירות.

פסק הדין עוסק ברואה חשבון אך הדיון רלוונטי גם ליועצי מס ועורכי דין, המייצגים בפני רשויות המס.

התשתית העובדתית

הנישומים הינם בני זוג שתיקם התנהל במשרד פקיד שומה כפר סבא. בני הזוג שכרו את שירותיו של הנאשם כרואה חשבון מייצג מול רשות המסים לטיפול בהליך "גילוי מרצון".

פסק הדין

בפסק דינה של כבוד השופטת נקבע, כי עדויותיהם של בני הזוג, שכזכור הפנו את הזרקורים באשר למצג המוטעה לרואה החשבון, לוקות בפגמים ראייתיים מהותיים ובריבוי סתירות ואי התאמות בין גרסאות שהועלו, עד שאינן ראויות לאמון ואינן אמת. (בהמשך פסק הדין ציינה השופטת כי בני הזוג הם שני עברייני מס, אשר לא דיווחו לפקיד השומה משך כחמש שנים על הכנסות האישה.)

בית המשפט קיבל את כל טיעוני המייצג הנאשם (סעיפים 3-1 להלן) ואף הרחיב (סעיפים 5-4 ובאופן חלקי בסעיף 6 להלן) את היריעה בקביעות המעצבות את אחריותו החוקית של בעל מקצוע חופשי המייצג בפני רשויות המס (רואה חשבון, יועץ מס ועורך דין) בעניין שהוא בפניו, תוך אמירת דברי ביקורת על התנהלות רשות המסים (סעיף 6 להלן) ולהלן עיקרי פסק הדין:

- אי ידיעה בדבר מקור ההכנסה שדווח-רואה החשבון הנאשם לא ידע על מקור ההכנסות שדווח לפקיד השומה במסגרת הסכם השומה.

- שכר טרחה בשיעור מהחיסכון-נדחתה טענת רשות המסים בדבר קיומו של אינטרס (גובה שכר הטרחה) של הנאשם להוליך שולל את רשויות המס ביחס לזהות הנישום וביחס למקור ההכנסות.

- עמידה בחובת הנאמנות-מבחינה מקצועית וערכית לא נפל פגם בהתנהלות הנאשם שעה שייצג את בני הזוג וניהל משא ומתן בעניינם עם פקיד השומה. הוכח כי סייע לבני הזוג כמיטב יכולתו ולא הפר את חובת הנאמנות שחב כלפי רשות המסים.

- ידיעה שבדיעבד-בית המשפט דחה את טענת רשות המסים, כי לאחר שנודעה לרואה החשבון האמת אודות ההכנסות לאחר הסכם השומה, מעמדו של רואה החשבון מטיל עליו חובת נאמנות כלפי רשויות המס. כבוד השופטת הוסיפה כי "מאחר שאיננו חיים בעולם אוטופי, אני מתקשה לקבל את הגישה הקיצונית שהביעה בא כוח המאשימה, לפיה, אמור היה רואה החשבון, כל רואה חשבון שהוא, לחשוף בפני רשות המסים את פניו האמיתיות של לקוחו כאשר נודע לו בדיעבד דבר המצג הכוזב שהציגו בפניו, ואשר על פיו פעל בתום לב מול רשויות המס."

- רואה החשבון כזרוע הארוכה של רשות המסים-האמנם? בית המשפט ציטט קביעה מפסק דין קודם, לפיה רואה החשבון אינו אמור לפנות להליך הביקורת במחשבה חשדנית אלא במחשבה חקרנית וכן שרואה החשבון אינו זרוען הארוכה של רשויות המס. לפיכך, קבעה השופטת כי "אם במהלך עבודת הביקורת אין לנהוג במחשבה חשדנית, על אחת כמה וכמה בהליך ה"גילוי מרצון". בית המשפט קבע: "הנאשם איננו זרועה הארוכה של רשות המסים. איננו סבורה כי הימנעותו מלנזוף בבני הזוג על שהציגו בפניו מצג כוזב מצביעה על אשמתו ולא אוכל לייחס לו אשמה פלילית בגין כך שנמנע מלהתריע בדיעבד כי המצג שהוצג על ידי הנישום היה כוזב."

2.9 מיליון ש"ח. יצוין, כי קביעת הסכום הופקד בידי הרכזת, אשר כתבה בהצעתה כי "בהתחשב בסכום הגדול ובעובדה שבכל זאת הוא 'מתנדב' וגם תשלום המס מייד ומזומן, בנוסף אין ספק שהיו לו גם הוצאות... הגעתי להסכם של תשלום מס 2,900,000 ש"ח". הקביעה כאמור לא נבעה כתוצאה מבדיקה כלשהי באשר למקור הכספים (הנושא יפורט בהמשך המאמר).

בחודש מאי 2005 הסתיימה העסקת האישה בחברה בעקבות "הלשנה" של הגורם אשר העביר לה את הכספים בהיחבא. בחודש ינואר 2006 המעסיקה וגם החברה שממנה שולמו לה הכספים בהיחבא פתחו נגד האישה בהליכים משפטיים, במהלכם התנהל משא ומתן בין הצדדים. לבקשת האישה השתתף הנאשם, רואה החשבון, בייצוגה מול פרקליטי מעסיקה לשעבר. רק בשלב זה, כשבעה חודשים לאחר סיום הליך הגילוי מרצון, נודע לרואה החשבון לראשונה כי המצג שהוא בפניו ושעל בסיסו נחתם הסכם פשרה של הגילוי מרצון, הינו שקרי.

נושא ההליכים המשפטיים פורסם בעיתונות והגיע לידיעת רשות המסים, דבר שהוביל לפתיחת חקירה נגד האישה בחשד שהמצג אשר הוצג בענייני בני הזוג לפקיד השומה היה כוזב. בחקירה הפנו בני הזוג את הזרקורים אל הנאשם, דבר שהוביל להגשת כתב אישום נגד הנאשם ובני הזוג הפכו לעדים מטעם התביעה. כתב האישום הוגש נגד הנאשם באשמת מרמה, ערמה או תחבולה כדי לסייע לאחר להתחמק מתשלום מס לפי סעיף 220(5) לפקודת מס הכנסה וקבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות לפי סעיף 415 סיפא לפקודת העונשין.

עמדת רשות המסים (שנדחתה על ידי בית המשפט כפי שיפורט בהמשך) היתה כי הידיעה המאוחרת בדבר מקור ההכנסה-אין בה כדי לפטור את רואה החשבון מאשמה או להפחית ממנה, וזאת, בשל חובת הנאמנות כלפי רשויות המס שמטיל עליו מעמדו כרואה חשבון.

הדיון המרכזי נסוב לגבי השאלה האם אחראי מייצג למצג הכוזב שהוצג בפני פקיד השומה והאם הציג הנאשם לרשויות המס את המצג בידיעה שהוא כוזב, כשבכוונתו לקבל באמצעותו דבר ולסייע לאחר להשתמש ממס?

בית המשפט דן בהליך ה"גילוי מרצון" שהיה נהוג באותה תקופה כנוהל מחייב של רשות המסים מחודש אפריל 2005, ועל פיו מוסמך היה כל פקיד שומה לקבל מנישום דיווח בדבר הכנסות שהועלמו, לאשר תשלום המס המגיע ולהעניק לעבריין המס ה"מגלה מרצון" מחילה וחסיונות מהליך פלילי, ובלבד שהגילוי הוא מלא ונכון. בית המשפט ביקר בחריפות את הנהל שהיה מקובל אז, כמפורט בהמשך.

בבית המשפט העידה הרכזת כי הסתפקה בדברי הנישום אודות קיומה של הכנסה, בלא שנתמכו במסמכים מאמתים. לדבריה, "חשבתי שנכון יהיה לגמור את התיק ב-25% מס... רשות המסים החליטה להביא כסף לארץ, לא משנה אם הכסף נקי או לא... תמיד עניין אותנו הכסף, וכמה שיותר". בעדותה דחתה את הכינוי "סחר סוסים" שהועלה בדיון.

תוך הטחת ביקורת בהתנהלות רשות המסים בהתייחס להליך ה"גילוי מרצון" שהיה נהוג באותה תקופה.

לדעתי, גישה זו של בית המשפט, היא גישה מציאותית וראויה, ממנה ניתן ללמוד כי למייצג אין אחריות למצג שווא שקיבל מלקוחותיו והעביר לרשויות המס; למייצג אין אחריות על אותו דיווח כוזב שהעביר לרשויות המס גם לאחר שנודע לו בחלוף תקופה על היות המצג-מצג שווא. במקרה זה, על המייצג לפנות ללקוח בלבד ולהמליץ לו על תיקון הדיווחים לרשויות המס. במקרה הנדון לא פנה המייצג בהמלצה לתיקון הדוח ובית המשפט לא ראה בכך פסול; העובדה שהמייצג מקבל את שכר טרחתו בשיעור הנגזר מתוצאת המס אינה משנה דבר באשר לאחריותו החוקית. ■

(ת"א) 3454/09 תפ (ת"א) 3454 - 09 מדינת ישראל פת"א (מיסוי וכלכלה) נ' אביגדור יצחקי.
בחודש אוקטובר 2012 נערך הסדר טיעון בעניינם של בני הזוג, במסגרתו השלימו את תשלום המס עד לשיעור 50% מההכנסות החייבות.
התוספת "בנסיבות מחמירות" נבעה מהיותו ראה חשבון וכבעל מעמד ציבורי שנשא בתפקידים ציבוריים.
הליך ה"גילוי מרצון" מאפשר לנישום שלא דיווח על הכנסותיו, או למי שפעל להעלים הכנסותיו מרשות המס, לפנות לרשות ולדווח על הכנסות שהושמטו.
מדינת ישראל נ' מרדינגר ואח' 7802/09, מ-15.9.2010.

• התנהלות כושלת של רשות המסים הן בהליך הגילוי מרצון והן בהפניית אשמה למייצג-רשות המסים נמנעה מבירורים מעמיקים, נמנעה מלזמן את הנישום עצמו ולמרות שלא סיפק הנישום אסמכתאות או תיעוד לגבי הכנסותיו בחו"ל השתדלו ברשות המסים להגיע עמו לפשרה. הרכות, שניהלה את המשא ומתן המשמעותי מול הנאשם והיוותה עדת מפתח בתיק, לא הכירה כלל את הנהלים שהוציאה רשות המסים בנושא ה"גילוי מרצון" ופעלה בצורה אינטואיטיבית. בעדותו של פקיד השומה נמצאו סתירות. בכל מקרה, פקיד השומה חרג מסמכותו בטיפול מול הנאשם והנישומים ונזף מאוחר יותר על ידי הממונים עליו. השופטת קבעה כי "פקיד השומה והרכות העניקו לנישומים את שהעניקו מתוך הגשמת מטרת ה"גילוי מרצון" ולא משום שהולכו שולל על ידי הנאשם והמצג. את חיצו הביקורת אמורה היתה המאשימה לשלוח לעבר העוסקים במלאכת ה"גילוי מרצון" ואשר ניכר היה בהם כי עטו על האפשרות והסיכוי להעשיר את הקופה הציבורית בסכום לא מבוטל, ללא חקירה ודרישה של ממש, להן הייתי מצפה. לא היה מקום לשלחם לעבר המייצג, שבו ראתה המאשימה את הגורם העברייני העיקרי שחטא. אדרבא, הוכח בעליל, כי המייצג פעל על פי הנהלים שהכתיבו לו פקיד השומה והרכות. לא הוכח כי במגעיו עם רשות המסים נהג המייצג שלא בהגינות. המאשימה לא הוכיחה כי המייצג עשה דבר וחצי דבר בניגוד לנוהל ולנהג שהכתיבו לו פקיד השומה אליו והרכות."
כאמור, המייצג זוכה זיכוי מוחלט משני האישומים שהוגשו נגדו.

מסקנות מפסק הדין

פסק הדין קיבל למעשה את גישת המייצג תוך הבעת אי אמון בגרסאות העדים מטעם התביעה (בני הזוג ופקיד השומה עצמו)

בדיקת נאותות לקיום הוראות דיני העבודה

אם מועסקים בעסק קבלנים עצמאיים (פרי-לאנסרים), מה מעמדם החוקי ומה מידת החשיפה של העסק ובעליו כלפיהם?
האם העובדים מועסקים בשעות נוספות כדן, ומקבלים גמול עבור השעות הנוספות על פי החוק?
האם כל הניכיים הנעשים משכר העובדים תואמים את דרישות החוק?
האם ישנה התייחסות הולמת ויישום פעיל ומתחדש של נהלי כניסה למחשבים וחשבונות דוא"ל של העובדים, נוהלי שימוע ופיטורים, נוהלי החוק למניעת הטרדה מינית, ועוד?
האם ישנה התייחסות על פי הוראות החוק לעובדים מיוחדים - נשים, נוער, עובדים שעתיים, עובדים במילואים, ועוד? ■

- אור השינויים לרעת המעסיקים והגברת האכיפה של משרד הכלכלה, מומלץ לבעלי העסקים והחברות ובעיקר לאלו המעסיקים עובדים להיערך מבעוד מועד להגברה בפעילות האכיפה של משרד הכלכלה ולערך בדיקת נאותות פנימית בתחומים הבאים (רשימה חלקית, תמיד ניתן ורצוי להוסיף עליה, על כל צרה שלא תבוא...):
- האם המעסיק עומד בדרישות החוק, ההסכמים הקיבוציים וצויו הרחבה כלפי עובדיו?
- האם הסכמי המעסיק עם העובדים תואמים את דרישות החוק?
- האם הסכמי העסק עם קבלני השירותים תואמים את דרישות החוק?

הבנק נעקץ - הלקוח ישלם

מאת: עו"ד אלמוג נוריאל, עוסק בדין האזרחי ובדיני בנקאות

ועומד בדרישות הדין באשר לעריכת המשכון. בהבאת המסמך בפניו יש משום מצג, כי הבנק השתכנע שקיים רכב ספציפי, מזוהה כיאות, מושא העסקה"

עוד קבע ביהמ"ש המחוזי כי "... מדובר בפרט מהותי ביותר של העסקה, אותו היה על הבנק לגלות ללקוח ואף היה עליו להבהיר זאת במפורש במסמכי המשכון ולציין כי אלה אינם תקפים לרישום במועד החתימה. משלא נהג כך הבנק, הרי שלא עמד כנדרש בחובותיו ללקוחו, המערער בעניינינו." (ההדגשות כאמור אינן במקור).

בהמשך קבע ביהמ"ש המחוזי כי "... לא ניתן הסבר ללקוח מדוע הבנק מחתים אותו על טופס שאינו שייך במישרין לעסקת לקיחת ההלוואה מהבנק וכן לא ניתן לו הסבר מדוע הבנק אינו הואה פגם בשוני שבין החברה החתומה על הטופס לבין שם החברה המתנוסס בראש הטופס. מצבור הדברים - וגם על רקע אי-השלמות מסמך המשכון כנדרש ללא הסבר מפורש ללקוח - מביא למסקנה כי הבנק נהג במידה מסוימת של התרשלות כלפי המערער בניסבות דגן"

באשר לממצאי הועדה הפנימית של הבנק לפרשיה ציין ביהמ"ש המחוזי כי "... העובדה שמסקנות הוועדה והנתונים שהובאו בפניה לא הובאו בפני בית-המשפט, מעוררת אף היא תמיהות ושאלות לא מעט. מדובר בתיעוד רלוונטי ביותר לתביעת המערער. תיעוד הנמצא, כמובן, בידיעתו ובשליטתו המלאה של המשיב. ההנחה היא, לכן, שאי-הבאתו, צריכה להיזקק לחובת המשיב"

יחד עם זאת, קבע כב' השופט גינת בעמוד האחרון לפסק הדין כי "יש לחלק את האחריות שווה בשווה בין הצדדים" - לדברי עו"ד אלמוג, המייצג את חכש הרכב - "ללא כל נימוק או סיבה". לדברי עו"ד אלמוג, כבוד השופט גינת לא התייחס כלל לראייה נוספת שהוגשה על ידי הלקוח (הווסתרה ע"י הבנק) לפיה במסגרת עסקת טיעון עם חכמון בהליך הפלילי - השיב הוא הכספים לשביעות רצונו של הבנק.

עו"ד אלמוג הגיש בר"ע (בקשה לברירת ערעור) לבית המשפט העליון על החלטת ביהמ"ש המחוזי, אך כבוד השופטת דפנה ברק-ארז דחתה את הבקשה על הסף מבלי להידרש לתוכנה. עם זאת, לדברי עו"ד אלמוג, כב' השופטת ברק-ארז דחתה ביקורת על פרקליטות המדינה בהליך הפלילי נגד חכמון.

לדברי עו"ד נוריאל אלמוג, בשבוע הקרוב תוגש לנשיא בית המשפט העליון בקשה לדיון נוסף אזרחי (דניא) תוך ניסיון לצרף את המועצה הישראלית לצרכנות כעותרת.

לדברי עו"ד נוריאל המייצג את חכש הרכב "מדובר בשעוררייה בנקאית אשר חייבת לקבל את ההתייחסות הראויה מאת בית המשפט. לא יתכן כי לקוח תמים ישלם כספים לבנק שהתרשל בעת שהחתים אותו על מסמך מזויף ולא מילא שטר משכון כדיון וכתוצאה מכך נעקץ ע"י צד שלישי. מדובר בעיוות דין חמור ובלתי מידתי הפוגע בכלל ציבור לקוחות הבנקים ■

על חברה ליבוא רכב שעקץ לקוח ונטל כספי הלוואה לכיסו למרות שלא העביר רכב בעדם, השיב לבנק, במסגרת עסקת טיעון, את מלוא הכספים.

חרף כך, בית המשפט חייב את חכש הרכב, שמעולם לא קיבל לידיו את רכבו, להשיב לבנק מחצית מכספי ההלוואה.

דריו טומין, החליט לרכוש רכב חדש ופנה בבקשה להלוואה מסניף בנק מזרחי טפחות בהרצליה פיתוח על מנת ליטול הלוואה על סך 230,000 ש"ח. הבנק החתים את חכש הרכב על מסמכי הלוואה ומסמכי החברה ליבוא רכבים (חב' אקסקלוסיב מוטורס וחתם חכמון) בסניפו.

לימים הסתבר כי חברת היבוא והעומד בראשה (חכמון) אינם אלא נוכלים אשר הונו את הבנק במספר רב של עסקאות וכי לא נרשמה הודעת משכון על הרכב כדיון (מסמכים ריקים ללא מספרי רכב או שלדה) וסופקו מסמכי יבואן מזויפים. אין רכב בנמצא והכסף כבר עבר לנוכלים.

מעשי ההונאה של חותם חכמון וחב' אקסקלוסיב זכו לכיסוי תקשורתי נרחב עם גילוי התרמית (בשנת 2009), גם באמצעי התקשורת הכתובה וגם בכלבוטק ולאחרונה נחתמה עסקת טיעון בעניינו של חכמון עם הפרקליטות במסגרתה השיב כספים לבנק (שלום ת"א פ' 582-11-09). אך לדברי עו"ד נוריאל אלמוג, מסתבר שלמרות שהבנק קיבל לרשותו את מלוא הכספים שנגנבו ממנו במסגרת תרגיל העוקץ, הוא המשיך לדרוש את החזר מלוא ההלוואה ממרשו, דריו טומין, חכש הרכב שנעקץ, ואף הגיש נגדו תביעה להחזר הכספים לביהמ"ש השלום בתל אביב.

בפסק דין, אותו מכנה עו"ד נוריאל אלמוג, "בעייתי ומטריד מאוד", פסק, השופט מיכאל תמיר (ביהמ"ש שלום ת"א) כי על חכש הרכב לשלם את מלוא סכום ההלוואה לבנק - לפירעון מיידי - ולהטיל שיעבוד על רכב - "שכאמור לא היה בנמצא מעולם" דברי עו"ד אלמוג.

לדברי עו"ד אלמוג, כב' השופט תמיר הטיל אחריות מלאה על חכש הרכב בשל מה שכינה בפסק הדין "עצימת עיניים" מצידו על כי לא בדק את הנוכלים, ומנגד קבע כי הבנק, אשר לדברי עו"ד אלמוג, בדק את הנתונים ולא עלה על התרמית, פעל כנדרש וכי לא היה חשש מצידו לסבור כי מדובר בתרגיל עוקץ.

ערעור על החלטת ביהמ"ש השלום שהוגש לבית המשפט המחוזי (ע"א 12-01-34379-01 השופט גדעון גינת) התקבל ביוני האחרון, בחלקו ולדברי עו"ד אלמוג נמצא בו כי "הבנק התרשל התרשלות רבת".

הנה מובאות מפסק דין של ביהמ"ש המחוזי (ההדגשות אינן במקור) בית המשפט המחוזי קבע כי "המערער רשאי היה לצאת מתוך הנחה שמסמך משכון הרכב שהוצג בפניו על ידי הבנק הנו תקין

משחקי קלפים

מאת:

אמרה ידועה, בעיקר בקרב קלפנים, אומרת, "את הכסף סופרים במדרגות". כלומר, על הקלפן לספור את רווחיו רק בצאתו מהמשחק וזאת משום שכל עוד הוא משחק הוא עלול להפסיד את כל מה שהרוויח.

בתשלומי מס ובתוספות רבית, הפרשי הצמדה, קנסות והיטלים כבדים נוספים, עד כדי כך שבתום ה"משחק" לא יישאר לנו מה לספור במדרגות ואולי אף נצטרך "להביא כסף מהבית".

אדגים משחק כזה עם אדם דמיוני ששמו, ישראל ישראלי.

מר ישראלי, הקים עסק ובאופן מסודר כהרגלו, דיווח על כך לרשויות המס. בתום שנת פעילות הראשונה דיווח על הכנסותיו השונות וכך המשיך ועשה גם ב-3 השנים הבאות.

רווחיו ב-4 השנים הסתכמו 752,000 ש"ח ומס ההכנסה שהתבקש לשלם בעקבות הצהרתו הסתכמו 100,000 ש"ח ועוד דמי ביטוח לאומי ומס בריאות בסכום דומה ובסה"כ, 200,000 ש"ח.

סכום הנטו שנותר בידי מר ישראלי ושגרם לו אושר רב, הסתכם לפיכך ב-552,000 ש"ח ובממוצע לחודש 11,500 ש"ח נטו שמתוכם שימשו 11,000 ש"ח למחייתו ו-500 ש"ח לחסכון צנוע שבתום 4 שנים הסתכם 24,000 ש"ח + רבית צנועה שבעתיד, תחויב במס אף היא.

בתום 4 שנים, בעיצומו של "המשחק", שלף פקיד השומה "קלף" שהיה "מוסתר" בין סעיפי חוק מס הכנסה, הזמין את מר ישראלי לביקורת שבמהלכה בחר להשתמש ב"קלף מוסתר" נוסף תוך שהוא קובע "לפי מיטב שפיטתו" שבנוסף למה שמר ישראלי שילם במהלך השנים, עליו לשלם 200,000 ש"ח נוספים ובתוספת רבית צמודת מדד בשיעור 4% לשנה ו"קנס גרעון" בשיעור שבין 15%-30%.

סה"כ המס והתוספות שקבע פקיד השומה הסתכמו 300,000 ש"ח. אלא שאז הצטרפו למשחק גם מס ערך מוסף והמוסד לביטוח

מסתבר שאמרה זו נכונה גם לגבי הכנסותינו, החייבות במס ולעיתים, גם ביחס לאלו הפטורות.

סעיף 131 לפקודת מס הכנסה מחייב כל אדם מגיל 18 ובתנאים מסוימים גם מתחת לגיל זה, לדווח על הכנסותיו לפקיד השומה (בהמשך נקבע בתקנות מי פטור מדיווח)

סעיף 145 קובע שהדו"ח המוגש מהווה בעצם רק "שומה עצמית", כלומר הצהרה של המגיש המחויב לשלם את המס המגיע על פיה.

ולמעשה, זה תחילתו של "משחק הקלפים" שלנו....

כי באותו סעיף, 145(א)(2), נקבע שפקיד השומה רשאי, תוך 3-4 שנים ולעיתים אף בתוך תקופה הרבה יותר ארוכה, לאשר מחד את ה"שומה העצמית" אך מאידך רשאי גם לקבוע לפי "מיטב שפיטתו"

את ההכנסה ואת המס שאנו חייבים לשלם ומניסיוני, קביעת פקיד השומה תהיה גבוהה מהמס ששילמנו עפ"י הצהרתנו.

משמעות העניין, בעוד מספר שנים אנו עלולים להיות מחויבים

והרי המניין שונה מדו"ח של שנה אחת לזה של שנה אחרת. אם דו"ח 2010 הוגש במהלך שנת 2011, הרי שהספירה תחל מ-1/1/2012 בעוד שביחס לדו"ח 2011 שמוגש במהלך שנת 2012 הספירה תחל מ-1/1/2013.

"קלף" חשוב שמומלץ לשימוש הוא, שלא לחרוג בהגשת דו"ח שנתית לשנה הבאה, אפילו אם פקיד השומה אישר זאת, כי חריגה ולו של יום אחד תקנה לפקיד השומה "קלף", שנה שלמה נוספת מעבר לתקופות שנקבעו בחוק.

ד. סמכות השומה ניתנה ל"פקיד השומה" ומומלץ לכן לבדוק האם מי שחתום על השומה הוא אכן פקיד שומה.

סעיף 1 לפקודת מס הכנסה קובע שמינוי "פקיד שומה", צריך שיפורסם ברשומות. לעיתים חל שיבוש בפרסום ולעיתים, מי שחתם על השומה, כלל אינו "פקיד שומה", אלא מתמחה, למשל אם נמצא שמינויו של מי שחתם על השומה לא פורסם ברשומות (בליקוט הפרסומים של המדינה), הרי שבידנו "קלף" שיש בו כדי להביא לביטול השומות.

2. סעיף 158 קובע שעל הליך השומה לאפשר את שמיעת טענות הנישום ושצריך שקביעת השומה תנומק.

א. אין לערוך שומה מבלי שניתנה לנישום "הזדמנות סבירה" להשמיע טענותיו. בפסיקת בתי המשפט נקבע שהזדמנות סבירה היא כזו שנימוקיו של פקיד השומה מתייחסים אליה.

היעדר התייחסות הנימוקים לטענות הנישום, עשויה להיות "קלף" שיביא לביטול השומות.

ב. על פקיד השומה לנמק את קביעותיו. שומות שלא נומקו, דינן להתבטל.

ג. על הודעת השומה לשאת את הדרך שלפיה נעשתה והיעדר פירוט הדרך מהווה ג"כ קלף שיש בו כדי להביא לביטול השומה.

3. סעיף 155 קובע שאם הנישום סבור שהשומה שנערכה לו מופרזת, חובת הראיה עליו, אלא אם כן ספרי החשבונות שניהל נפסלו על ידי פקיד השומה, שאז נטל הראיה להצדקת השומה, עובר לפקיד השומה.

קלף חשוב על כן שיכול הנישום לשלוף, הוא תקינות הספרים שניהל, בעוד שפקיד השומה מצדו ישתדל לפסול את ספרי הנישום ולשמור בידייו את הקלף של העברת נטל הראיה לנישום.

בין אם ניצלנו את הקלפים שלעיל ובין אם לאו, המשחק עדיין לא הסתיים.

ברשימות הבאות נלמד איך לשמור לעצמנו "קלף חזק" בעצם ניהול ספרי חשבונות טובים, שפקיד השומה יתקשה לפסול ונאתר "קלפים" שייסעו לנו בהתמודדות עמו, בהליכי הערעור וההשגה על השומות ■

לאומי, שעד כה "ישבו על הגדר", וביקשו את חלקם. הראשון דרש 17% מההכנסות שקבע פקיד השומה לפי "מיטב שפיתתו" + רבית, הצמדה וקנסות והשני הסתפק רק ב-16% ובתוספת הפרשי הצמדה בלבד.

סך כל דרישות התשלום של פקיד השומה, מע"מ והמוסד לביטוח לאומי, הסתכמו למעלה מ-552,000 ש"ח

אכן, ה"קלפים ששלף" פקיד השומה היו "קלפים מנצחים".

זה המקום לזכור שלמר ישראלי נותר מהכנסותיו רק חסכון צנוע בסך 24,000 ש"ח וציפיות לעזרה של חברים שמשום מה, נעלמו מהשטח.

אין ספק שמר ישראלי יתקשה להתמודד עם החוב הבלתי צפוי? כלל ידוע אומה, "על טעויות, משלמים" אך ברשימה הבאה, אתחיל להצביע על "קלפים", שאת כולם יכול היה מר ישראלי לשלוף מספר החוקים, "פקודת מס הכנסה", ולהביאם ל"משחק" כדי שיישאר לו מה "לספור במדרגות".

בתום 4 שנים, בעיצומו של "המשחק", שלף פקיד השומה "קלף" שהיה "מוסתר" בין סעיפי חוק מס הכנסה, הזמין את מר ישראלי לביקורת שבמהלכה בחר להשתמש ב"קלף מוסתר" נוסף תוך שהוא קובע "לפי מיטב שפיתתו" שבנוסף למה שמר ישראלי שילם במהלך השנים, עליו לשלם סכומי מס גבוהים נוספים ובתוספת רבית צמודת מדד בשיעור 4% לשנה ו"קנס גרעון" בשיעור שבין 15%-30%.

ושאז הצטרפו למשחק גם מס ערך מוסף והמוסד לביטוח לאומי, שעד כה "ישבו על הגדר", וביקשו את חלקם. הראשון דרש 17% מההכנסות שקבע פקיד השומה לפי "מיטב שפיתתו" + רבית, הצמדה וקנסות והשני הסתפק רק ב-16% ובתוספת הפרשי הצמדה בלבד.

סך כל דרישות התשלום של פקיד השומה, מע"מ והמוסד לביטוח לאומי, הסתכמו בסכומים גבוהים שהפיתעו את מר ישראלי. אכן, ה"קלפים ששלף" פקיד השומה היו "קלפים מנצחים".

בסעיפי ספר החוקים, פקודת מס הכנסה, מצויים "קלפים" שעשויים לעזור למר ישראלי.

1. סעיף 145 קובע שפקיד השומה רשאי בתוך 3 או 4 שנים לקבוע את ההכנסה לפי מיטב שפיתתו.

א. בתוך ולא בתום, כך שאם הקביעה הייתה ב"תום", הרי שהיא בטלה כי נערכה ללא סמכות.

ב. לו היו השומות נקבעות בתוך השנה הרביעית, הרי שלשם כך נדרש אישור של מנהל רשות המסים ובהיעדר אישור כזה, דינן להתבטל.

ג. בין אם נערכו השומות בתוך 3 או 4 שנים, חשוב שהתקופות יספחו נכון.

סעיף 145 קובע שהמניין יחל מתום שנת המס שבה הוגש הדו"ח

פסק דין: למרות שהמנוחה הסתירה את מחלתה חברת הפניקס תחויב לשלם לבעל האלמן את ביטוח המשכנתא

מאת: עו"ד דוד פייל, מתמחה ברשלנות רפואית

דוד פייל

המשכנתא לבנק, והסכום הנותר יועבר לבן הזוג שנותר בחיים. חברת הביטוח "הפניקס" הנפיקה לבני הזוג שתי פוליסות ביטוח חיים, בסכום כולל של 1,396,000 שקלים. אך למרבה הצער, בחלוף למעלה מ-5 שנים לאחר רכישת פוליסות הביטוח, באוקטובר 2009, נפטרה האישה כתוצאה ממחלה קשה.

לאחר פטירתה פנה בעלה לחברת הביטוח, על מנת לקבל את תגמולי הביטוח, אלא שלהפתעתו, חברת "הפניקס" הסכימה לשלם לו רק חלק קטן מהתגמולים המובטחים בפוליסה.

במכתב ההסבר לסייב, טענו נציגי חברת הפניקס כי המבוטחת לא גילתה את כל האמת בהצהרת הבריאות שעליה חתמה טרם הצטרפותה לפוליסה.

בהצהרת הבריאות, שכללה 6 שאלות בלבד, השיבה המבוטחת בשלילה לשאלה האם אושפזה בבית חולים ב-3 השנים האחרונות, וזאת למרות שק אושפזה.

"אי מסירת מידע מהותי זה מהווה לכאורה פעולה בכונת מרמה, כאמור בחוק חוזה הביטוח", נטען במכתב הסייב של חברת "הפניקס". בפניקס הוסיפו, כי אילו מידע זה היה ידוע לחברת הביטוח, הייתה מתקבלת המבוטחת לביטוח, בתוספת דמי ביטוח בשיעור של 150%.

"מחלת האישה אובחנה רק 3.5 שנים לאחר רכישת הביטוח"

בצר לו, פנה בעלה האלמן של המנוחה לסייעו של עו"ד דוד פייל, העוסק במאבקים רבים של מבוטחים נגד חברות ביטוח למיציא זכויותיהם שקופחו.

עו"ד פייל הגיש בשם הבעל האלמן תביעה לבית משפט השלום בתל אביב, ובה תבע לחייב את חברת הפניקס לשלם את מלוא סכום הפיצוי המגיע לבעל על פי הכתוב בפוליסת ביטוח החיים של אשתו.

בכתב התביעה טען עו"ד פייל, כי קיימים פגמים בהצהרת הבריאות שעליה נדרשה לחתום המנוחה. כך למשל, נטען כי ההצהרה כתובה בעמוד אחד בפונט זעיר, לאורך 6 שורות צפופות בלבד, מנוסחת באופן לקוני, כוללת וגורף, וק טופס ההצעה אינו נושא חתימה.

בנוסף נטען, כי בהצהרת הבריאות כמעט שאין מקום לרישום הערות, והיא אינה מזמינה את החותם לקרוא ולהתייחסות רצינית ומעמיקה. "בהצהרת הבריאות לא נשאלו שאלות, ומכאן שלא היה מקום לתת תשובות", טען עו"ד פייל בכתב התביעה.

כמו כן, טען עו"ד פייל, האישה לא פעלה במרמה כשהצטרפה לחוזה

ביטוח. ני זוג שביקשו לרכוש נכס להשקעה, רכשו פוליסת ביטוח משכנתא (ביטוח חיים) בחברת הביטוח "הפניקס", בסכום כולל של 1,396,000 שקלים.

אלא שלמרבה הצער, למעלה מ-5 שנים לאחר רכישת הפוליסה, נפטרה האישה מסרטן.

הבעל פנה לחברת הפניקס לצורך קבלת התגמולים, אך להפתעתו, זו נעתרה לשלם לו סכום מזערי בלבד, בטענה כי אשתו המנוחה הטעתה את חברת הביטוח, כאשר לא גילתה בהצהרת הבריאות שעליה חתמה כי אושפזה בבית חולים במהלך שלוש השנים שקדמו לחתימה על כתב הביטוח.

עו"ד דוד פייל, שייצג את האלמן מול חברת הפניקס - טען לפגמים בהצהרת הבריאות שעליה נדרשה המנוחה לחתום, ולהיעדר קשר נסיבתי בין אשפוזיה בעבר לבין נסיבות מותה.

פרופ' עזרא, מומחה לרפואה פנימית שטיפל במנוחה הצהיר, כי היא נפטרה כתוצאה ממחלה שהתגלתה אצלה מספר שנים לאחר החתימה על פוליסת הביטוח, וכי לאשפוזיה הקודמים לא היה קשר לסיבת מותה.

עו"ד פייל טען עוד, כי גם אם המחלה אותה הסתירה המנוחה מחברת הביטוח קשורה למותה, התקופה הארוכה שחלפה מרכישת הביטוח ועד אבחון מחלתה של האישה (3.5 שנים) מחייבת את חברת הפניקס בתשלום מלוא הפיצוי לשאריה.

כבוד סגן נשיא ביהמ"ש השלום, אליהו קידה, שדן בפרשה, קבע כי חובת הגילוי למצבה הרפואי מוטלת על המבוטחת, אך קיבל את עמדת התביעה ופסק כי לא הייתה כונת מרמה מצד המבוטחת, זאת לאור העובדה כי המחלה שגרמה למותה, התגלתה למעלה מ-3.5 שנים לאחר שחתמה על הסכם הביטוח.

לפיכך, חייב כב' השופט קידר את חברת הביטוח לשאת בהפרשי התשלומים לבעל, בסך 1,213,000 שקלים, וכן בהוצאות משפט ושכ"ט עורך דין.

פסק דין שהתקבל לאחרונה, חייב את חברת הפניקס לשלם את מלוא הפיצויים לבעל האלמן, לאחרי שהחברה הסכימה לשלם לו בתחילה רק כמחציתם.

מהתביעה אשר הגיש עו"ד דוד פייל בשם הבעל, נטען כי בני הזוג חתמו בחודש ינואר 2004 על חוזה הלוואה משכנתא עם בנק לאומי למשכנתאות, לצורך רכישת נכס מקרקעין להשקעה. לשם קבלת המשכנתא נדרשו בני הזוג לרכוש ביטוח חיים, אשר ישועבד לטובת הבנק, כך שבמקרה של פטירת אחד מבני הזוג, תשולם יתרת

"בשעה שהמנוחה חתמה על הסכם הביטוח, נשללה האבחנה של לימפומה, וזאת לאחר ביורים באשפוזים קודמים", קבע השופט. "המנוחה נפטרה אבל, ולא מהמחלה שנתגלתה בעקבות האשפוזים שקדמו לכריתת הסכם הביטוח. לפיכך, לא היתה כאן כוונת מרמה".

"המנוחה זכאית למלוא סכום הביטוח בפוליסה"

לאור זאת קבע כב' השופט קידר, כי מאחר שהשאלה אשר עליה לא ניתנה תשובה מלאה וכנה אינה השפיעה על מקרה הביטוח, נשללת מהנתבעת האפשרות להפחית את תגמולי הביטוח או לבטלם.

"המסקנה היא כי המנוחה הייתה זכאית לכל סכום הביטוח, אשר חלקו היה משועבד לבנק", פסק כב' השופט קידר - והורה לחברת "הפניקס" לשלם לבעלה של המנוחה את ההפרשים בין התגמולים ששולמו עד כה, לבין אלה המגיעים בפועל, בסך של מעל מליון ש"ח, ובתוספת ריבית והצמדה.

בנוסף, חייב השופט את חברת הפניקס בתשלום הוצאות המשפט של התובע, וכן בהוצאות משפטיות בסכום של 245,000 שקלים, כולל ריבית והצמדה ■

הביטוח, שכן היא נפטרה ממחלה שאובחנה רק כעבור למעלה מ-3.5 ממועד הצטרפותה לפוליסת הביטוח.

כב' השופט קידר קבע: לא הייתה כוונת מרמה מצד המבוטחת בטעות התביעה תמך פרופ' דוד עזרא, רופא מומחה ברפואה פנימית. במסגרת עבודתו כמנהל מחלקה פנימית א' במרכז הרפואי "שיבא" בתל השומה, טיפל פרופ' עזרא במנוחה וזכר אותה היטב.

הוא העיד, כי במהלך 2003 אושפזה המנוחה במחלקה מספר פעמים, לצורך בירור רפואי של מחלת חום. למרבה הצער, החל בשנת 2007 המחלה השתנתה, והופיעה מחלה חדשה, שעוררה את כל הסיבוכים שהובילו למותה.

לסיכום קבע פרופ' עזרא, כי המנוחה נפטרה אבל, ולא כתוצאה מהעבר הרפואי שעליו לא הצהירה בהצהרת הבריאות, בעת החתימה על פוליסת הביטוח.

כב' השופט אליהו קידר שדן בתיק קבע, כי אמנם חובת הגילוי היזום חלה על המבוטחת במקרה זה, מאחר שהייתה לה מודעות כי הנשאים שאותם לא גילתה בהצהרת הבריאות הינם מהותיים, אך עם זאת - קיבל את עדותו של פרופ' דוד עזרא, וקבע כי אין מדובר במרמה מצד המבוטחת.

תביעה:

חשד לתרגיל עוקץ לעסקים קטנים באינטרנט

מאת: עו"ד אלונה קודנקה

קודנקה, שחברת הפרסום ממנה רכשה האישה את הפרסומים - היא חברה שנגדה פורסמו תלונות דומות, על ידי עשרות לקוחות, שאף הקימו אתרי קורבנות ייחודיים של חברת הפרסום.

משגילתה בעלת העסק את רקעה של חברת הפרסום, היא ביטלה את הצ'קים שרשמה לטובתה. בעלי החברה, מצדם, מיהרו עם הצ'קים המבוטלים אל ההוצאה לפועל - ודרשו לקבל לידיהם את הכספים שבעלת העסק חייבת להם לכאורה. בימים אלה אמור בית המשפט השלום בתל אביב להכריע בין גרסאות הצדדים.

בכתב בקשה רשות להתגונן אותו הגישה עו"ד אלונה קודנקה נטען כי חברת הפרסום "שר ניר שיווק ומכירות בע"מ" היזועה כ "אינטרסאקי" יצרה קשר עם מרשתה - עליזה אבן טוב, בעלת עסק בשם "שזור באהבה", והציעה לה שירותי פרסום וקידום אתרים.

לדברי עו"ד קודנקה, "בעלת העסק, אישה בת 67, כלל לא הבינה בנושא פרסום ושיווק באינטרנט, ואילו בחברה הביטוחי לה הצעה מפתה "אשר תביא לה ים של עבודה", כדברי התביעה.

תביעה נטען כי נציגי החברה הציעו לבעלת העסק קמפיין לפרסום ממומן בגוגל - שמודעותיו תופענה בעמוד הראשון במילות חיפוש

בעלת עסק קטן רכשה מחברת פרסום מספר מסעות פרסום בעשרות אלפי שקלים - אך לטענתה, לא זכתה לפרסום כלשהו.

לטענתה, בתחילה שיווקו לה בחברה מסע פרסום באתרי החדשות YNET ונענע. לאחר מכן, היא טוענת, התקשרה אליה נציגת החברה וטענה כי הפרסום באתרים הללו לא מספיק אפקטיבי - ועל כן מומלץ לה לעשות פרסום בגוגל ממומן של 1,000 מילות חיפוש. לדבריה, כתוצאה מהייעוץ, היא העבירה לחברה אלפי שקלים נוספים.

כעבור מספר חודשים פנו אליה שוב מהחברה, וטענו, לדבריה, כי הפרסום בגוגל פחות אפקטיבי מאשר פרסום ביוטיוב - והצליחו לשכנעה אותה לעשות פרסום ביוטיוב - תמורת אלפי שקלים נוספים. לטענת בעלת העסק, מכל מסעות הפרסום לא התקשר אפילו לא לקוח אחד.

לטענתה, משחיפשה את הפרסומים שהביטוחי לה בחברה - לא הצליחה לאתרם.

משהחליטה לתבוע את החברה, גילתה פרקליטתה, עו"ד אלונה

אלונה קודנקה

החיפוש לא העלה דבר, אלא את האתר הפרטי של בעלת העסק בתוצאות האורגניות, אתר אשר קודם על ידה באופן עצמאי ללא כל תשלום - עוד לפני שהחברה יצרה עמה קשר" אומרת עו"ד קודנקה. לדבריה, "אין ספק, כי החברה הציעה לבעלת העסק שירות שאין ביולתה לספק, תוך מתן 'מתנות' והטבות' כדי להימנע מביטול עסקה ולמשוך זמן, כאשר בכל אותה העת היא ממשיכה לפרוע את התשלומים שבידה".

לדברי עו"ד קודנקה, "החברה נמנעה באופן מכוון מלהעביר דוחות חודשיים של פרסום לידי בעלת העסק. בעלת העסק, שהחלה לדבריה, לחשוך בהתנהלות החברה, החלה לחפש באינטרנט פרטים אודות החברה, ונחשפה לתלונות רבות של גולשים שטענו לגזל בדרך דומה - על ידי אותה החברה. לאחר שראתה שאין דרך לצאת בהבנה מההתקשרות עם בעלי החברה - לרבות פניות חוזרות ונשנות מצדה - נאלצה לבטל את המחאות ואת התשלומים בכרטיס האשראי אותם העבירה לחברה".

"סך הכל שילמה עד כה בעלת העסק לחברה 16,420 שקלים לחינם, סכום שלא הוחזר לה - ועבורו לא קיבלה כל פרסום אפקטיבי", טוענת עו"ד קודנקה. לדבריה "לרבים מהנפלים בתרגילי שיווק דומים אין את הכישורים והיכולת לנהל מאבק ארוך שנים כדי להוכיח את תביעתם - ומנגד החברות המשווקות שוברות את רוחם, על מנת שיוותרו על כספם".

לאור זאת ביקשה עו"ד קודנקה מבית המשפט לקבוע, כי החברה לא העניקה לבעלת העסק את התמורה שהתחייבה לה, ובפועל סביר להניח נקטה במרמה כלפיה. לכן ביטול יתרת התשלומים מצד בעלת העסק הינו כדון, ועל החברה להחזיר לה את יתרת כספה, ולבטל את הליך ההוצאה לפועל שבו נקטה.

בסופו של דבר הגיעו הצדדים להסדר דינו, בכפוף להסכמת בית משפט השלום בתל אביב, לפיו התיק יעבור לפסים של תביעה בסדר דין מהיר - ובו יוכרע האם הכספים אותם טוענת החברה כי קופחו ממנה - אכן מגיעים לה. ■

אטרקטיביות. בנוסף הציעו לה בחברה, לטענתה, פרסום באתר YNET, ובאתר 'נענעס' שני אתרי חדשות למשך 24 חודשים. בנוסף, טוענת עו"ד קודנקה, "הוצע לה להקים מיני סייט לצורך העלאת הקמפיין על אף שלמרשתה היה קיים אתר משלה".

מהתביעה עולה כי עבור הקמפיינים נדרשה בעלת החברה לשלם 6,900 שקלים, אותם העבירה לחברה בכרטיס אשראי, ב-12 תשלומים שווים.

לדברי עו"ד קודנקה, כעבור שלושה חודשים יצרו נציגי החברה קשר נוסף עם בעלת העסק, והציעו לה לשדרג את חבילת הפרסום לחבילה אטרקטיבית יותר - "תוך שניציגת החברה טוענת כי גוגל הוא מנוע הפרסום היעיל ביותר, בעוד שמסע הפרסום בשני אתרי החדשות אותו רכשה התובעת - אינו כה אטרקטיבי למפרסמים" אומרת עו"ד קודנקה.

לדברי בעלת העסק, היא סירבה נחרצות להצעה, בטענה שכבר התקשרה עם החברה בעסקה שלא הניבה אף תוצאה עניינית אחת, אלא שלטענתה, נציגי החברה לא הרפו, ניסו לשכנעה במתן הטבות, הבטיחו חודשיים נוספים של קמפיין פרסומי ללא עלות בשני אתרי החדשות, "והכל על מנת שתסכים להצעתם החדשה" דברי בעלת העסק.

"החברה התנערה מבקשות האישה לביטול עסקה"

בכתב ההגנה של בעלת העסק נטען כי הלחץ עשה את שלו, והיא נאותה לחתום על הזמנה נוספת - בסך 32,400 שקלים. תמורת סכום זה, כך נטען בכתב ההגנה, התחייבה החברה לספק לבעלת העסק שירותי פרסום ממומן בדף הראשון של גוגל למשך שנתיים, וזאת לאלף ביטויי חיפוש, תוך המשך פרסום בשני אתרי החדשות.

אלא שלא חלף חודש - כך טוענת בעלת העסק - והחברה שוב פנתה אליה, הפעם בטענה כי אתר הסרטונים יו-טיוב הוא הכלי הפרסומי היעיל ביותר הרבה יותר טוב מגוגל - והציעה לה, לדבריה, לשדרג את מסלול הפרסום שלה - ולפרסם גם ביוטיוב.

על פי כתב ההגנה - בעלת העסק סירבה לניסיונות השכנוע נציגי החברה, אך אלה המשיכו, לדבריה, להתקשה, ללחוץ ולפתות אותה, ואף הבטיחו להעניק לה, לטענתה, בתמורה להסכמתה תשדיר פרסום ברדיו במתנה.

גם הפעם נעתרה בעלת העסק, וסגרה עם החברה על קמפיין פרסומי נוסף, אומרת עו"ד קודנקה המייצגת אותה. "חשוב לציין כי למרות זאת, בעלת העסק לא קיבלה פניות מאף לקוח חדש, ונאלצה לפנות לנציגי החברה פעם אחר פעם בבקשה לביטול העסקה - אך כל פניותיה נענו בשלילה".

לדברי עו"ד קודנקה בסוף מארס 2012 הסכימה החברה למחוק לאישה חוב על סך 21,000 שקלים, ובלבד שזו תתחייב לשלם לחברה סכום של 40,000 שקלים בכרטיס אשראי.

לדברי עו"ד קודנקה, במהלך הפגישה עם בעלת העסק ניסו נציגות חברת הפרסום לאתר את האתר שהקימה החברה לעסקה הקטן של האישה - במילות החיפוש המוסכמות בין הצדדים, "אך

נשיא הלשכה,
ממלא מקום הנשיא והמשנה
חברי נשיאות הלשכה
חברי ההנהלה והצוות הבכיר

מודים לכל מי שתרמו להצלחת הכנס
"אילו פינו מלא שירה כים, ולשוננו רינה
כהמון גליו, ושפתותינו שבח כמרחבי רקיע.....
אין אנחנו מספיקים להודות לכם....."

(מתוך תפילת כל חי)